

Politieke markt - 19 januari 2016

Orgaan: Raadscommissie
Locatie: Raadzaal gemeentehuis, Vendelweg 1, Steenwijk
Datum: dinsdag 19 januari 2016
Aanvang: 19:30 uur

1. **Opening en mededelingen**

2. **Vaststelling agenda**

Stukken

- [2.0. Politieke markt - 19jan16 - voorstel agendacommissie](#)
-

3. **Spreekrecht voor niet geagendeerde onderwerpen**

4. Wim Brus

Integrale visie binnenstad Steenwijk

Samenvatting

Beeldvorming/college vraagt advies/voorgestelde behandeltijd 35 minuten

Stukken

- [4.0. Integrale visie binnenstad Steenwijk - commissievoorstel](#)
 - [4.1. Integrale visie binnenstad Steenwijk - bijlage concept integrale visie voor college en raad](#)
-

5. Wim Brus

Vaststelling Kadernota Verbonden Partijen (voorstel 2016/9)

Samenvatting

Oordeelvorming/kaderstelling/voorgestelde behandeltijd 21 minuten

Stukken

- [5.0. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - raadsvoorstel](#)
 - [5.1. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - Kadernota](#)
-

6. Wim Brus

Wijziging Legesverordening 2016; 1e wijziging (voorstel 2016/10)

Samenvatting

Oordeelvorming/verordeningen/voorgestelde behandeltijd 14 minuten

Stukken

- [6.0. Wijziging legesverordening 2016 - 2e wijziging - raadsvoorstel](#)
-

7. Dieke Frantzen

Vaststelling Subsidieverordening Jeugdhulp (voorstel 2016/11)

Samenvatting

Oordeelvorming/verordeningen/voorgestelde behandeltijd 28 minuten

Stukken

- [7.0. Vaststelling Subsidieverordening Jeugdhulp regio IJsselland - raadsvoorstel](#)
-

8. Jacques Wagteveld

Krediet € 280.000,00 voor de renovatie en nieuwbouw sportaccommodatie vv Oranje Zwart Wanneperveen

Samenvatting

Oordeelvorming/kredieten/voorgestelde behandeltijd 7 minuten

Stukken

- [8.0. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - raadsvoorstel](#)
 - [8.1. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage verbeelding](#)
 - [8.2. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage gevelaanzichten](#)
-

9. **Gelegenheid om vragen te stellen**

10. **Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering**

Stukken

- [10.0 Besluitenlijst van 15122015](#)
-

11. **Sluiting**

2.0. Politieke markt - 19jan16 - voorstel agendacommissie ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Aan raadsleden en burgerraadsleden

behandeld door Arnold W. Stroop

afdeling Griffie

telefoon 0631775867

ons kenmerk Griffie/AS

uw kenmerk

bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

8 januari 2016

Onderwerp

Politieke markt op 19 januari 2016

Dames en heren,

Ik nodig u uit voor een openbare politieke markt, die wordt gehouden op 19 januari 2016, aanvang 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis, Vendelweg 1 in Steenwijk.

Agendavoorstel

Vaste punten

1. Opening en mededelingen.
2. Vaststelling van de agenda.
3. Spreekrecht voor niet-geagendeerde onderwerpen.

Beeldvorming

College vraagt advies

4. Integrale visie binnenstad Steenwijk; advies A; portefeuille Brus. *Voorgestelde behandeltijd 35 minuten.*

Oordeelvorming

Kaderstelling

5. Vaststelling Kadernota Verbonden Partijen (voorstel 2016/9); advies B; portefeuille Brus. *Voorgestelde behandeltijd 21 minuten.*

Verordeningen

6. Wijziging Legesverordening 2016; 2^e wijziging (voorstel 2016/10); advies B; portefeuille Brus. *Voorgestelde behandeltijd 14 minuten.*

7. Vaststelling Subsidieverordening Jeugdhulp (voorstel 2016/11); advies B; portefeuille Frantzen-Boeve. *Voorgestelde behandeltijd 28 minuten*

Kredieten

8. Krediet € 280.000,00 voor de renovatie en nieuwbouw sportaccommodatie vv Oranje Zwart Wanneperveen (voorstel 2016/12); advies B; portefeuille Wagteveld. *Voorgestelde behandeltijd 7 minuten.*

Vaste punten:

9. Gelegenheid om vragen te stellen.
10. Vaststelling besluitenlijst van 15 december 2015.
11. Sluiting.

Hoogachtend,

De voorzitter,

E.G.B. Hilbink

Einde bijlage: 2.0. Politieke markt - 19jan16 - voorstel agendacommissie

Terug naar het agendapunt

4.0. Integrale visie binnenstad Steenwijk - commissievoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

RAADSCOMMISSIE

Vergadering d.d. 19 januari 2016

- t.k.n.
 advies A (ter advisering; wordt alleen besproken in de commissie)
 advies B (ter besluitvorming aan de raad; er hoeft geen apart commissiestuk te worden aangemaakt)

Inleiding

Samen met Steenwijk Vestingstad en de Vereniging Bewonerscomité Steenwijk heeft de gemeente Steenwijkerland de afgelopen periode intensief gewerkt aan het opstellen van een integrale visie voor de binnenstad van Steenwijk. Gezamenlijk is een opdracht geformuleerd, die eind 2014 door het college van B&W is vastgesteld.

Argumenten

Binnensteden veranderen in snel tempo. Als gevolg van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen staat de positie van de detailhandel, de ruggengraat van het economisch functioneren van de binnenstad, onder druk. Dit uit zich o.a. in een toename van de winkelleegstand en een daling van de omzetten. Dit blijkt ook uit de resultaten van het onlangs gehouden koopstromenonderzoek. Beseft wordt dat er andere dragers nodig zijn om de binnenstad leefbaar en vitaal houden. Ondernemers, gemeente en bewoners zijn zich bewust van deze ontwikkelingen en hebben gezamenlijk een visie ontwikkeld met als doel het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad voor ondernemers, bewoners en bezoekers. Met vestingstad als leidend thema wordt ingezet op beleving, sfeer en authenticiteit. Steenwijk heeft hierbij sterke troeven in handen: de contouren van de vestingstad zijn nog voldoende zichtbaar en Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied waar veel bezoekers komen. In de beleving als vestingstad zal Steenwijk zich nog verder moeten versterken.

Het belang van het versterken van de binnenstad is onderkend door het college van B&W en maakt prominent onderdeel uit van het collegeprogramma "Verantwoord anders".

Kanttelingen

In overleg met ondernemers en bewoners is gekozen voor een 'eigen traject' zonder tussenkomst van een extern bureau. Dit vanuit het gegeven dat er voor de binnenstad van Steenwijk al vele studies zijn gemaakt. De visie en het uitvoeringsprogramma zijn ontleend aan de output van de diverse werkgroepen en aangevuld met deskresearch.

De breed gedragen noodzaak om gezamenlijk een koers uit te zetten is het proces ten goede gekomen. Met Steenwijk Vestingstad is ingezet op gemeenschappelijkheden in plaats van verschillen. Belangrijk voor het proces, maar ook voor de inhoudelijke visie, was de consensus over de identiteit van Steenwijk. Het begrip vestingstad kwam nadrukkelijk bij iedereen naar voren als hét thema waar de integrale visie op geënt dient te zijn.

Financiële toelichting

Op 17 februari 2015 heeft u unaniem ingestemd met het vrijgeven van € 50.000 voor het opstellen van de visie. Met deze middelen zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd en is data geactualiseerd.

Voor het in de visie opgenomen uitvoeringsprogramma zijn nog geen middelen gereserveerd. De projecten en activiteiten zullen binnenkort worden voorzien van een begroting en dekkingsvoorstel.

Aan u zal een voorstel ter besluitvorming worden aangeboden over de inzet van gemeentelijke middelen voor de uitvoering. Naast gemeentelijke middelen zal een beroep worden gedaan op een ondernemersbijdrage en een bijdrage vanuit de provincie Overijssel

Communicatietraject en openbaarheid

De concept visie is besproken in de Stuurgroep, met daarin vertegenwoordigers van bewoners en ondernemers. Het concept heeft draagvlak bij zowel de ondernemers als de bewoners.

Uitvoering en planning

De concept visie is als A stuk geagendeerd voor de politieke Markt. De inbreng van u is, naast die van de bewoners en ondernemers, van belang. Na uw consultatie zal de visie, voorzien van begroting en dekking ter besluitvorming aan u worden aangeboden.

Onderdeel van de visie op de binnenstad is een integraal plan voor de Markt. Gezien het belang van de Markt is het opstellen van dit plan naar voren gehaald. Gezamenlijk met Steenwijk Vestingstad en de bewonersvereniging is de opdracht hiervoor geformuleerd. Het plan, opgesteld door het bureau DtnP, is inmiddels gereed en besproken met bewoners en ondernemers. Binnenkort zal dit plan aan u ter advisering worden aangeboden.

Bijlagen

1. Concept integrale visie binnenstad Steenwijk

Einde bijlage: 4.0. Integrale visie binnenstad Steenwijk - commissievoorstel

Terug naar het agendapunt

4.1. Integrale visie binnenstad Steenwijk - bijlage concept integrale visie voor college en raad ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

CONCEPT

Een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk

Vereniging Bewoners
Centrum Steenwijk

Gemeente Steenwijkerland
REO/R. Sturre
30 november 2015

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1	Introductie.....3
1.1	Aanleiding.....3
1.2	Het proces.....3
1.3	Doelstelling.....4
2	Analyse.....5
2.1	Inleiding.....5
2.2	Detailhandel.....5
2.3	Wonen en bevolkingsontwikkeling.....7
2.4	Toerisme en horeca.....8
2.5	Bereikbaarheid en parkeren.....8
2.6	Doelgroepen.....9
2.7	Resumerend10
3	Visie op hoofdlijnen.....12
3.2	Vestingstad centraal.....12
3.3	Detailhandel en leegstand.....13
3.4	Horeca en de Markt.....13
3.5	Wonen.....14
3.6	Citymarketing.....14
4	Uitwerking op hoofdlijnen16
4.1	Compacte stad16
4.2	Kwaliteitsverbetering verblijfsklimaat..... 17
4.3	Recreatie, toerisme en cultuurhistorie19
4.4	Stimuleren ondernemerschap20
4.5	Toegankelijkheid, bereikbaarheid en mobiliteit..... 20
4.6	Stimuleren wonen in de binnenstad.....22
4.7	Structuur en organisatie.....22

Bijlagen:

1. Samenstelling werkgroepen visie binnenstad
2. Koopstromenonderzoek 2015
3. Leegstand
4. Bronnen en literatuur

Samenvatting

Binnensteden veranderen in snel tempo. Als gevolg van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen staat de positie van de detailhandel als ruggengraat van binnensteden onder druk. Dit uit zich o.a. in een toename van de winkelleegstand. Kenners spreken van de grootste verandering in de detailhandel sinds de komst van de zelfbedieningswinkel in de jaren 50/60 van de vorige eeuw. Ook in de binnenstad van Steenwijk zijn fysiek de effecten zichtbaar van deze ontwikkelingen en veranderingen. De omzetten dalen en de leegstand neemt toe. Dit blijkt ook uit de resultaten van het onlangs gehouden koopstromenonderzoek. Het verzorgingsgebied van Steenwijk is niet langer groot genoeg om een florerend winkelgebied te blijven. Winkels verdwijnen en er is een grote afvloeiing naar internet.

Ondernemers, gemeente en bewoners zijn zich bewust van deze ontwikkelingen en hebben gezamenlijk een visie ontwikkeld met als doel het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners van Steenwijk, regionale bezoekers en toeristen.

Beseft wordt dat er andere dragers nodig zijn die de binnenstad leefbaar en vitaal houden. Met vestingstad als leidend thema wordt ingezet op beleving, sfeer en authenticiteit. Steenwijk heeft hierbij sterke troeven in handen: De contouren van de vestingstad zijn nog voldoende zichtbaar en Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied waar veel bezoekers komen. In de beleving als vestingstad zal Steenwijk zich nog verder moeten versterken. Er zijn stadswallen en een historisch stratenpatroon, maar dat alleen is niet voldoende om Steenwijk beter te positioneren. Daar is meer voor nodig.

Er zullen ingrijpende keuzes gemaakt dienen te worden over het krimpen en concentreren van het winkelareaal, het transformeren van winkels naar bijvoorbeeld woningen, het verbeteren van de sfeer/gezelligheid, aandacht voor historie en het vermarkten van de kwaliteiten van de binnenstad.

Deze visie geeft richtinggevende richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

1. **Introductie**

1.1 *Aanleiding*

Binnensteden, ook die van Steenwijk, staan in de (politieke, maatschappelijke) belangstelling. Niet alleen is het een belangrijke bron voor werkgelegenheid, maar ook een plek waar veel mensen samenkomen. Veel meer dan sommige andere gebieden, zoals bijvoorbeeld bedrijventerreinen, voelen we ons verbonden met ‘onze’ winkelstraat of binnenstad en hebben we een mening over de toekomst ervan.

Winkelgebieden zijn de ruggengraat van binnensteden. Ze huisvesten de dagelijkse voorzieningen en fungeren als woon-, werk- en ontmoetingsplek en vormen daarmee het kloppend hart van de stad. Op dit moment zijn winkelgebieden en dus o binnensteden in hoog tempo aan het veranderen. Een samenloop en versnelling van economische, technologische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zorgt ervoor dat we anders gaan winkelen. Dat wordt steeds zichtbaarder en merkbaarder in winkelgebieden, die zware tijden mee maken: het economisch functioneren van winkelgebieden staat onder druk. De oplopende winkelleegstand en daarmee de verpaupering is daar slechts één (zichtbaar) aspect van. De maatschappelijke en politieke betekenis van winkelgebieden zorgt voor een hoge urgentie om deze gebieden vitaal te houden. Om een antwoord te hebben op de diverse ontwikkelingen wordt de roep om een visie op de binnenstad van Steenwijk dan ook luider. Niet alleen bij de politiek, ondernemers, maar zeker ook bij bewoners. Immers de leefbaarheid en het woon- en verblijfsklimaat spelen tegen de achtergrond van de geduide ontwikkelingen een belangrijke rol. Het belang van het versterken van de binnenstad is onderkend door het college van B&W en maakt prominent onderdeel uit van het collegeprogramma “Verantwoord anders”.

1.2 *Het proces*

De visie op de binnenstad is een gezamenlijk product van de gemeente Steenwijkerland, ondernemers in de binnenstad van Steenwijk (verenigd in Steenwijk Vestingstad) en bewoners van de binnenstad van Steenwijk (verenigd in de Vereniging bewoners Centrum Steenwijk). Gezamenlijk is een opdracht geformuleerd, die eind 2014 door het college van B&W is vastgesteld. In de opdrachtformulering is een aantal thema’s benoemd. Deze zijn in werkgroepen, (samengesteld uit bewoners, ondernemers en gemeente) verder uitgewerkt en in deze visie verwerkt. (Bijlage 1 geeft een overzicht van de diverse werkgroepen en de samenstelling ervan). Vanuit het besef is dat de diverse thema’s niet op zich staan, maar onderling gerelateerd zijn en een overlap vertonen. Aan de werkgroepen is dan ook de vrijheid meegegeven zich niet te beperken tot enkel het betreffende thema.

Er is bewust gekozen voor een ‘eigen traject’ met bewoners, ondernemers en gemeente, zonder tussenkomst van een extern bureau. Dit vanuit het gegeven dat er voor de binnenstad van Steenwijk al vele studies zijn gemaakt. Door middel van actualisatie van het bestaande materiaal en het inspelen op de toekomstige trends en ontwikkelingen kan er een goede basis worden gelegd. De visie en het uitvoeringsprogramma is ontleend aan de output van de werkgroepen en aangevuld met deskresearch.

De breed gedragen noodzaak, waar in de aanleiding gewag van is gemaakt, is het proces ten goede gekomen. Een ieder voelde het belang om nu een stip op de horizon te zetten. Belangrijk voor het proces, maar ook voor de inhoudelijke visie was dat er consensus was over de identiteit van Steenwijk. Het begrip vestingstad kwam nadrukkelijk bij iedereen naar voren als hét thema waar de integrale visie op geënt dient te zijn.

1.3 Doelstelling

Steenwijk heeft van oudsher een streekfunctie. Echter als gevolg van maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen staat het verzorgingsgebied onder druk. Consumenten in de regio hebben alternatieven die goed bereikbaar zijn en het effect van internet is merkbaar. De effecten daarvan zijn o.a. zichtbaar in de toename van leegstaande winkels. Er zijn andere dragers nodig om de binnenstad te laten floreren. De historische kwaliteiten van de binnenstad geven Steenwijk een onderscheidend karakter. Ook is Steenwijk gelegen in een gebied met veel toeristische potentie. Een gebied waar veel toeristen komen. Unieke uitgangspunten dus voor een inzet om de toerist en recreant – als nieuwe drager – voor een bezoek aan Steenwijk te verleiden. Dit vraagt (fysieke) investeringen in de binnenstad en een uitgekende marketing.

De situatie in de binnenstad vraagt om een integrale visie en aanpak, samen met bewoners en ondernemers. Het doel is het realiseren, met vestingstad als leidend thema, van een aantrekkelijke binnenstad voor ondernemers, bewoners en bezoekers. Accenten daarbinnen zijn:

- het versterken van het economisch potentieel (streekfunctie/winkels / horeca)
- het versterken van het recreatief / toeristisch potentieel, inclusief het 'aanboren van nieuwe doelgroepen' (toeristen/recreanten).
- het realiseren van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving en verblijfsgebied.

Deze integrale visie bevat richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

Deze visie op de binnenstad richt zich primair op het gebied binnen de stadswal. Dit gebied staat echter in directe invloedssfeer met het omliggend gebied, zoals bijvoorbeeld het Steenwijkerdiep en de stationsomgeving (als entree). Er wordt wel een relatie gelegd met de omgeving, echter zonder daarbij specifieke richtinggevende uitspraken te doen over deze aangrenzende gebieden. Het Steenwijkerdiep is als afzonderlijk project benoemd en kent z'n eigen dynamiek en partners.

2. Analyse

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het huidige functioneren van de binnenstad in beeld gebracht. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de detailhandel, omdat deze functie ruimtelijk gezien de binnenstad domineert. Ingegaan wordt verder op een aantal relevante trends en ontwikkelingen die hun effect (zullen) hebben op de binnenstad. In het bijzonder wordt ingegaan op de koopstromen en de leegstand in de binnenstad. Ook belicht dit hoofdstuk het thema wonen en gaat in op de bevolkingssamenstelling en –ontwikkeling (paragraaf 2.3). De toeristisch recreatieve voorzieningen (inclusief horeca) staan centraal in paragraaf 2.4, gevolgd door bereikbaarheid en parkeren (paragraaf 2.5). Aan de doelgroepen voor een binnenstadsbezoek wordt apart aandacht besteed.

2.2 Detailhandel

Winkelgebieden en dus ook de binnenstad van Steenwijk zijn aan het veranderen. Binnen de retail vinden grote, structurele veranderingen plaats, als gevolg van maatschappelijke, demografische, technologische en economische ontwikkelingen. Veranderende bestedingspatronen van consumenten hebben grote invloed op de behoefte aan fysieke winkels. Er zijn niet alleen minder fysieke winkels nodig, maar consumenten verwachten ook meer gemak, service en beleving in de winkelgebieden. Het negatieve resultaat hiervan is zichtbaar middels leegstand. Dat wordt steeds zichtbaarder en merkbaarder in winkelgebieden. Het economisch functioneren van winkelgebieden staat onder druk. Steeds meer kleine en grote winkelketens verkeren in financiële problemen, de omzetten van online verkopen groeien snel en de grenzen tussen retail, horeca en dienstverlening vervagen. Leidend in deze ontwikkelingen is het veranderend koopgedrag van consumenten, die beter geïnformeerd zijn, veeleisender en mobieler. Met de toegenomen actieradius wordt het referentiekader van consumenten groter, waardoor de concurrentie tussen winkelgebieden toeneemt. Aanbodkwaliteit, keuzemogelijkheid, prijsstelling, interne (winkelinrichting, uitstraling) en omgevingskwaliteit worden daardoor belangrijker. Winkelen als vorm van vrijetijdsbesteding ondervindt concurrentie. Het totaal aantal bezoekers aan winkelcentra neemt af, er zijn meer alternatieven voorhanden om de schaarse vrije tijd te besteden. Ze worden kritischer en gaan voor de ‘spaarzame’ vrije tijd op zoek naar ‘gegarandeerde beleving’. Ze bezoeken dan alleen winkelgebieden die kunnen voldoen aan hun wensen. Ze gaan voor compacte gebieden met een compleet aanbod waar veel te beleven valt.

Koopstromen

Aangezien consumenten in grote mate het succes van winkelgebieden bepalen is zicht op hun gedrag en aankopen relevant. Dit inzicht wordt verkregen door het koopstromenonderzoek dat het koopgedrag van consumenten in beeld brengt (zie kader 1 voor een nadere toelichting).

Kader 1: koopstromenonderzoek

Koopstromenonderzoek brengt het koopgedrag van consumenten in beeld, waarmee inzicht wordt verkregen in het functioneren van winkelcentra. Aangezien dit onderzoek periodiek plaatsvindt (elke vijf jaar) kunnen ook de ontwikkelingen worden geanalyseerd. Belangrijke begrippen bij een koopstromenonderzoek zijn:	
<u>binding:</u>	De mate waarin de bevolking in de eigen woonplaats koopt. Wordt uitgedrukt als percentage van de totale koopstroom vanuit een woonplaats.
<u>draagvlak:</u>	Het totale aantal klanten van een aankoopplaats, en daarmee de som van de klanten uit binding en klanten uit toevloeiing.
<u>toevloeiing:</u>	De mate waarin een aankoopplaats koopstromen aantrekt vanuit een andere plaats. Wordt uitgedrukt als percentage van het totale draagvlak en uitgesplitst naar herkomst.
<u>dagelijkse artikelen:</u>	levensmiddelen, drogisterij artikelen, alcoholische dranken, tabak, schoonmaakartikelen.
<u>niet-dagelijkse artikelen:</u>	kleding, schoenen, woninginrichting, huishoudelijke artikelen, doe-het-zelf, electro en bloemen, planten en tuinartikelen.

Aangezien een dergelijk onderzoek al een aantal keren in Steenwijk is uitgevoerd kunnen daaruit een aantal ontwikkelingen in de tijd, vanaf 2005, worden geschetst. Begin 2015 is wederom een onderzoek uitgevoerd. Dit geeft dus een zeer actueel beeld van het functioneren van de detailhandel. De ontwikkeling vanaf 2005 t/m 2015 is in beeld gebracht in tabel 1. Voor een uitgebreider overzicht wordt verwezen naar bijlage 2.

	2005	2010	2015
Dagelijkse goederen			
- Koopkrachtbinding	97	90	93
- Koopkrachttoevoeiing	33	38	39
Niet dagelijkse goederen			
- Koopkrachtbinding	69	57	55
- Koopkrachttoevoeiing	52	52	51

Tabel 1: ontwikkeling koopstromen

De dagelijkse sector doet het goed, een verbetering van zowel de binding als de toevoeiing. Ten opzichte van 2010 is de totale omzet in de dagelijkse sector toegenomen. Vooral de toevoeiing uit het overige deel van de gemeente Steenwijkerland is gestegen. (Deze groei is conform de ontwikkeling in vergelijkbare kernen). In de niet dagelijkse sector is de totale omzet de afgelopen vijf jaar afgenomen. Het betreft zowel de binding als de toevoeiing. M.n. de niet dagelijkse sector in het centrum levert marktaandeel in. De afvloeiiing naar internet goed zichtbaar. Het voorzieningenaanbod heeft een relatief hoge gevoeligheid voor internetbestedingen. Meer detailhandelsomzet in de dagelijkse sector, maar minder omzet in de niet-dagelijkse heeft per saldo geleid tot een kleine daling van de totale omzet in Steenwijk t.o.v. 2010 (-2%). Beseft dient te worden dat het besteedbaar inkomen in Steenwijk(erland) lager is dan gemiddeld en dat het aantal consumenten binnen bereik (tot 30 minuten autoreistijd) relatief beperkt.

Wat verder opvalt uit het onderzoek:

- Het bezoek aan de warenmarkt is in de afgelopen vijf jaar gegroeid met 3%. Bijna 60% van de inwoners van Steenwijk bezoekt (minimaal) één keer per maand de warenmarkt (referentiekernen: 47%);
- De oriëntatie op de koopzondagen is toegenomen. 12% van de inwoners van Steenwijk bezoekt een koopzondag (referentiekernen: 8%);
- De koopavonden doen het in Steenwijk in vergelijking met referentiekernen minder goed. In Steenwijk bezoekt 17% minimaal één keer per maand een koopavond, in referentiekernen is dat 25%

Er is een relatief hoge toevoeiing, het resultaat van een sterk regionaal verzorgende positie (en bescheiden toeristisch/recreatieve bestedingen). Dit bevestigt de streekfunctie van Steenwijk. De positie van de niet-dagelijkse sector is verminderd. Minder 'eigen mensen' doen inkopen in Steenwijk. Het aantal consumenten afkomstig uit de regio is wel gelijk gebleven.

Leegstand

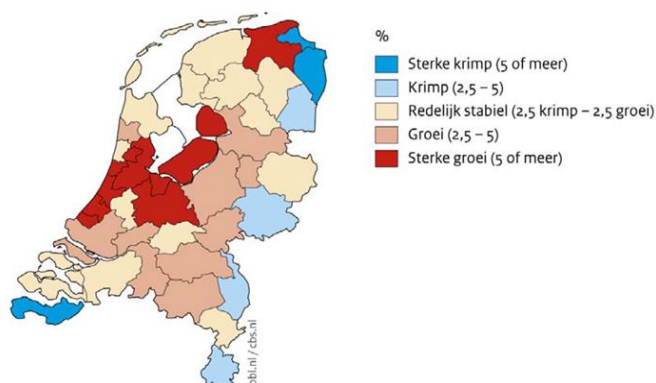
De totale behoefte aan winkelmeters daalt. Een reëel toekomstbeeld is dat in de binnenstad van Steenwijk het aantal winkels in de toekomst met een kleine 20% afneemt. Er is simpelweg te weinig vraag om het bestand op peil te houden. De leegstand is in de loop der jaren fors toegenomen en wordt steeds meer zichtbaar. Stonden er begin 2008 nog 17 panden leeg (bron BRO), nu is dat opgelopen tot 37. De leegstand in de binnenstad bedraagt ruim 9% (bron Locatus). Dit zijn overigens niet alleen winkelpanden. Er is in de binnenstad een forste teruggang zichtbaar van de

particuliere dienstverlening (uitzendbureau's, makelaars, resibureau's). De persoonlijke verzorging (kappers, schoonheidssalons enz.) groeien daarentegen fors. Bijlage 3 geeft een overzicht van de leegstand, waarbij dient te worden opgemerkt dat dit een momentopname is. Belangrijk is de duur van de leegstand. Opvallend is dat een aantal locaties structureel leegstaan. (omgeving Korte Woldpromenade). Verder valt op dat de leegstand overal in de binnenstad voorkomt en niet duidelijk geconcentreerd is. Ook vallen door leegstand gaten in het winkelbestand die op zichzelf ongewenst zijn. Ze kunnen bijdragen aan de verdere achteruitgang van de binnenstad en leiden tot een neerwaartse spiraal.

2.3 Wonen en bevolkingsontwikkeling

In de binnenstad wonen 775 personen in 505 woningen (situatie 2012). De bevolkingssamenstelling is afwijkend t.o.v. de gehele stad Steenwijk. Opvallend is de geringe grootte van de huishoudens. Bestaat een huishouden in de binnenstad uit 1,6 personen, in de hele stad Steenwijk is dat 2,3 personen. Het aantal één persoons huishoudens is 60 % van het totaal aantal huishoudens, terwijl dat in de hele stad slechts 32% is. 12% van de huishoudens in de binnenstad heeft kinderen, in de hele stad is dat 36%. In de binnenstad is de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar en die van 25 tot 45 jaar zonder kinderen oververtegenwoordigd. Het centrum valt niet op door extra vergrijzing. Van de 505 woningen in de binnenstad is 25 % koopwoningen en 72 % huurwoning. In de hele stad Steenwijk staan 56% koopwoningen en 43 % huurwoningen. De huurwoningen in de hele stad zijn vrijwel geheel in handen van woningcorporaties, terwijl in de binnenstad de helft van de huurwoningen eigendom zijn van particulieren, die deels buiten de stad of provincie wonen.

Het onderzoek "wonen en leefbaarheid" dat in 2011 is opgesteld door het bureau Companen geeft voor de bevolkingsontwikkeling het volgende beeld. De gemeente Steenwijkerland kende tot 2005 een groei qua bevolkingsomvang. Het geboorteoverschot en het migratiesaldo nemen langzaam af. De gemeente verliest stelselmatig jongeren, wat overigens een gebruikelijk patroon is voor een plattelandsregio. De gemeente wist per saldo wel meer gezinnen met kinderen aan te trekken dan dat er vertrokken uit de gemeente, maar ook dit is sinds 2004 flink afgenomen. Momenteel zijn geboorte en sterfte in de gemeente met elkaar in evenwicht. Qua ontwikkeling van de bevolking betekent dit dat de eigen bevolking krimpt. Uitgegaan wordt echter van een positief migratiesaldo, waardoor de bevolking van de gemeente Steenwijkerland nog blijft groeien tot 2030, van 43.200 tot bijna 44.300 personen; een toename van gemiddeld 55 personen per jaar. Dit blijkt ook uit figuur 1 (bron CBS). Ook GoudappelCoffeng (vitaliteitsbenchmark) concludeert dat de bevolkingsgroei beperkt is. Wel is de vergrijzing meer dan gemiddeld.

Figuur 1: krimp of groei

2.4 *Toerisme en horeca*

Het aanbod aan toeristisch/recreatieve voorzieningen in de binnenstad is matig, zo concludeerde BRO reeds in 2008 in haar studie "Naar een sterkere binnenstad". Mede als gevolg daarvan maken de toeristisch/recreatieve bestedingen maar een tamelijk beperkt aandeel uit van de totale omzet in de detailhandel (BRO 2008)¹. Gezien de beperkte ontwikkelingen op dit gebied mag verondersteld worden dat dit beeld nog steeds volstaat.

Steenwijk heeft weliswaar een turbulente geschiedenis, die in de vorm van de stadswallen en het historische stratenpatroon nog zichtbaar zijn, maar een gemiddelde toerist of bezoeker merkt daar (te) weinig van. En alhoewel al vaker is geconstateerd dat de basis als vestingstad goed en onderscheidend is, zijn deze kwaliteiten tot nu toe integraal onvoldoende benut.

Juist nu de belevingswaarde één van de belangrijkste aspecten is van een toekomstbestendige binnenstad. De belevingswaarde zit in zaken als sfeer, aankleding, uitstraling en inrichting van de openbare ruimte, maar deels ook in meer tijdelijke gebeurtenissen en evenementen.

Een bijzondere positie neemt de Markt in. Geconstateerd is dat de Markt, zowel qua beleving en functie, niet het echte stadshart is. Het betreft dan niet alleen het plein, maar zeker ook de aangrenzende bebouwing. De invulling van de Markt Zuidzijde wordt al herhaaldelijk genoemd in visies en agenda's. De invulling van de Zuidzijde staat echter niet op zichzelf en heeft juist te maken met de gewenste invulling van de markt.

De horeca is m.n. rond de Markt geconcentreerd. Horeca zorgt voor een levendige stad. De functie van horeca als integraal onderdeel van het winkelgebied is steeds belangrijker geworden. Het is onlosmakelijk verbonden met recreatief winkelen. Goede daghorecavoorzieningen dragen tevens bij aan het verlengen van de verblijfsduur en daarmee indirect aan het verhogen van de bestedingen door bezoekers. De horeca verhoogt de sfeer en de levendigheid in het centrumgebied. Naast daghoreca in verschillende prijsniveau's en segmenten zijn er ook voldoende uitgangsmogelijkheden voor de 'eigen jeugd' (De Zwetser, de Bieb, de Buze en het poolcentrum voorzien vooralsnog in deze behoefte). De segmentering in Steenwijk is overwegend van het eenvoudige niveau. Vooral in de midden/hogere segment wordt mediterrane thema- horeca gemist.

2.5 *Bereikbaarheid en parkeren*

Essentieel voor het functioneren van een binnenstad is de bereikbaarheid. Hoe kom ik er per auto, fiets of ov, en zijn er voldoende parkeerplaatsen en waar kan ik parkeren? Eenmaal in de binnenstad is een duidelijk routing van belang. Is het centrum compact en overzichtelijk, is de bewegwijzering helder enz.

Het parkeren is in balans in het centrumgebied van Steenwijk. Er zijn voldoende parkeerplaatsen op korte afstand van de winkels en dus dichtbij het voetgangersgebied. Mede door de oplevering van de parkeergarage Gasthuispoort. Wel is de parkeerdruk ongelijk verdeeld, m.n. aan de oostkant van het centrum wordt de parkeerdruk als groot ervaren. Sinds begin dit jaar is het betaald parkeren in het centrum afgeschaft en vervangen door een blauwe zone.

¹ De bestedingen in de toeristisch recreatieve sector in de binnenstad bedraagt € 0,8 miljoen in de dagelijkse en € 0,5 miljoen in de niet dagelijkse sector. (Ter vergelijking: de totale bestedingen in Steenwijk bedragen € 59,7 miljoen in de dagelijkse en € 69,4 miljoen in de niet dagelijkse sector). (BRO 2008).

Ondernemers in de binnenstad merken de positieve effecten van het afschaffen van betaald parkeren. Het aantal bezoekers is toegenomen, m.n. ook uit het omliggend gebied. De parkeerplaatsen zijn zichtbaar vaker bezet.

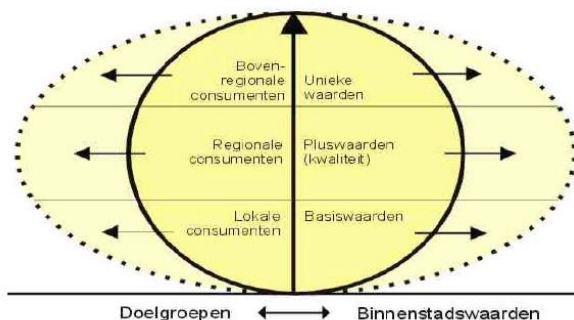
Op piekmomenten is er veel verkeer m.n. bij de poorten, wat bij de Paardemarkt/Woldpoort als knelpunt wordt ervaren. De herinrichting van dit gebied en de voorrangssituatie leidt tot opstoppingen.

Het historisch stratenpatroon, dat wordt gekoesterd, kent ook een keerzijde. Het zijn veelal krappe bochten, waardoor vrachtverkeer deels over de stoep draait. In de binnenstad is geen aparte (aantrekkelijke) fietsroute door de binnenstad is. Aan de andere kant kunnen de fietsen wel op veel plekken in en nabij het voetgangersgebied gestald worden.

Voor de toerist laat de bereikbaarheid en de routing ook te wensen over. De bewegwijzering van het NS station naar de binnenstad is niet optimaal, terwijl het wel op loopafstand ligt. Ook de toeristische verwijzingen m.n. op en bij de wallen vertonen achterstallig onderhoud.

2.6 Doelgroepen

Een binnenstad moet voldoen aan specifieke eisen (waarden) om bepaalde bezoekersgroepen te kunnen trekken. Er kunnen drie groepen onderscheiden worden: de lokale bezoekers, de regionale bezoekers en de bovenregionale bezoekers. In het geval van Steenwijk gaat het bij deze laatste groep met name om de toeristisch-recreatieve bezoekers. Zie ook onderstaande figuur.

Figuur 2 : Doelgroepen en binnenstadswaarden (Bron, BRO 2008).

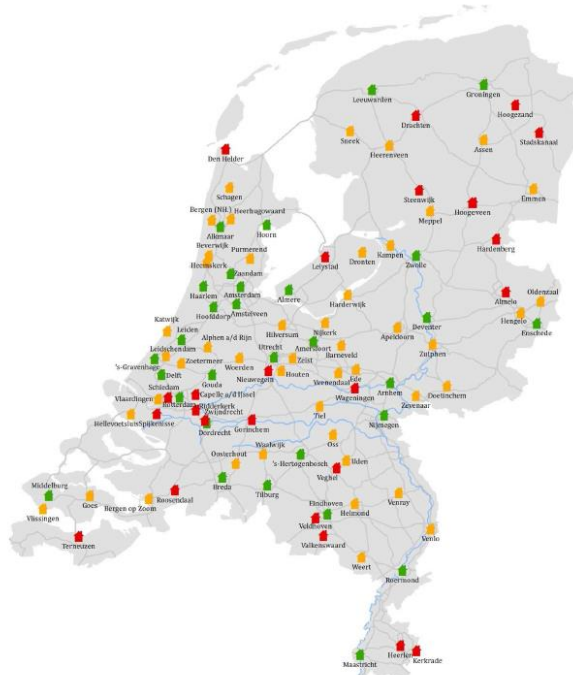
Voor de lokale bezoeker is de binnenstad de primaire aankoopplaats. Het bezoekmotief ligt in de nabijheid en in het doelgericht bezoek van winkels en voorzieningen. Het gaat om frequent bezoek, maar met minder bestedingen per keer dan regionale en bovenregionale bezoekers. Om een hoge koopkrachtbinding te behalen moet de binnenstad voldoen aan een aantal basis (voor)waarden. Deze basiswaarden liggen in functionaliteit, een voldoende winkelaanbod, aanwezigheid van horeca, sociaal-maatschappelijke en culturele functies, schoon en veilig, een goede bereikbaarheid (auto, fiets en openbaar vervoer) voldoende parkeer capaciteit, verbondenheid aan en herkenning van de 'eigen identiteit' van de binnenstad. En uiteraard een schone, hele en veilige stad. Dit is voor alle doelgroepen van belang én komt de aantrekkelijkheid van de binnenstad ten goede.

Steenwijk trekt nog steeds relatief veel bezoekers van buiten de eigen plaats (bron: koopstromenonderzoek 2015). Ondanks dit gegeven wordt (h)erkend dat als gevolg van diverse ontwikkelingen dit verzorgingsgebied niet voldoende zal zijn voor een toekomstbestendige binnenstad. De toevloeiing op peil houden is een zeer grote opgave voor de binnenstad, laat staan

uitbreiding hiervan. De concurrentie van andere centra is groot en het weglekken van koopstromen naar het internet neemt toe. Vandaar dat ook wordt ingezet op het aantrekken van meer verblijfstoeristen. Immers Steenwijk vormt het centrum van een regio met veel toeristisch-recreatieve potenties en ook tamelijk veel verblijfstoeristen. Het is zaak deze groep meer te binden, en daarvoor zullen met name maatregelen in de sfeer van de pluswaarden (Beleving, sfeer, gezelligheid, uitstraling) en het stimuleren van de unieke waarden nodig zijn. Én de binnenstad heeft die potentie om zich te manifesteren als vestingstad. In combinatie met bijvoorbeeld Rams Woerthe en het daar gevestigde Hildo Krop biedt dit kansen voor Steenwijk in het centrum van een regio met veel toeristisch-recreatieve kwaliteiten. Het is zaak deze verblijfsrecreanten meer te binden.

2.7 Resumerend

Uit bovenstaande analyse blijkt dat de binnenstad van Steenwijk kwetsbaar is en positie verliest. Dat blijkt ook uit figuur 3, ontleend aan een onderzoek van GoudappelCoffeng (2015). Op basis van vier 'drivers' (aanwezig voorzienniveau, demografische context, ruimtelijke kwaliteit en bereikbaarheid), classificeert GoudappelCoffeng Steenwijk als kwetsbaar.

Figuur 3: Vitaliteitsbenchmark centrumgebieden (GoudappelCoffeng, 2015)

Onderstaand wordt op basis van de analyse en de input vanuit de werkgroep een SWOT analyse gepresenteerd.

sterk	zwak
<ul style="list-style-type: none"> - Gratis parkeren - Ruim aanbod parkeerplaatsen - Historisch stratenpatroon - Stadswallen en grachten - Historische panden/monumenten - Rams Woerthe en Hildo Krop - Evenementen - "draaiing" Albert Heyn - Gezellige overzichtelijke stad - Streekfunctie - Bereikbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> - Weinig uitstraling: geen trotse markeringen van panden, beelden - Geen verrassende doorkijkjes, in combinatie met wandelroute. - Leegstand en slecht onderhoud panden - Onzichtbaar aanbod voor toeristen - Rommelig straatbeeld (reclameborden, uitstallingen) - Onvoldoende herkenning als vestingstad - Braakliggende kavels/verpaupering - Geen rustpunten / zitbanken voor ouderen - Onveilige verkeerssituaties (hardrijdende auto's, onoverzichtelijke situaties) - Geen speelmogelijkheden voor kinderen - Aandeel recreatieve branches (modisch, horeca, leisure) is lager dan gemiddeld - Relatief laag besteedbaar inkomen - Relatief beperk aantal consumenten binnen bereik - Looproutes zwak - Niet/weinig ingespeeld op toeristen (brochures, wandelingen, enz.).
kans	bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> - Marktplein - Warenmarkt - Geschiedenis stad - Historische figuren/bedrijven - Stadsmuseum - Feestdagen/gebruiken - Ligging in toeristisch gebied - Vestingstad - Beleving, sfeer, historie 	<ul style="list-style-type: none"> - verzorgingsgebied onder druk - koopstromen onder druk - structurele leegstand - langgerekt centrum - Vaak korte bewoning, geen binding - Afname en verschraling winkelbestand - Kwetsbaar centrum qua omvang en aanbod (tussen laken en servet) - Hoge gevoeligheid internetbestedingen - Leegstand meer dan gemiddeld

3 Visie op hoofdlijnen

3.1 *Vestingstad centraal*

Kansrijke binnensteden zijn onderscheidend (en daarmee dus omzetverhogend), kennen een goede sfeer, beleving en dito uitstraling. Dit worden dan ook steeds meer de bepalende factoren voor binnenstadsbezoek. Het voldoen aan de basiswaarden alleen is niet meer voldoende om regionale bezoekers en toeristen te (blijven) trekken. Belangrijk zijn de zogenaamde pluswaarden: kwaliteit winkelaanbod, onderscheidend vermogen, sfeer en gezelligheid, uitstraling en ruimtelijke kwaliteit.

Van groot belang bij een integrale visie is de positionering van de binnenstad. Al bij aanvang van het traject om te komen tot een integrale visie was hierover bij de bewoners, ondernemers en gemeente consensus. Steenwijk Vestingstad is het leidende thema binnen de visie. Inzet is om deze identiteit, ofwel DNA, te versterken om daarmee onderscheidend te zijn. Naast inzicht in wie je als stad bent, is het ook van belang te weten hoe je wordt gezien, ofwel wat is je imago? En alhoewel het begrip vestingstad vaker wordt geuit (zo is de Handelsvereniging Steenwijk, in het kader van de BIZ, getransformeerd tot Stichting Steenwijk Vestingstad en de traditionele midweekfeesten herbenaemd tot vestingfeesten), laat de identiteit in fysieke zin te wensen over. De vestingstad wordt nog onvoldoende beleefd en herkend. Maar wat maakt dan die vestingstad? Bij het begrip vestingstad zijn sfeer, beleving, authenticiteit, historie, nostalgie en cultuur centrale begrippen. Dit pluswaarden dienen dan ook versterkt te worden. Ook de unieke waarden zoals Rams Woerthe (Hildo Krop) dienen in dit verband verder uitgebouwd te worden. De focus dient te liggen op de belevingswaarde van een binnenstad en het maximaal inspelen op de toeristen. Steenwijk heeft als vestingstad een onderscheidend karakter en, door de ligging in een voor toerisme aantrekkelijke regio, kansen om meer toeristen te trekken.

Naast de reguliere, terugkerende, bezoeker, wordt ingezet op de toerist en recreant. Deze dient te gaan zorgen voor meer bestedingen in Steenwijk. Het aantrekken van méér regionale bezoekers is lastig omdat het aantal inwoners in de omringende kleinere kernen niet of nauwelijks groeit en de Steenwijkse binnenstad concurreert met plaatsen als Meppel, Heerenveen en Emmeloord. De kansen voor de binnenstad van Steenwijk liggen vooral in het uitbouwen van het toeristisch potentieel en kwaliteiten van de stad. Gericht op de doelgroep toerist, zowel dagtoerist als verblijfstoerist. Het aantrekken van deze nieuwe doelgroep gebeurt niet enkel door het identiteit te versterken en te investeren, maar ook door een goed uitgekende marketingstrategie. De basis zoals weergegeven in paragraaf 2.6 dienen echter niet uit het oog te worden verloren.

3.2 *Detailhandel en leegstand*

Een belangrijke basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk centrum is het realiseren van een aansprekend, bij de vestingstad passend, winkelaanbod. Met functies en branches die passen bij het karakter en de uitstraling van de stad. De inzet richt zich op een branchemix met kleine ambachtelijke winkels, met zelfstandige, gastvrije ondernemers. Onderscheidend en sfeerverhogend. De consument waardeert een ambachtelijk product vooral door de wijze waarop en met welke grondstoffen deze wordt gemaakt. Deze ontwikkeling sluit bijvoorbeeld ook aan op de aandacht voor natuur, omgeving, streekeigenheid en duurzaamheid. Een product krijgt meerwaarde door te weten wie het gemaakt heeft en met welke motieven. En als dat juist voor die bepaalde consument is gedaan, wordt het nog verleidelijker. Het (ambachtelijk) maken en verkopen komen dus veel dichterbij elkaar. Ambacht en eigen vakmanschap om te ontmoeten, te

ervaren en daardoor te beleven. Beleving van ambachtelijk ondernemerschap biedt een goede kans voor (city) marketing. Er wordt terdege beseft dat dit geen eenvoudige opgave is, waardoor het een gerichte aanpak en strategie verdient.

Belangrijk uitgangspunt is om het winkelgebied te concentreren. Bij concentratie ontstaat een meerwaarde voor de betreffende winkels. Ze kunnen profiteren van elkaars nabijheid, aantrekkingskracht en gemeenschappelijke faciliteiten. De consument heeft het voordeel van gemak, overzichtelijkheid en veel keuzemogelijkheden. Concentratie resulteert in meer bezoekers en daarmee ook meer draagvlak voor verbreding en verdieping van het totale assortiment. Er dient tijdig geanticipeerd te worden op de aanwezige kwetsbare winkels. Clustering past in het algemene beeld van afname van winkels en is ook het antwoord om de leegstand een halt toe te roepen. Het streven naar een compact centrum is de voortzetting van de in 2011 ingezette beleidslijn vanuit de door B&W vastgestelde notitie “compleet, compact centrum Steenwijk”.

Stedelijke herverkaveling kan hierbij een belangrijk instrument worden. Op een aantal plekken (uitlopers van de winkelstraten/aanloopstraten) zal het aantal m² winkels actief moeten worden teruggebracht. Ingezet wordt op de hoofdas Oosterstraat, Markt, Woldpromenade. Nieuwe winkelontwikkeling dient m.n. daar plaats te vinden. De keus voor deze hoofdas is niet nieuw. Reeds in 2008 (studie BRO) kwam dit naar voren. Tot een verdere concentratie heeft dit echter tot op heden niet geleid. Inzet op de hoofdas vraagt om keuzes te maken en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkeloppervlak elders. Tijdelijke invullingen van leegstaande winkelpanden kunnen bijdragen aan het levendig en verrassend houden van een winkelgebied. Dit instrument is echter beperkt inzetbaar. Structurele leegstand vraagt structurele oplossingen. Bovendien kan tijdelijke invulling van een groeiend aantal lege winkelpanden leiden tot uitstel van de onvermijdelijke keuze structureel in te grijpen.

3.3 Horeca en de Markt

De functie van de horeca als integraal onderdeel van winkelgebieden is de laatste jaren steeds belangrijker geworden. Temeer daar recreatief winkelen steeds vaker gecombineerd wordt met horecabezoek. Goede daghorecavoorzieningen dragen bij aan de levendigheid en sfeer in een centrumgebied. Steenwijk zal zich moeten richten op de daghoreca (koffie, lunch, borrel en diner). Hiermee kunnen ook goede samenwerkingsverbanden met de detailhandel gevormd worden. In de Steenwijkse binnenstad is de Markt dé plek waar de passantenstromen bij elkaar komen en waar de verblijfscomponent (inclusief zien en gezien worden) belangrijk is. Voor een goede binnenstad is een gezellige markplein het uitgangspunt. De markt is in de huidige situatie geen bruisend middelpunt van het centrum. Een (functionele) versterking van de Markt heeft hoge prioriteit. Bij het beleven van de vestingstad, is de Markt een centraal punt. Het versterken van de Markt betreft niet alleen het plein, maar zeker ook de invulling van de wanden (m.n. zuid zijde) en het gevelbeeld. De inrichting van de openbare ruimte op de Markt staat dus niet los van het vraagstuk van de invulling van de zuidwand. De Markt is een integraal vraagstuk, waar economie, beleving, wonen bij elkaar komen. De Markt is van ons allemaal en Steenwijk is nauw verbonden met De Markt (zie kader). Dat maakt een gewenste invulling dan ook niet eenvoudig.

De Maark

Skyline 'evuld mit gevelties
De grond mit van die rooie keien
Op de maark veult een Steenwieker zich altied fijn
Kan dat gevoel neet beskriem
Moar a-k'r lope goat 't altied good
De maark en torn zitten een Steenwieker in 't blood.

Gerard Buisman

3.4 *Wonen*

De binnenstad is een gebied waar wordt gewoond. Verwacht wordt dat de woonfunctie, mede gezien de afname van het winkelbestand in de toekomst zal toenemen. Transformatie dus. Een transformatie naar een woonfunctie vraagt ook investeringen in de publieke ruimte. Zo kunnen deelgebieden ontstaan voor specifieke doelgroepen.

Gestreefd wordt om de relatief eenzijdige bevolkingssamenstelling te wijzigen. Er zal dan ook een verkenning dienen plaats te vinden voor het ontwikkelen van mogelijkheden voor nieuwe woningen en doelgroepen. Gezinnen met kinderen zijn nu in de binnenstad ondervertegenwoordigd, maar uit oogpunt van leefbaarheid vormen zij een meerwaarde ten opzichte van de vrij eenzijdige samenstelling van één persoonshuishoudens. Het stimuleren van wonen in de binnenstad is bij uitstek een onderwerp dat ook met marktpartijen, woningbouwcorporaties en met individuele eigenaren ter hand zal worden genomen. In vele gevallen is maatwerk vereist.

Transformatie van functies naar wonen en de invulling van leegstaande panden met woningbouw is kansrijk en dient nader te worden uitgewerkt.

Wonen staat in nauwe relatie met het verblijfsklimaat. Het realiseren van een aangename woonomgeving dus. Als basis geldt hier ook: schoon, heel en veilig. Bewoners zetten zich nu al actief in voor het realiseren van sfeerverhogende maatregelen die het vestingstad karakter versterken. Zo verschijnen er historische elementen aan en rond de woningen (gevelverfraaiing, hekjes, tuintjes enz.).

3.5 *City marketing*

De binnenstad kan meer bestedingen genereren als er meer toeristen Steenwijk bezoeken en hier verblijven. Deze 'extra' bezoekers vormen een belangrijke doelgroep en drager van functies in de binnenstad nu de streekfunctie van Steenwijk voor dagelijkse en niet dagelijkse goederen afneemt.

Dat de binnenstad méér moet bieden is inmiddels duidelijk. Steenwijk kan zich onderscheiden door beleving als vestingstad. In bovenstaande paragrafen wordt deze beleving vertaald naar fysieke ingrepen. Op zich is dat investeren in de 'plus waarden' goed, maar niet voldoende. De vraag is hoe lang de consument zich hierdoor aangetrokken voelt. Hij bezoekt immers het centrum om zich te laten verrassen met aanbod dat hij ergens anders of thuis niet vindt. Een centrum is bovendien niet alleen een plek om te kopen, maar ook om te vertoeven, te ontmoeten, te ervaren en te netwerken. Daarmee gaat het dus naast winkelen om cultuur, historie en een juiste mix aan detailhandel, horeca en (ambachtelijke) dienstverlening. Hierbij vervagen bovendien de grenzen tussen deze sectoren. De specifieke inkleuring hiervan biedt nieuwe kansen. Dat vraagt dus om onderscheidend vermogen dat zich vooral dynamisch manifesteert. Dynamisch in de zin van frequent wisselend en gevarieerd aanbod naar tijd en plaats. En hierbij kan citymarketing helpen.

De inzet van citymarketing is om samen met betrokken partijen de unieke en onderscheidende eigenschappen zo te positioneren dat relevante doelgroepen een aantrekkelijke basis hebben om voor de stad te kiezen. Citymarketing draagt bij aan het versterken en behouden van de sociaaleconomische vitaliteit van de stad door relevante doelgroepen vast te houden en aan te trekken. Het gaat hierbij verder dan alleen het toeristisch vermarkten van de binnenstad. Ook begrippen als relatiebeheer, binnenstadsmanagement en evenementen vallen onder de paraplu van citymarketing (zie figuur 4).

Figuur 4: Citymarketing als paraplu

Steenwijk Vestingstad is op dit gebied reeds actief. Er worden veel evenementen en activiteiten georganiseerd in de binnenstad. Deze tijdelijke evenementen worden doorgaans goed bezocht. Ook op cultureel vlak wordt veel georganiseerd (bijv. kopje cultuur). De binnenstad wordt bij al dit soort evenementen als decor gebruikt. Het is van belang om de binnenstad zelf meer te promoten en niet enkel de evenementen. Dit vraagt een gedegen marketingstrategie voor de relevante doelgroepen. Marketing Oost heeft in het kader van de gebiedspromotie onderzoek gedaan naar relevante doelgroepen. Er zijn twee doelgroepen geïdentificeerd die voor het Waterrijk gebied interessant zijn. De relevante doelgroepen ingetogen aqua en uitbundig geel worden in onderstaand nader omschreven:

Ingetogen Aqua

Rustige, geïnteresseerde recreanten. Zoeken inspirerende activiteiten. Gaan vaak samen met hun partner op stap. Waarderen sportieve en culturele mogelijkheden. Willen meedoen met de maatschappij en alle veranderingen die zij daarin zien. Cultuur en natuur zijn ook de keywords als het om vakantie gaat. Ze gaan in Nederland graag naar het bos of naar het strand. Een hotel of accommodatie die niet op een park staat, zoals B&B, heeft de voorkeur.

Uitbundig Geel

Echte levensgenieters. Houden van samen met anderen actief en sportief recreëren. Vaak jonge gezinnen. Zoeken graag de gezellige drukte op, recreëren is lekker eten, genieten en leuke dingen doen. Houden van een vakantie waarin ze veel kunnen doen, waar iedereen het naar de zin heeft en waar genoeg feest en vermaak is. Het liefst staan ze in Nederland op de camping of een bungalowpark. Beschikken over iets meer budget dan gemiddeld.

Figuur 5: leefstijlen

De campagnes om Waterrijk te promoten zijn ook gericht op deze doelgroepen. Inzet is om Steenwijk als vestingstad bij deze doelgroepen bekend te maken.

4 Uitwerking op hoofdlijnen

4.1 Compacte stad

Het realiseren van een compacte stad, waarbij de retail is geconcentreerd op een kleiner gebied is geen eenvoudige opgave. Dat vraagt een uitgekende strategie en keuzes over de positie en functioneren van het hoofdwinkelgebied en aanloopstraten. Belangrijk instrument om te komen tot een compact centrum en het tegengaan van leegstand is stedelijke herverkaveling.

Stedelijke herverkaveling

Steenwijk is (met Nijverdal) een provinciale pilot in Overijssel. Naast een verkenning op de toepasbaarheid van het instrument is het voor de provincie van belang om ervaring op te doen met dit instrument (zowel aanpak als rolverdeling). De pilot, gefinancierd door de provincie wordt uitgevoerd door het kadaster. De aanpak voor Steenwijk is als volgt:

- Opstellen onderlegger (kaart met gegevens en data)
- Analyse van de gegevens
- Bepalen strategie (aanpak, prioriteit, enz)
- De strategie(ën) worden besproken met de werkgroep detailhandel en leegstand
- Na eventuele aanpassingen zullen er mogelijke oplossingen weergegeven en de rollen van de actoren in beeld worden gebracht.

Eind 2015 is dan in beeld of dit middel toepasbaar is, zo ja waar en onder welke condities.

binnenstadsfonds

Om daadwerkelijk te komen tot een compacte binnenstad wordt ingezet op het realiseren van een binnenstadsfonds. Hierbij wordt nadrukkelijk een koppeling gemaakt met het Coalitieakkoord "Overijssel Werkt 2015-2019" van het college van GS van Overijssel. In navolging van de succesvolle werkwijze van HMO bij de herstructurering van werklocaties, wordt ingezet op een soortgelijk vehikel voor herstructurering van leegstand in binnensteden in kansrijke gebieden onder voorwaarde dat anderen ook bijdragen.

Met een dergelijk fonds al dan niet in combinatie met stedelijke herverkaveling kunnen ook een nader aantal te selecteren "rotte plekken" in de binnenstad worden opgepakt.

Tijdelijke invulling leegstand

Niet alle plekken lenen zich tegelijkertijd voor een structurele aanpak al dan niet via stedelijke herverkaveling. Aangezien lege panden afbreuk doen aan de sfeer en beleving wordt daarom ingezet op tijdelijke invulling. Gedacht kan hierbij worden aan pop-up stores en kunst.

Biografie van de binnenstad

De rijksdienst voor cultureel erfgoed helpt binnensteden weer vitaal te maken, met oog voor historie. Dit doet men door het opstellen van een 'biografie' op te stellen van het gebruik van de panden en de openbare ruimte. Uitgangspunt hierbij is het gegeven dat de straat met bebouwing er vaak al was lang voordat het de winkelstraat werd zoals we die nu kennen. Dus is er ook een toekomst denkbaar zonder die continue winkelfronten, met structureel minder winkels, met andere activiteiten en op een andere manier verdeeld? De opgave is niet uitsluitend economische opgave. Zichtbaar wordt dat een gebied vraag om een infrastructurele of stedenbouwkundige strategie, om een ruimtelijk-economische strategie of om een aanpak waarbij de kwaliteiten van een straat opnieuw zichtbaar worden. Het doel van dit alles: herkennen en benoemen van de opgaven en inzicht krijgen in het beschikbare instrumentarium. De opgave is aan te sluiten bij deze biografie en deze te laten opstellen.

Retaildeal

Landelijk is het belang en de problematiek van de retail onderkend. Een aantal landelijke partijen hebben in het voorjaar een reetailagenda ondertekend, waarmee een belangrijke stap is gezet om de retail sterker en toekomstbestendig te maken. De inzet van alle stakeholders is hierbij nodig: retail, vastgoed, Rijk, provincies, gemeenten, kennisinstellingen, vakbonden, horeca en financiers. Er moeten keuzes worden gemaakt over hoe winkelgebieden compacter gemaakt kunnen worden en er moet worden geïnvesteerd in goede winkelgebieden. In de Retailagenda zijn hierover 20 concrete afspraken gemaakt.

Een van de afspraken is het sluiten van een retaildeal met gemeenten. Steenwijkerland heeft op 18 november jl. een retaildeal gesloten (zie bijlage). Door deze ondertekening heeft de gemeente zich gecommiteert aan de uitgangspunten van de Retailagenda en verklaart zij actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. Alhoewel de retaildeal niet wordt voorzien van financiële middelen vanuit het rijk heeft de deal meerwaarde. De (problematiek en potentie van de) binnenstad van Steenwijk staat op een landelijke agenda. Er ontstaat een netwerk/platform waar kennis en ervaring gehaald en gebracht kan worden. De retaildeal biedt dan ook aanknopingspunten en inzichten die de visie op de binnenstad en uitvoeringsagenda versterken.

4.2 *Kwaliteitsverbetering verblijfsklimaat*

Het streven is erop gericht om een ambiance van sfeer, gezelligheid te creëren, omlijst door het thema vestingstad. Dit betreft niet alleen het openbaar gebied, maar ook particulier terrein. Vanuit de werkgroepen zijn tal van ideeën aangedragen ter versterking van het verblijfsklimaat en de beleving van de vestingstad.

Basis is een schone, veilige en gastvrije binnenstad. Dit is een verantwoordelijkheid van alle partijen. Het streven is om een huiskamerteam in te stellen. Dit team, opgezet in nauwe samenwerking met de IGSD/NWG, werkt aan een schone binnenstad en presenteert zich als huismeester cq. conciërge. Het ruimt de rommel op, is klusjesman voor kleine klusjes voor winkeliers én gemeente, is gastheer en aanspreekpunt. De binnenstad als hét visitekaartje dient immers vooral schoon, heel en veilig dient te zijn. Geen achterstallig onderhoud, voldoende prullenbakken en een uitnodigende, gastvrije en schone uitstraling. Dit zijn de basisvoorwaarden die op orde moeten zijn. Beseft wordt dat dit niet alleen een verantwoordelijkheid is van de gemeente, maar dat het een gezamenlijke inspanning vergt om aan deze basisvoorwaarden te voldoen.

De wallen zijn beeldbepalend voor de vestingstad. De beleving van zowel de wal als stad kan worden versterkt door o.a. het realiseren van een *wandelpad* onder de wal, eventueel in combinatie met het terugbrengen van een *touwslagerij*. Het plaatsen van *kanonnen* op de wal draagt ook bij aan de identiteit van de vestingstad. (Dit kan overigens worden vormgegeven als speelattribuut of klimtoestel). Middels het plaatsen van bankjes, bomen en groen op een aantal nader te identificeren locaties in de binnenstad kan het verblijfsklimaat worden gestimuleerd.

Naast ingrepen in de publieke ruimte kunnen investeringen in de private ruimte/eigendom ook bijdragen in de kwaliteitsverbetering van het verblijfsklimaat. Zo zijn bewoners actief in het terugbrengen van historische elementen bij woningen, het terugbrengen van hekjes, tuintjes, stoepjes en oude gevelreclame.

Bijzonder aandacht vergen de zgn. rotte plekken in de binnenstad. De zogenaamde Holleboom locatie is zo'n plek die al jarenlang wacht op nadere invulling. Met eigenaren, omwonenden, (financieel) ondersteund door de provincie zijn plannen ontwikkeld voor de realisatie van een stadstuin op deze plek.

De sfeer in de binnenstad wordt mede gestimuleerd door de uitstraling van de aanwezige bebouwing. Nagegaan wordt of en zo ja in hoeverre het opknappen/restaureren van historische gevels in de binnenstad gestimuleerd kan worden. Verkend wordt of een gevelfonds hier een rol in kan spelen. Het doel van een gevelfonds is het verbeteren van het aanzicht en de uitstraling van gevels in de binnenstad. Middelen zijn bedoeld als 'aanjager', waarbij het belangrijkste deel van de financiering blijft afkomstig van private partijen zoals ondernemers en pandeigenaren.

De Markt, zowel het plein als de wanden, neemt een centrale plek in. Ondanks deze centrale plek, is de Markt momenteel niet het echte stadshart, zowel qua beleving en functie. Een (functionele) versterking van de Markt heeft hoge prioriteit. Bij het beleven van de vestingstad is de Markt daarbij een centraal punt. Het plein en de directe omgeving (m.n. de zuidzijde van de Markt) worden al geruime tijd genoemd in plannen en visies. Echter tot een gewenste invulling heeft het nog niet geleid. De Markt is een integraal vraagstuk, waar economie, beleving en wonen bij elkaar komen. De Markt is van ons allemaal. Dat maakt een gedragen invulling dan ook niet eenvoudig. Wel is er breed draagvlak bij ondernemers, bewoners en gemeente over een aantal uitgangspunten.

Op basis van deze uitgangspunten is in juni 2015 bureau DtnP gevraagd te komen met een advies over de Markt. Dit advies is in november ontvangen en besproken met zowel vertegenwoordigers van Steenwijk Vestingstad en Vereniging Bewoners Comité Steenwijk, maar ook met aan de Markt gevestigde winkeliers, horecaexploitanten, ondernemers, het Kermis en Circusmuseum en het Stadsmuseum. Het advies is ook besproken met leden van zowel Steenwijk Vestingstad als met het Bewoners Comité. Er is veel waardering voor het plan en de hoofdprincipes worden omarmd.

- De oplossingsrichtingen dienen haalbaar zijn (technisch, financieel, draagvlak),
- Het versterken van het historisch karakter van de binnenstad (vestingstad) dient onderdeel te zijn van de oplossingsrichting;
- De Markt wordt gezien als huiskamer en ontmoetingsplek van de binnenstad, waar sfeer en gezelligheid de boventoon voeren. De Markt is dé plek waar de passantenstromen bijeen komen en waar de verblijfscomponent belangrijk is;
- Beleving met historische kwaliteiten staan centraal;
- De Markt zal een belangrijke bijdrage moeten leveren aan het functioneren van de binnenstad;
- De aanwezige parkeerplaatsen aan de Markt zuidzijde mogen geen beperkende factor zijn voor een mogelijke herinrichting;
- De functie van de Markt als evenementenplein (obstakel vrije inrichting) mag geen beperkende factor zijn voor een mogelijke herinrichting;
- De positie en het functioneren van de weekmarkt mag geen beperkende factor zijn bij de planvorming;
- Nagegaan dient te worden in hoeverre er serre's gerealiseerd kunnen worden bij de horecagelegenheden;
- In de oplossingsrichting dient te worden nagegaan of het terugbrengen van een muziekkoepeel passend is;

4.3 Recreatie, toerisme recreatie en cultuurhistorie

Recreatie en toerisme wordt gezien als dé drager voor de binnenstad. Binnen dit thema is nog veel werk te verzetten om de stad aantrekkelijker te maken.

De villa en het park Rams Woerthe hebben veel te bieden aan bezoekers. Niet alleen herbergt het de collectie Hildo Krop, maar het woonhuis Tromp Meesters is een Jugendstil pand met bovenregionale uitstraling. Echter de villa staat nu nog te veel op zichzelf en heeft geen duidelijk verbinding met de toeristische attractiviteit van de binnenstad. Voor het 'totaalprodukt' Steenwijk, wordt ingezet op de toeristische verbinding van Rams Woerthe met de binnenstad.

Ingezet wordt op het ontwikkelen van een aantal wandelroutes en brochures (ook digitaal) voor de binnenstad (culinair, architectonisch, de vesting, de 10 iconen van Steenwijk enz.). Aantrekkelijke routes dus met informatie over panden, personen en geschiedenis. Dit in nauwe samenwerking met ondernemers en de Marketing Advies Raad (samenwerking tussen Vestingstad en Marketing Oost). Beseft wordt dat in dit verband ondernemers zelf ook reeds een ambacht en curiosa route hebben ontwikkeld.

Figuur 6: ambacht- en curiosaroute

Belangrijke randvoorwaarde bij het ontwikkelen van routes is het op orde hebben van de basisinfrastructuur. En dit kan in Steenwijk fors worden verbeterd. Zo verkeren de ANWB bordjes en informatie op en nabij de wallen in een vervallen staat en ook dient de bebording geactualiseerd te worden.

Het verhaal van de vestingstad zal verteld moeten gaan worden en zichtbaar worden in de binnenstad. Hier kan ook het stadsmuseum een belangrijke rol in gaan vervullen.

Om de kwaliteiten van Steenwijk onder de aandacht te brengen wordt ingezet op citymarketing. Inzetten dus op een multi channel strategie (website, sociale media, arrangementen, promotie enz.) om bezoekers aan te trekken.

Belangrijk hierbij is de organisatie van goede evenementen die bijdragen aan de sfeer.

4.4 *Stimuleren ondernemerschap*

De in deze visie genoemde veranderingen en ontwikkelingen bieden ook volop kansen en mogelijkheden voor de retailsector. Door het combineren van verschillende verkoopkanalen (online en offline) en het introduceren van nieuwe concepten, waarbij horeca, showroom, ontmoetingsplek, cultuur, dienstverlening en winkel worden gecombineerd, kunnen ondernemers nieuwe verdienmodellen ontwikkelen. Ingezet wordt om nieuwe potentiële ondernemers te begeleiden en te ondersteunen vanuit Steenwijk Vestingstad. Gestreefd wordt naar het toevoegen van ambachtelijke winkels (hobby/schilderen, koken, mode, streekproducten/biologische markt). Daarnaast wordt ingezet op het stimuleren van ondernemerschap bij bestaande en nieuwe ondernemers.

4.5 *Toegankelijkheid, bereikbaarheid en mobiliteit*

Onder de verzamelnaam toegankelijkheid en mobiliteit worden een aantal initiatieven gebundeld.

Het basisniveau van de winkels in de binnenstad blijft belangrijk voor bewoners om hun dagelijkse boodschappen te doen. Het winkelgebied dient dan ook toegankelijk te zijn voor bewoners en bezoekers die minder mobiel zijn. Ingezet wordt dan ook op een winkelgebied dat maximaal comfort levert voor minder valide mensen. Te denken valt o.a. aan een drempelloos winkelgebied, duidelijke bewegwijzering, een openbaar invalidetoilet en het mogelijk verwijderen van obstakels. Ook kan het serviceniveau worden verhoogd door rolstoelen aan te bieden voor een bezoek aan de binnenstad. Gedacht wordt aan een centraal punt waar deze afgehaald kunnen worden. Deze service in combinatie met het bieden van comfort kan ook stimulerend werken voor zorgtoeristen, een groeiend potentieel.

Steenwijk beschikt over een NS intercity station. Het stationsplein is in combinatie met de entree van de Meenthe fors verbeterd. De route van het NS station naar de binnenstad is echter voor een bezoeker en toerist nog steeds onduidelijk. Er mist een goede bewegwijzering en routing naar de binnenstad. Ingezet wordt op een duidelijke aantrekkelijk verbinding van het station naar de binnenstad en andersom.

De beschikbaarheid van openbaar wifi in binnensteden (pleinen) wordt steeds meer gezien als belangrijke randvoorwaarde voor het verbeteren van het verblijfsklimaat. De gemeente en Steenwijk Vestingstad onderkennen dit belang. Nagegaan wordt de mogelijkheid van het realiseren van een wifi netwerk op en rond de Markt van Steenwijk.

Ondanks eerdere verbeteringen (o.a. wijziging voorrangssituatie) wordt het kruispunt Wolpoort, Paardenmarkt, Tukseweg nog steeds als knelpunt ervaren. De doorstroming is vanwege de drukte aldaar niet optimaal. Nagegaan wordt of en zo ja welke passende maatregelen getroffen kunnen worden om de doorstroming te bevorderen.

Figuur 7: verkeerssituatie Wolpoort

De informatie op en bebording bij de invalswegen naar de binnenstad kan worden verbeterd. Een overzicht van bezienswaardigheden ontbreekt m.n. voor de toerist. Nagegaan wordt derhalve wat ontbrekende elementen zijn en hoe deze ingepast kunnen worden.

De situering van een aantal zebrapanden is ogenschijnlijk niet in overeenstemming met de bezoekersstromen. Nagegaan wordt of en zo ja in hoeverre het wenselijk is de zebrapaden te verplaatsen. Ook zal worden gekeken naar de situering van de invalideparkeerplaatsen. Liggen deze nog op de goede plek.

Het laden en lossen in de binnenstad van Steenwijk kent geen grote problemen. Er wordt dan ook gekeken naar de mogelijkheden om kleine verbeteringen door te voeren. Zo wordt bezien of t.a.v. laden en lossen (beter) gebruik gemaakt kan worden van de strook langs voormalig Cobra Tuning aan de Goeman Borgesiusstraat. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om het ogenschijnlijk gevaarlijk laden en lossen in de Scholestraat te verbeteren.

Fietsers zijn een belangrijke doelgroep in de binnenstad. Wellicht worden de bestedingen van fietsers in de binnenstad wel onderschat, gezien de (eerdere) discussies over de capaciteit van de parkeerplaatsen. Tevens maken steeds meer toeristen gebruik van een (huur)fiets. In combinatie met de opkomst van de elektrische fiets, dient gekeken te worden naar stallingsmogelijkheden en oplaadpunten.

De vereniging bewonerscomité centrum Steenwijk heeft eind 2014 een verkeersplan opgesteld om het centrum van Steenwijk autoluw te maken en een betere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen. Een autoluwe stad ten gunste van het langzame verkeer draagt bij aan een aangenaam verblijfsklimaat. Dit verkeersplan bevat zeker interessante aanknopingspunten, m.n. t.a.v. het autoluw maken van de binnenstad. Alhoewel het in zijn algemeenheid niet wordt bestreden dat een autoluwe binnenstad bijdraagt aan het verblijfsklimaat, is er tussen bewoners en ondernemers verschil van inzicht in het autoverkeer in de binnenstad. Ondernemers zijn ervan overtuigd dat het verkeer in de binnenstad hier een bestemming heeft en dat dergelijke verkeersstromen belangrijk zijn en blijven voor de bestedingen in winkels en horeca. De bewoners

plaatsen hierbij grote vraagtekens. Vanuit het besef dat de woonfunctie in een transformerende stad belangrijker wordt, is er meer aandacht nodig voor het verblijfsklimaat. Op dit moment liggen de opvattingen te ver uiteen om maatregelen voor te stellen ten gunste van het autoluw maken van de binnenstad. Wel is er bij alle partijen het besef dat dergelijke opvattingen op basis van ervaringen en onderbuikgevoelens rusten. Alvorens nadere uitspraken te doen over het verblijfsklimaat in relatie tot het autoverkeer zijn alle partijen het er wel over eens dat aanvullende gegevens nodig zijn. Er wordt dan ook een onderzoek gestart naar de herkomst en bestemming en evt. uitgaven van dit verkeer in de binnenstad.

4.6 *Stimuleren wonen in de binnenstad*

Naar verwachting zal de woonfunctie in de binnenstad sterker worden, o.a. door transformatie van andere commerciële functies. Nagegaan dient te worden voor welke doelgroepen de binnenstad zich leent en of er nieuwe doelgroepen aan toe gevoegd kunnen worden, door hierop een gericht aanbod te creëren, o.a. grondgebonden woningen.

In Steenwijk is inmiddels ervaring opgedaan met het stimuleren van wonen boven winkels. Gebleken is dat m.n. financieel en technisch (eigen opgang, brandveiligheid enz.) geen eenvoudige opgave is. Ondanks de in het verleden beschikbaar gestelde subsidie was het resultaat tot nu toe beperkt. Op basis van referentieprojecten elders wordt gepoogd het wonen boven winkels te stimuleren, aangezien het de binnenstad verlevendigd.

4.7 *Structuur en organisatie*

Continueren BIZ

Een BIZ maakt het voor ondernemers mogelijk samen te investeren in een aantrekkelijke en veilige bedrijfsomgeving, waar alle ondernemers in de zone 'verplicht' aan meebetalen². Een aantal jaren geleden is op initiatief van ondernemers met succes dit ondernemersfonds ingesteld. Met een looptijd van 5 jaar is 2016, het laatste jaar van de BIZ. Er zal een evaluatie plaatsvinden en op grond daarvan nadere voorstellen worden ontwikkeld. Wel kan nu al worden gesteld dat de BIZ zich de afgelopen jaren heeft bewezen als een effectief instrument voor de financiering van gezamenlijke activiteiten van ondernemers. Tevens werkt het als bindmiddel tussen individuele ondernemers en gaat het 'freeriders' gedrag tegen. Inmiddels is de wettelijke BIZ-regeling aangepast heeft een bredere doelstelling. Alle activiteiten gericht op verbetering van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling in een gebied mogen vanuit de BIZ worden gefinancierd. M.n. de economische ontwikkeling als onderdeel van de BIZ maakt het mogelijk in te grijpen op verbetering van het vastgoed en de ruimtelijke structuur, wat een duurzaam effect op het functioneren van winkelgebieden. Met het instrument BIZ zijn er kansen om de ambities van deze visie te realiseren (compact winkelgebied, herverkaveling, aanpak lege panden en verpauperde locaties).

² Ondernemers stellen gezamenlijk een meerjarenbeleidsplan vast. Daarin wordt bepaald wat men wil uitvoeren en welke begroting daarbij hoort. Voorbeelden zijn gezamenlijke feestverlichting, opschoonacties, verfraaiing van een gebied, camerabeveiliging en sfeerverhogende activiteiten. De gemeente stelt een verordening vast en voert vervolgens de heffing in voor alle ondernemers in het betreffende gebied.

Binnenstadsloket

Het verbeteren van de dienstverlening aan bewoners en ondernemers is een belangrijk thema uit het collegeprogramma. In een historisch centrum waar wonen, werken en recreëren samenkomen, met veel dynamiek is een goede gemeentelijke dienstverlening dan ook essentieel. Of het nu gaat om evenementenbeleid, horecavergunningen, omgevingsvergunningen, welstand en monumentenzorg, onderlinge afstemming is gewenst. In dit verband wordt dan ook de mogelijkheid verkend om een fysiek en/of virtueel binnenstadsloket vorm te geven. Eén loket waar alle vragen/vergunningaanvragen enz. centraal binnenkomen en integraal worden behandeld.

Centrummanagement

De uitvoering van de in deze visie genoemde projecten en activiteiten vergt veel tijd en energie. Ondanks het feit dat de handelsvereniging in het kader van de BIZ is getransformeerd naar een professionele organisatie, blijft de inzet beperkt tot de vrijwillige inzet van een aantal bestuursleden. De slagkracht kan verder versterkt worden door het aantrekken van een centrummanager. De centrummanager zou de volgende taken op zich kunnen nemen:

- Centraal aanspreekpunt voor ondernemers en gemeente.
- Het bewaken en stimuleren van het samenwerkingsproces tussen ondernemers en gemeente.
- Professioneel aanspreekpunt/belangenbehartiger vanuit de ondernemers naar de gemeente.
- Het actief betrekken van ondernemers in de diverse werkgroepen en het zorgen voor draagvlak voor de uitvoering van de plannen en het jaarlijkse actieplan.
- Het optreden als coördinator en voorzitter van de verschillende werkgroepen en het bewaken van de uitvoering van de acties
- Het in nauw overleg met de werkgroepen en bestuur van de Stichting jaarlijks opstellen van een actieplan en begroting en het jaarlijks evalueren van de uitvoering ervan;
- Het voorbereiden van de bestuursvergaderingen en bewaken van de voortgang van het meerjarenbeleid in overleg met het bestuur.
- Het communiceren van de voortgang van de Stichtingsactiviteiten richting ondernemers e.a. betrokkenen middels website, nieuwsbrieven e.d.

Bijlage 1: Samenstelling werkgroepen visie binnenstad Steenwijk

detailhandel en leegstand	Horeca
<p><i>Steenwijk Vestingstad (trekker)</i> Wirt Groen, Gert Piest, Hans van Wermeskerken</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk</i> Margreet Gonzales, Margrith Boerma</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland</i> René Sturre, Henk Kloosterman</p>	<p><i>Steenwijk Vestingstad (trekker)</i> Wirt Groen, Han Evers, Sander Fortunati</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk</i> Gabriëlle Haverman</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland</i> René Sturre</p>

toerisme, evenementen & citymarketing	wonen
<p><i>Steenwijk Vestingstad (trekker)</i> Jan de Vries, Han Evers, Rob van Meel, Hetty Hilbink</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk</i> Annet Kuysten, René Gaal</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland</i> René Sturre, Paul van den Berg</p>	<p><i>Steenwijk Vestingstad</i> Jeroen Huisman</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk (trekker)</i> Grietje Dijkstra, Wiebe Blauw</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland</i> René Sturre</p>

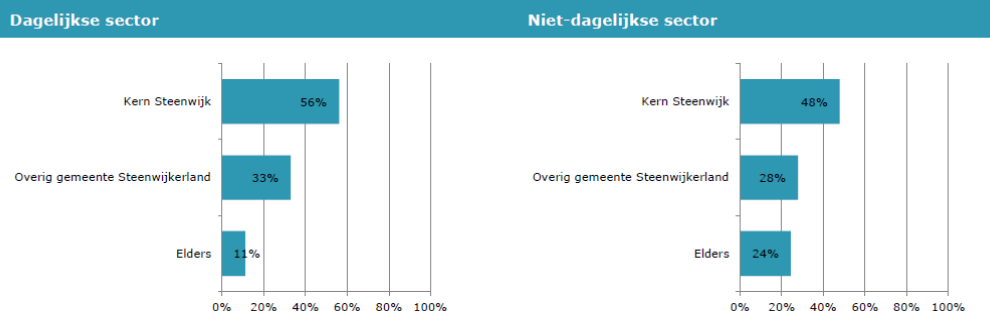
Bereikbaarheid	Sfeer, beleving en historie
<p><i>Steenwijk Vestingstad</i> Gert Piest</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk</i> Wiebe Blauw</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland (trekker)</i> René Sturre, Kor Venhuizen, Henk Kloosterman</p>	<p><i>Steenwijk Vestingstad</i> Hetty Hilbink</p> <p><i>Bewoners Centrum Steenwijk</i> Erik van Pelt, Arjan Oosterhof</p> <p><i>Gemeente Steenwijkerland (trekker)</i> René Sturre, Henk Kloosterman, Auke Tiersma</p>

Bijlage 2: Resultaten koopstromenonderzoek 2015

De totale omzet van alle winkels in het centrum van Steenwijk is 46 miljoen euro, waarvan 61 procent wordt behaald in de niet-dagelijkse sector. Ten opzichte van 2010 is de totale omzet afgenomen, zowel in de dagelijkse als niet-dagelijkse sector. De koopkrachtbinding en toevloeiing zijn in absolute zin afgenomen, hoewel de binding sterker is gedaald dan de toevloeiing. Van de totale omzet die in de kern Steenwijk wordt behaald, is 38 procent gegenereerd in het centrum.

De beoordeling van het centrum van Steenwijk is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2010: enkele aspecten, waaronder de parkeermogelijkheden voor de auto, worden beter beoordeeld dan vijf jaar geleden en andere aspecten (iets) minder, zoals het aantal winkels.

Waar komt de omzet in het centrum van Steenwijk vandaan? (in %)

Omzet in centrum van Steenwijk

artikelgroep	Omzet uit kern Steenwijk		Omzet uit ov. gemeente Steenwijkerland		Omzet uit elders		Totale omzet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Dagelijks	9,9 mln	56%	5,8 mln	33%	2,0 mln	11%	17,7 mln	100%
Niet-dagelijks	13,4 mln	48%	7,8 mln	28%	6,8 mln	24%	28,0 mln	100%
<i>waarvan</i>								
Kleding	4,3 mln	43%	2,6 mln	26%	3,2 mln	31%	10,2 mln	100%
Schoenen	1,1 mln	40%	0,8 mln	29%	0,8 mln	30%	2,6 mln	100%
Huishoudelijke artikelen	1,9 mln	50%	1,1 mln	28%	0,8 mln	22%	3,8 mln	100%
Elektronica	3,7 mln	50%	2,4 mln	32%	1,3 mln	17%	7,4 mln	100%
Woninginrichting	0,9 mln	52%	0,4 mln	25%	0,4 mln	23%	1,7 mln	100%
Doe-het-zelf artikelen	0,3 mln	52%	0,2 mln	32%	0,1 mln	16%	0,7 mln	100%
Bloemen, planten en tuinartikelen	1,1 mln	70%	0,3 mln	16%	0,2 mln	14%	1,6 mln	100%

Kerngegevens economisch functioneren centrum Steenwijk

	Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal		Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal	
Koopkrachtbinding in % en €	2010	34%	40%	37%	Omzet in €	2010	25 mln	39 mln	64 mln	
		16 mln	19 mln	35 mln		2015	18 mln	28 mln	46 mln	
	2015	20%	31%	25%		Het bindingspercentage is uitgedrukt als percentage van het bestedingspotentieel; het aandeel toevloeiing als percentage van de totale omzet. Hierdoor tellen beide percentages niet op tot 100%.				
		10 mln	13 mln	23 mln						
Toevloeiing in % en €	2010	36%	50%	45%	 38% van de totale omzet in de kern Steenwijk wordt behaald in het centrum					
		9 mln	20 mln	29 mln						
	2015	44%	52%	49%						
		8 mln	15 mln	22 mln						

Bezoekmotieven

Top 3 van bezoekmotieven centrum Steenwijk (% genoemd)

Dagelijkse/wekelijkse boodschappen	Winkelen
1. Nabijheid / afstand (68%)	1. Nabijheid / afstand (66%)
2. Bepaalde winkels / producten (38%)	2. Parkeergelegenheid (36%)
3. Parkeergelegenheid (25%)	3. Bepaalde winkels / producten (32%)

Bezoekfrequentie

Uitgesplitst naar inwoners kern Steenwijk en klanten van buiten deze kern

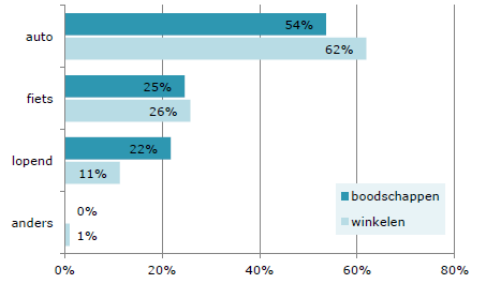
	Dagelijkse/wekelijkse boodschappen			Winkelen			
	vaker dan 1 keer per week	1 x per week	1-3 keer per maand	vaker dan 1 keer per week	1 x per week	1-3 keer per maand	Minder dan 1 keer per maand
Kern	74%	23%	2%	30%	37%	24%	8%
Overig	27%	58%	15%	6%	24%	49%	21%

Beoordeling kwaliteitsaspecten

Vervoermiddel

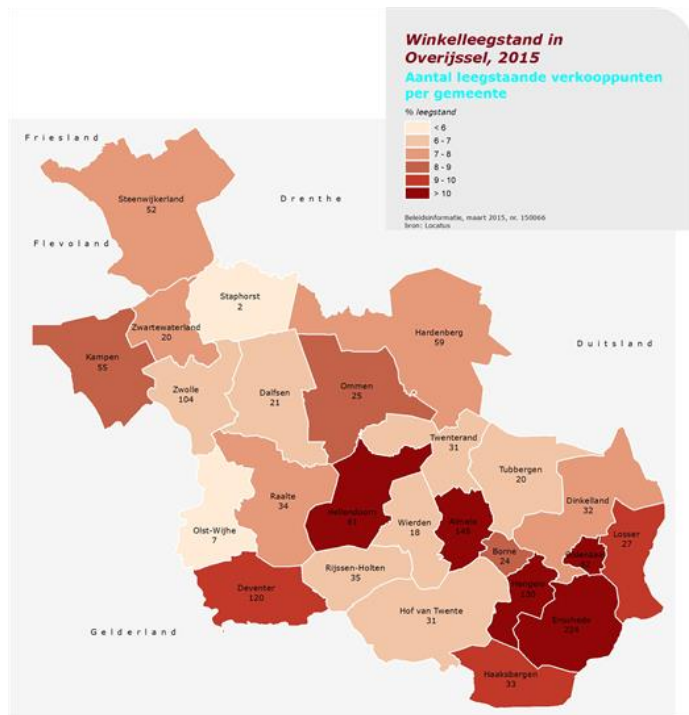
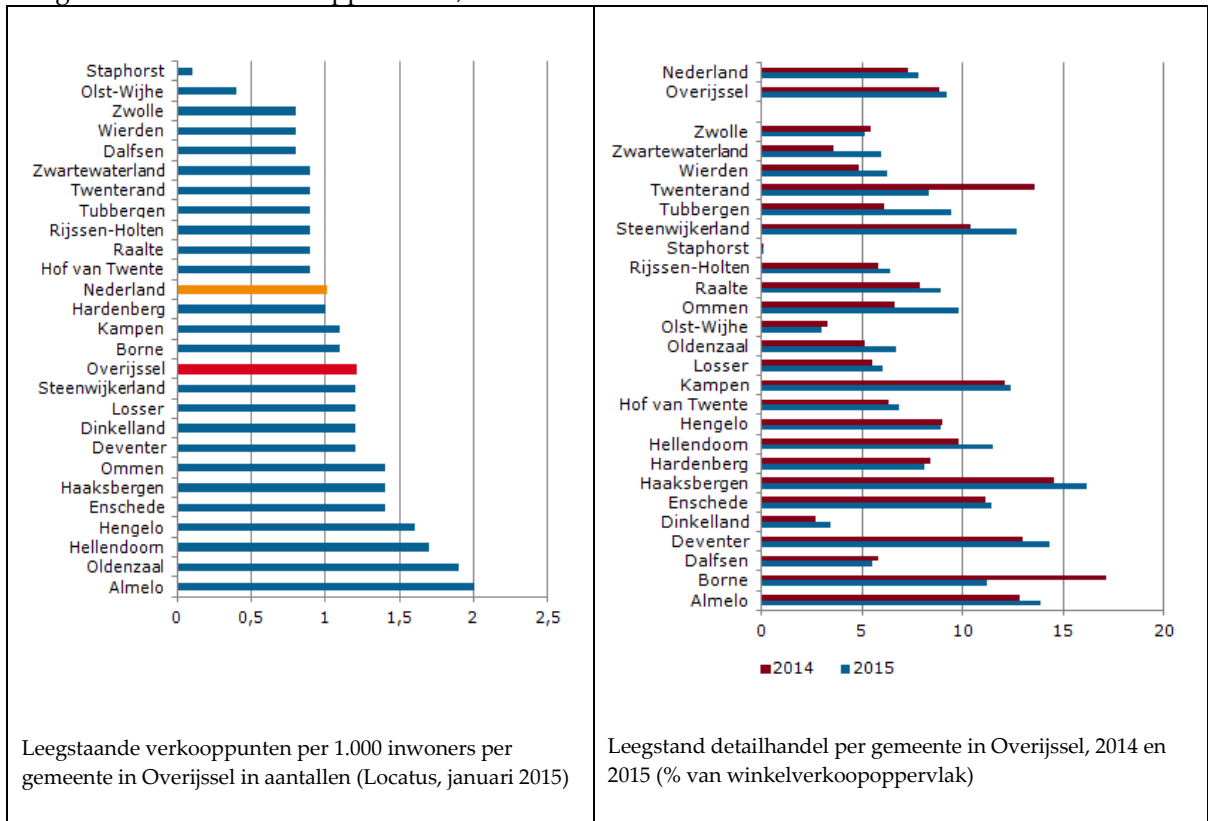
Aankooplocatie afgezet tegen gemeentelijk gemiddelde

	Aankooplocatie		Gemiddeld ('15)	Uitgesplitst naar boodschappen en winkelen	
	2010	2015		boodschappen	winkelen
Parkeermogelijkheden auto	6,8	7,7	8,0	54%	62%
Bereikbaarheid	7,4	7,6	7,8	25%	26%
Veiligheid winkelomgeving	7,4	7,5	7,5	22%	11%
Stallingsmogelijkheden fiets	7,4	7,3	7,5	0%	1%
Aanbod daghoreca	7,3	7,2	6,2		
Kwaliteit winkels	7,2	7,0	7,4		
Sfeer/ambiance	7,2	6,8	6,9		
Aantal winkels	7,1	6,6	6,6		
Inrichting winkelstraten	6,8	6,6	6,4		

Bijlage 3: Leegstand

Leegstaande panden verminderen de aantrekkelijkheid van een winkelgebied en de leefbaarheid van wijken. In januari 2015 stonden in Overijssel 8,9% van de verkooppunten leeg. Dit is, na Limburg, het hoogste percentage. Landelijk bedraagt het percentage leegstaande verkooppunten 7,5%. Van het totale winkelloppervlak staat 9,2% leeg. In Nederland bedraagt het percentage leegstand van het winkelloppervlak 7,8%.

Winkelleegstand in Overijssel, 2015 (Bron: Locatus)

 = leegstand

Leegstand binnenstad Steenwijk (1^e kwartaal 2015)

Bijlage: bronnen en literatuur

Compleet en compact centrum (2011, Steenwijkerland)

Naar een nog sterkere binnenstad Steenwijk, deel analyse (BRO, 2008)

Naar een nog sterkere binnenstad Steenwijk, deel visie (BRO, 2008)

Onderzoek wonen en leefbaarheid (2011, Companen)

Retailagenda (2015, Ministerie van Economische Zaken)

Stadsplan 2000 (BRO)

Winkelgebied van de toekomst; bouwstenen voor publiek-private samenwerking (2014, Detailhandel Nederland, G32 door Platform 31)

Winkelgebied van de toekomst, lessen voor de praktijk (2015, Detailhandel Nederland, G32/Economische Zaken door Platform 31)

Einde bijlage: 4.1. Integrale visie binnenstad Steenwijk - bijlage concept integrale visie voor college en raad

Terug naar het agendapunt

5.0. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 19-1-2016
Nummer voorstel: 2016/9

Voor raadsvergadering d.d.: 09-02-2016
Agendapunt:

Onderwerp:
Vaststelling Kadernota Verbonden Partijen

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. De Kadernota Verbonden Partijen 2016 vast te stellen.
2. De nota Verbonden Partijen 2006 in te trekken.

Samenvatting:

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. De IGSD, Vitens, de Veiligheidsregio, zo maar wat voorbeelden van een verbonden partij.

In 2006 heeft u het beleid rondom verbonden partijen vastgesteld, via de nota Verbonden Partijen. Het doel van een dergelijke nota is een duidelijk beleidskader te hebben waaraan zowel huidige als nieuwe verbonden partijen getoetst worden.

Sinds 2006 zijn er vele ontwikkelingen geweest die maken dat actualisatie van de kaders rondom verbonden partijen nodig is. Zo zijn te noemen de toename van het aantal samenwerkingen, de steeds groter wordende diversiteit erin en wettelijke wijzigingen. In de raadsbijeenkomst over grip op verbonden partijen is hier ook op ingegaan en de rekenkamercommissie heeft in haar rapport "Quick scan verbonden partijen" eveneens aanbevolen de Kadernota te actualiseren. In bijgaande nieuwe kadernota zijn deze ontwikkelingen inclusief de aanbevelingen van de rekenkamercommissie verwerkt.

Argumenten

In toenemende mate wordt een beroep op andere organisaties gedaan via uitbesteding, via inkoop of subsidiëring of via uitvoering door verbonden partijen. De diversiteit van de verbonden partijen

neemt bovendien toe, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan. Dit wordt versterkt door de decentralisaties in het sociale domein.

Herziening van de Kadernota is daarmee gewenst, wat ook door de rekenkamercommissie is geconstateerd en een belangrijke aanbeveling uit haar rapport "Quick scan verbonden partijen" is. De andere aanbevelingen uit het rekenkamerrapport betreffen de versterking van de controle en sturing op verbonden partijen, de vergroting van het inzicht in de samenwerkingsverbanden, het actueel houden van het overzicht op de verbonden partijen en de koppeling van prestaties naar gemeentelijke beleidsdoelstellingen, resultaten en risico's.

Tegelijkertijd speelt dat er wettelijke wijzigingen rondom verbonden partijen aanstaande zijn via wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Doel van het BBV is zodanige eisen aan de begrotings- en verantwoordingsstukken te stellen dat aan de uiteenlopende informatiebehoefte van de verschillende belanghebbenden kan worden voldaan. De adviescommissie Depla heeft in 2014 over het BBV een rapport uitgebracht tot verbetering ervan.

De adviezen van deze commissie zijn inmiddels door het ministerie van Binnenlandse Zaken verwerkt tot concrete voorstellen tot wijzigingen in het BBV. In de voorliggende kadernota is hier voor de werkwijze omtrent verbonden partijen op geanticipeerd. Deze wijzigingen hebben tot doel u meer inzicht in de prestaties van verbonden partijen te geven via begroting en jaarrekening. De wijzigingen zijn in het kort:

- Informatie over concrete beleidsprestaties van verbonden partijen dienen in de bestuursprogramma's te worden opgenomen incl. koppeling aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. De paragraaf verbonden partijen gaat hier niet meer op in.
- De lijst van verbonden partijen wordt inzichtelijker gemaakt, onder meer door deze te splitsen in de 4 verschillende typen verbonden partijen

Als bijlage bij de nieuwe Kadernota is tevens het overzicht opgenomen van de huidige verbonden partijen, aan de hand van het format dat ook voor de begroting en jaarstukken zal worden gehanteerd.

Aan u wordt gevraagd de nieuwe kaders voor verbonden partijen vast te stellen en de nota uit 2006 in te trekken.

Bijlagen bij het voorstel Kadernota Verbonden Partijen 2016

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

OS

adviseur

Wilfried Gerner, tel.: ja, email:

behandeld in raadscommissie

wilfried.gerner@steenwijkerland.nl

ja, nl. 19-1-2016

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 9-2-2016
Nummer: 2016/9

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15-12-2015, nummer 2016/9;

b e s l u i t :

1. De Kadernota Verbonden Partijen 2016 vast te stellen.
2. De nota Verbonden Partijen 2006 in te trekken.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff M.A.J. van der Tas

Einde bijlage: 5.0. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - raadsvoorstel

Terug naar het agendapunt

5.1. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - Kadernota [\(terug naar agendapunt\)](#)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Kadernota Verbonden Partijen 2016

Steenwijkerland

Inhoudsopgave

1. Inleiding en leeswijzer.....	3
1.1. Definitie verbonden partij.....	3
2. Afwegingen bij het deelnemen aan een verbonden partij.....	4
2.1. Inleiding.....	4
2.2. Besliskader en afwegingen.....	4
2.3. Vertegenwoordiging.....	8
2.4. Besluitvorming.....	9
3. Sturing en control op verbonden partijen	10
3.1. Inleiding.....	10
3.2. Informatievoorziening van het college aan de raad	10
3.3. Informatievoorziening door de verbonden partij.....	11
4. Heroverweging en beëindiging deelname	12
Bijlage Verbonden partijen	13
Vennootschappen en coöperaties	13
BNG	13
Enexis.....	14
Rendo Holding.....	15
Vitens	16
Rova	17
Wadinko.....	18
Noordwestgroep	19
Vennootschappen na verkoop Essent	20
Stichtingen en verenigingen.....	21
Stichting Dataland	21
Stichting GovUnited	22
Gemeenschappelijke regelingen	23
GGD IJsselland	23
Veiligheidsregio IJsselland	24
IGSD Steenwijkerland/Westerveld.....	25
Regionale Uitvoeringsdienst	26
BVO Jeugd IJsselland.....	27

1. Inleiding en leeswijzer

Deze Kadernota verbonden partijen heeft tot doel een duidelijk kader te hebben voor het beleid waaraan zowel huidige als nieuwe verbonden partijen getoetst kunnen worden. Dit wordt gedaan door middel van geformuleerde uitgangspunten en beleidsregels.

In dit eerste hoofdstuk wordt uiteengezet wat verbonden partijen zijn, het belang van de verbonden partijen en de relevantie voor de raad. Hoofdstuk twee gaat in op de afwegingen bij het eventueel oprichten dan wel deelnemen aan een nieuwe verbonden partij. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de sturing en control op de verbonden partijen. Hoofdstuk vier richt zich op heroverweging en eventuele beëindiging van deelname aan een verbonden partij. In de bijlage tenslotte wordt de informatie weergegeven van de huidige verbonden partijen.

1.1. Definitie verbonden partij

Wij spreken van een verbonden partij als het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een **financieel en bestuurlijk** belang heeft. Van een **financieel** belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidiës).

Van een **bestuurlijk** belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht - de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen - is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij.

Met bovenstaande definitie wordt aangesloten bij de definitie zoals deze in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen.

2. Afwegingen bij het deelnemen aan een verbonden partij

2.1. Inleiding

Bij het deelnemen aan een verbonden partij staat de vraag centraal of dit de meest geëigende vorm is om de doelstellingen van de gemeente te realiseren: is er sprake van een publiek belang? Dit moet men niet verwarren met de begrippen 'bestuurlijk belang' en 'financieel belang', waarvan sprake is als een gemeente deelneemt aan een verbonden partij. Of en in hoeverre van de constructie gebruik gemaakt dient te worden is een keuze die afhangt van onze bestuurlijke afwegingen.

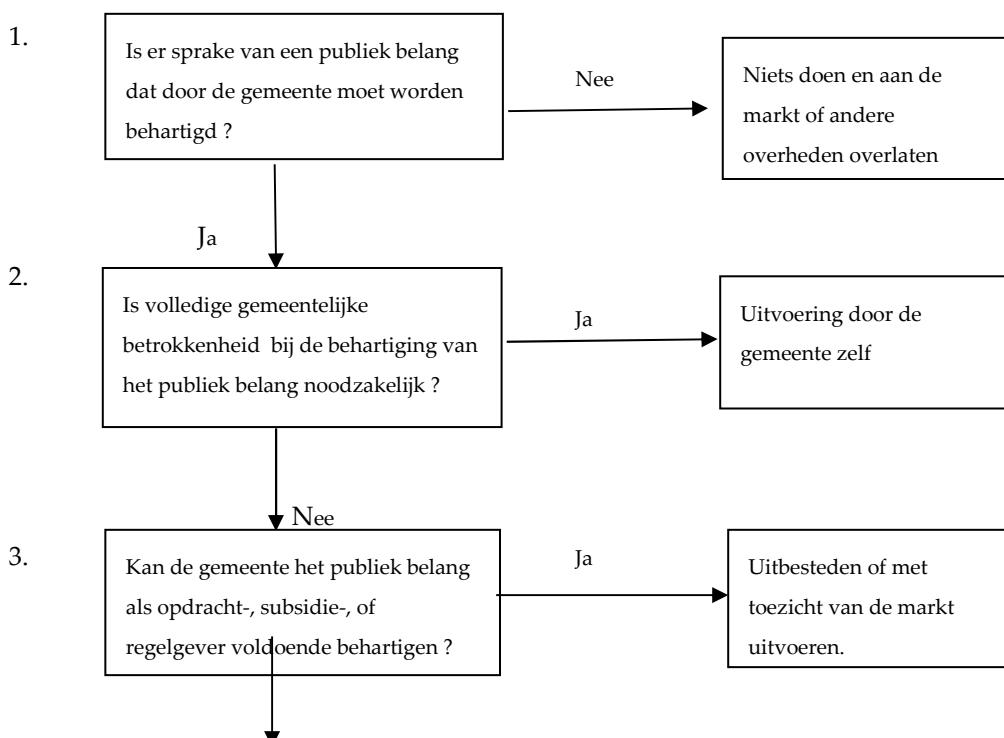
Om deze afweging vorm te geven, is in dit hoofdstuk een besliskader beschreven. Bij iedere volgende stap in het model staat de gemeente voor de keuze voor een samenwerkingsvorm die verder van de gemeente af komt te staan. Hoe verder de stap in het model, hoe meer er geregeld moet worden met betrekking tot de volgende aspecten:

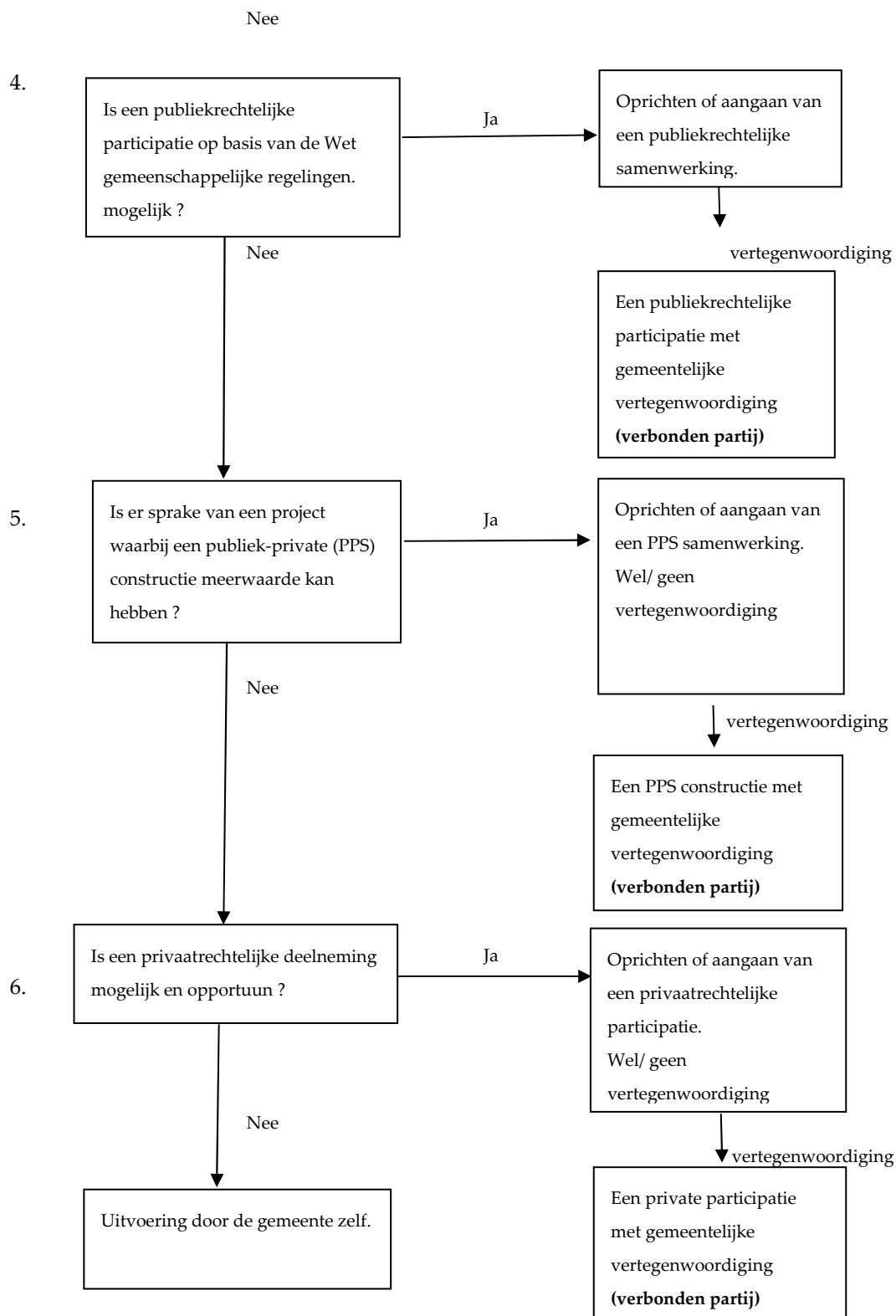
- de mate van waarborging van de democratische legitimatie, van de controle en van de beïnvloeding;
- de wijze van sturing;
- de realisatie van gemeentelijke doelstellingen;
- de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- de inzichtelijkheid en beheersbaarheid van de (financiële) risico's.

Deelname aan een verbonden partij vereist per geval een specifieke afweging. Doel van het besliskader is te komen tot een verantwoord besluit over deelname aan een verbonden partij of het juist afzien daarvan. Bij het aangaan van een samenwerking moet volstrekte duidelijkheid bestaan over zaken als werkwijze, zeggenschapsverhoudingen, winst- en risicoverdeling die binnen een dergelijke samenwerking worden afgesproken. Hieronder is dit verder uitgewerkt.

2.2. Besliskader en afwegingen

In onderstaand schema worden in volgorde de gepresenteerde stappen weergegeven en vervolgens toegelicht.

Stap 1. Is er sprake van een publiek belang ?

De gemeente neemt alleen deel in een verbonden partij indien er sprake is van het dienen van een publiek belang. Er bestaat geen eenduidige definitie van het begrip ‘publiek belang’. De gemeente kan zelf invulling geven aan het begrip. Het begrip is overigens voortdurend aan verandering onderhevig mede door de continu veranderende inzichten over de rol van de overheid in de samenleving.

Uit het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat niet wordt geparticipeerd in een verbonden partij als er geen sprake is van een publiek belang of het publiek belang niet kan worden behartigd. Behartiging van het belang wordt dan overgelaten aan de markt of andere overheden.

Als de gemeente wel een rol heeft, volgt stap 2.

Stap 2. Gemeentelijke betrokkenheid

Voor volledige gemeentelijke betrokkenheid kunnen verschillende redenen zijn. Een aantal voorbeelden:

- een wettelijke verplichting om een taak intern door de gemeente uit te voeren;
- het uitvoeren van een bepaalde taak is van strategisch belang voor de gemeente;
- door de hoge risico's en onzekerheden met betrekking tot de uit te voeren taak is het uitbesteden van de taak niet mogelijk of alleen tegen hoge kosten.

Is er geen reden voor 100% betrokkenheid, dan volgt stap 3.

Stap 3: De gemeente als opdracht-, subsidie- of regelgever

Uitgangspunt is dat de publieke taak bij voorkeur door de gemeente in haar hoedanigheid van publiekrechtelijke rechtspersoon behartigd wordt. Dat hoeft niet te betekenen dat alles intern wordt uitgevoerd. Daarbij bestaan drie opties:

- uitvoering in te kopen bij externe uitvoerders op basis van privaatrechtelijke overeenkomsten. Bijvoorbeeld: goederen, bouwprojecten of diensten. In deze gevallen fungeert de gemeente als opdrachtgever;
- uitvoering door derden met subsidies op basis van gemeentelijke subsidievoorwaarden. Bijvoorbeeld: bijdragen aan sport, kunst en cultuur;
- de inzet van de publiekrechtelijke bevoegdheid van de gemeente als regelgever door middel van voorschriften betreffende de uitvoering van een publieke taak en de handhaving van deze voorschriften door middel van toezicht (bijvoorbeeld: kinderopvang).

Als de gemeente het publieke belang als opdracht-, subsidie-, of regelgever niet voldoende kan behartigen volgt stap 4.

Stap 4, 5 en 6: Algemene overwegingen voorafgaand aan vormen van samenwerking

Bij de afwegingen die bij de vorige stappen zijn gemaakt, is nog geen keuze gemaakt voor een vorm van deelname in een verbonden partij. Daarbij is belangrijk te beseffen dat de keuze voor een publiekrechtelijke dan wel een privaatrechtelijke samenwerkingsvariant niet vrij is.

Belangrijk uitgangspunt bij deze keuze is de mogelijkheid om overheidsinvloed uit te oefenen en invulling te geven aan democratische controle om publieke belangen te borgen. Bovendien geeft wet- en regelgeving aan, dat de overheid bij zijn taakvervulling alleen gebruik mag maken van de privaatrechtelijke weg als dat geen onaanvaardbare doorkruising is van de publiekrechtelijke weg. Soms zal die doorkruising gemakkelijk zijn vast te stellen, zeker als de wet met zoveel woorden aangeeft welke publiekrechtelijke instrumenten de overheid dient in te zetten. Soms is het veel moeilijker vast te stellen of de wet een keuze aan de overheid heeft gelaten.

Publiekrechtelijke samenwerking kan ook nadelen met zich meebrengen. Ten opzichte van privaatrechtelijke samenwerking zal vaak sprake zijn van langere besluitvormingstrajecten. Tevens kan de invloed bij de samenwerking met bijvoorbeeld meerdere andere gemeenten beperkt zijn.

Daarom is het van belang een integrale afweging te maken op de punten zoals gepresenteerd in het volgende kader.

De gemeente heeft de voorkeur voor publiekrechtelijke samenwerking. Daaraan wordt de voorwaarde verbonden dat:

- de samenwerkingsvorm een extra bijdrage levert aan het publieke belang;
- democratische legitimiteit goed gewaarborgd is;
- voldoende invloed en/of sturing op de samenwerkingsvorm kan worden uitgeoefend;
- controle adequaat kan worden ingevuld.

Stap 4: Publiekrechtelijke deelneming (Wgr)

Voorafgaand aan de keuze voor publiekrechtelijke deelneming is bij stap 1 tot en met 3 bepaald, dat er sprake is van een publiek belang (stap 1) waarbij volledige gemeentelijke betrokkenheid voor behartiging van het publieke belang niet noodzakelijk is (stap 2) en dit publieke belang niet voldoende door opdracht-, subsidie- of regelgeving kan worden behartigd (stap 3). Zoals gezegd heeft het bij de keuze voor een vorm van samenwerking onze voorkeur het publieke belang via het publiekrecht te behartigen. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) maakt dit mogelijk voor samenwerking tussen gemeenten, maar ook voor samenwerking tussen provincies, waterschappen en combinaties van deze drie categorieën. Daarnaast biedt de Wgr een aantal waarborgen rondom verantwoording en politieke controle, die de privaatrechtelijke varianten (deze komen bij stap 5 en 6 aan de orde) niet vanzelfsprekend in zich dragen.

NB: Momenteel is er de nodige dynamiek rondom het wetgevend kader van de Wgr. De wet is per 2015 gewijzigd en er wordt gewerkt aan een wetsvoorstel om het democratisch primaat van volksvertegenwoordigende organen van de gemeente, provincie en waterschap te versterken. Insteek bij deze heroriëntatie is de Wgr eenvoudig te houden en te benadrukken dat de (sturings)mogelijkheden die er zijn voor gemeente(rade)n ruim zijn. Implementatie van wijzigingen in de Wgr worden per gemeenschappelijke regeling geregeld.

Als een publiekrechtelijke participatie niet mogelijk is dan volgt stap 5.

Stap 5: Publiek Private Samenwerking (PPS)

Deelname aan een PPS is deelname aan een vorm van privaatrechtelijke samenwerking. Een PPS constructie kan in velerlei juridische entiteiten vorm krijgen. Afhankelijk hiervan is een PPS constructie strikt genomen al dan niet een verbonden partij. De constructie is een verbonden partij zodra er sprake is van een afzonderlijke, zelfstandige rechtspersoon waarbij de gemeente een bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt en de gemeente een financieel belang heeft.

Ten aanzien van PPS geldt - vanwege het gedeeltelijk private karakter - in algemene zin de regel 'nee tenzij': uitgaande van een publiek belang moet de gemeentelijke betrokkenheid gewenst zijn. Bijzondere redenen om deel te nemen aan PPS kunnen liggen op het vlak van delen of verleggen van risico's, meerwaarde, slagvaardigheid, efficiëntiewinst (betere benutting van inzet en kwaliteit van marktpartijen) en effectiviteit (specifieke expertise, bijvoorbeeld wanneer de activiteiten marktgeoriënteerd zijn en in een meer marktgeoriënteerde setting moeten worden uitgevoerd). Een PPS-constructie heeft binnen de gemeentelijke context altijd een tijdelijk en projectmatig karakter. Als er sprake is van een publieke taak en er is geen sprake van een project dan volgt afweging 6.

Stap 6: Privaatrechtelijke deelneming

Zoals al eerder aangegeven heeft het de voorkeur dat publiek belang wordt behartigd langs de publiekrechtelijke weg. Als er echter zwaarwegende redenen zijn om de bestuurlijke en/of financiële verantwoordelijkheid voor een publieke taak geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een privaatrechtelijke organisatie, dan volgt de oprichting van of deelname in een dergelijke privaatrechtelijke rechtspersoon. Zwaarwegende argumenten zijn meerwaarde, slagvaardigheid, efficiëntiewinst en effectiviteit¹. Ook kan een argument zijn, dat de gemeente de wens heeft een specifieke private partij te betrekken bij het realiseren van doelen. Vervolgens wordt beoordeeld welke privaatrechtelijke rechtsvorm of combinatie van rechtsvormen de voorkeur geniet. De keuze voor een specifieke rechtsvorm kan onder andere samenhangen met het te bereiken doel. Indien een privaatrechtelijke participatie mogelijk en opportuun is dan dient er een afweging plaats te vinden ten aanzien van de mate van bestuurlijke verantwoordelijkheid. Er is immers sprake van een bestuurlijk en financieel belang. Als een privaatrechtelijke participatie niet mogelijk en opportuun is dan dient de gemeente te besluiten om de activiteit binnen de gemeente onder te brengen of te houden en intern uit te voeren.

2.3. Vertegenwoordiging

Bij gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en PPS kan de gemeente verschillende relaties en rollen met de verbonden partijen hebben. Deze betreffen:

- 1) *Productie*. De gemeente heeft belangen bij het leveren van de producten en diensten van de verbonden partijen, die zijn gerelateerd aan het gemeentelijke beleid.
- 2) *Eigenaarschap*. De gemeente kan (deels) eigenaar van de verbonden partijen zijn. Als deelnemer of aandeelhouder moet de gemeente de belangen van het bedrijf nastreven en de continuïteit waarborgen.
- 3) *Toezicht*. De gemeente vervult een rol als toezichthouder. Er kan voor worden gekozen om een vertegenwoordiger in de Raad van Toezicht (stichtingen of vereniging) of een commissaris (B.V. of N.V.) te benoemen. Een toezichthouder behartigt het belang van het bedrijf en geen andere rol. Dit kan in conflict komen met de beleidsinhoudelijke- en eigenaarsrelatie.

Voor de vertegenwoordiging van de gemeente in een verbonden partij is het van belang de verschillende relaties gescheiden te houden. Bij (gemeentelijke) vertegenwoordiging zijn er verschillende vormen mogelijk en kunnen er verschillende problemen ontstaan.

De wettelijke bevoegdheid tot het nemen van een besluit tot deelname in een verbonden partij is voor private rechtspersonen geregeld in de Gemeentewet en voor gemeenschappelijke regelingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het door verbonden partijen uit te voeren beleid maakt onderdeel uit van het door de raad vastgestelde beleid. Op dit punt heeft de raad vanzelfsprekend de kaderstellende en controlerende bevoegdheid. Vanuit die optiek is het beleid dat raadsleden de gemeente niet vertegenwoordigen in het Algemeen of Dagelijks Bestuur van een gemeenschappelijke regeling of daarmee vergelijkbare organen bij private partijen. Het college is er om te besturen, de gemeenteraad stelt de kaders en controleert het college.

¹ Dit zijn dezelfde afwegingen die ook bij deelname aan een PPS constructie worden gemaakt (stap 5). Als deze afwegingen bij stap 5 ertoe leiden, dat een PPS constructie niet opportuun is, zijn dezelfde afwegingen relevant bij de keuze voor een privaatrechtelijke participatie.

Bij de bestuurlijke vertegenwoordiging in Gemeenschappelijke Regelingen zal primair de wethouder die de betreffende Gemeenschappelijke Regeling in portefeuille heeft als vertegenwoordiger in het Algemeen en Dagelijks Bestuur optreden. Indien meerdere zetels in het Algemeen Bestuur te vergeven zijn, heeft het de voorkeur de wethouder financiën één van die zetels te laten bekleden.

Bij een privaatrechtelijke deelname treedt de gemeente op als aandeelhouder. Er is een aantal risico's verbonden aan de vertegenwoordiging van de gemeente in een privaatrechtelijke organisatie. Deze risico's zijn:

- 1) *Belangenverstrengeling*. Belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling kan voorkomen als rollen door elkaar lopen. De gemeente kan in verschillende rollen bij een privaatrechtelijke partij betrokken zijn, zoals wet- en regelgever, aandeelhouder, subsidiënt en afnemer.
- 2) *Positie van de gemeentelijk vertegenwoordiger niet helder*. Een collegelid heeft als gemeentelijk vertegenwoordiger een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het dienen van de belangen van een privaatrechtelijke partij. Een collegelid is immers verantwoording schuldig aan de gemeenteraad voor het gevoerde bestuur.

Deze risico's zijn met name aanwezig als de gemeentelijke vertegenwoordiger zitting heeft in de Raad van Commissarissen (RvC). De RvC heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. De RvC staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak moeten de commissarissen zich richten op het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. De commissaris zal dus handelen in het belang van de vennootschap en niet vanuit het belang van de gemeente. Om te voorkomen dat een gemeentefunctionaris, in welke hoedanigheid dan ook, als commissaris niet het publiek belang kan dienen, is het raadzaam een gemeentefunctionaris niet in aanmerking te laten komen om deel te nemen in de RvC van een privaatrechtelijke deelname. Indien de gemeente de mogelijkheid heeft om een commissaris te benoemen, heeft het de voorkeur een extern persoon te benoemen. Deze persoon kan uitsluitend en onafhankelijk de belangen van de onderneming behartigen – zoals van een commissaris mag worden verwacht.

De gemeentelijke belangen en ambities als aandeelhouder bij privaatrechtelijke deelnames zal primair door de wethouder financiën worden vertegenwoordigd. De collega-wethouder met de beleidsinhoudelijke portefeuille vervult dan de opdrachtgeverrol. Overigens past hier de opmerking dat er binnen het college geen sprake kan zijn van een strikte functiescheiding, omdat het college immers functioneert op basis van collegiaal bestuur.

2.4. Besluitvorming

Het besliskader, zoals dat eerder in dit hoofdstuk is toegelicht, wordt als leidraad gehanteerd bij de overwegingen om deel te nemen in een verbonden partij. In volgorde van de stappen in het besliskader worden de afwegingen toegelicht. Bij het aangaan van een verbonden partij in de vorm van private rechtspersonen vormt dit de onderlegger van de intentieovereenkomst die het college aan de raad voorlegt. Nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen, werkt het college de plannen verder uit. Het besluit van het college behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten (Gemeentewet, art. 160 lid 2 en 3). Bij het aangaan van een gemeenschappelijke regeling dient ook een besluit door de raad te worden genomen (Wet gemeenschappelijke regelingen).

3. Sturing en control op verbonden partijen

3.1. Inleiding

Deelname aan een verbonden partij brengt voor de gemeente financiële en bestuurlijke risico's met zich mee. Daarom is het belangrijk dat raad en college zicht houden op de te realiseren doelen binnen de gestelde kaders en een beeld kunnen vormen of de verbonden partij geen onverantwoorde risico's neemt. Door het stellen van kaders schept de gemeente voorwaarden voor het uitvoeren van sturing en control op verbonden partijen. Vanuit de verantwoordelijkheid voor het algemeen publiek belang houdt de gemeente toezicht op het beleid van de verbonden partij. In de uitvoering van sturing en control op verbonden partijen heeft het college daarbij de rol om te besturen en stelt de raad de kaders en controleert het college.

De raad volgt de ontwikkelingen bij een verbonden partij op basis van de informatie die zij in het kader van de reguliere P&C-cyclus vanuit het college ontvangt. Daarbuiten informeert het college de raad over een verbonden partij als daartoe aanleiding is.

Hierna wordt achtereenvolgens nader ingegaan op de informatievoorziening van het college aan de raad en de informatievoorziening door de verbonden partij aan de gemeente.

3.2. Informatievoorziening van het college aan de raad

Het college voorziet de raad van verantwoordingsinformatie op basis waarvan de raad controleert of de toepassing van het instrument verbonden partij goed verloopt en geschiedt conform de gestelde kaders. Deze informatie kan reden zijn voor voortzetting, bijstelling of beëindiging van bestaande deelnemingen. Het gemeentebestuur moet daarbij voortdurend beseffen waarom zij deelneemt aan een verbonden partij en wat zij daarmee wil bereiken.

Het college buigt zich in haar rol van toezichthouder periodiek over de vraag of er bijzondere (politieke) risico's zijn verbonden aan het functioneren van de verbonden partij. Zowel in de programmabegroting, perspectiefnota als jaarverslag wordt aan dit aspect expliciet aandacht besteed.

Programmabegroting en -rekening

Het is van belang dat informatie over verbonden partijen in de begroting en verantwoording aansluit bij de gemeentelijke positie, activiteiten en risico's. Raadsleden dienen zich bij de besluitvorming over de begroting een goed oordeel te kunnen vormen over de bijdrage van de verbonden partijen aan de te realiseren beleidsdoelstellingen en de financiële risico's van de verbonden partijen.

Belangrijke beleidsmatige informatie over de samenwerking met en de bijdrage die verbonden partijen leveren en geleverd hebben aan de beoogde maatschappelijke effecten dienen opgenomen te worden in de betreffende bestuursprogramma's. Hierdoor kan de raad de kaderstellende rol en controle op de verbonden partijen vervullen.

Risico's voor de gemeente vanuit verbonden partijen, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, worden opgenomen in de specifieke paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de programmabegroting en -rekening.

Daarnaast is er voor de algemene kaderstelling voor verbonden partijen de paragraaf 'Verbonden partijen'. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat deze paragraaf²:

- a) De algemene visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
 - b) Als onderdeel van de begroting een lijst met verbonden partijen onderverdeeld naar:
 - 1) vennootschappen en coöperaties
 - 2) stichtingen en verenigingen
 - 3) gemeenschappelijke regelingen en
 - 4) overige verbonden partijen.
- In de lijst met verbonden partijen wordt ten minste opgenomen:
- o de wijze waarop de gemeente deelneemt in de verbonden partij en het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
 - o het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - o de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - o de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar
 - o de eventuele risico's van de deelneming voor de financiële positie van de gemeente

Als bijlage bij deze nota is de huidige kaderstellende informatieve lijst met verbonden partijen bijgevoegd, zoals deze in de begroting zal worden opgenomen.

3.3. Informatievoorziening door de verbonden partij

Om de samenwerking tussen de gemeente en de verbonden partij optimaal te laten verlopen en het beoogde beleidsresultaat te bereiken, is het van belang dat de sturing vanuit de gemeente en de verantwoording door de verbonden partijen adequaat is. Verbonden partijen staan op afstand van de gemeente. Goede informatievoorziening en effectieve beïnvloedingsmogelijkheden zijn daardoor minder vanzelfsprekend dan bij beleidsuitvoering in eigen beheer. Daarnaast kunnen verbonden partijen een eigen visie hebben op de wijze waarop zij hun doelstellingen realiseren en andere prioriteiten stellen dan de gemeente wenst.

Bij de aansturing van een verbonden partij is het van belang dat:

- afspraken worden vastgelegd (bijvoorbeeld in overeenkomsten, statuten of indien van toepassing in een gemeenschappelijke regeling);
- afspraken worden gemaakt over de frequentie en inhoud van de verantwoordingsinformatie (met aandacht voor de meetbaarheid ervan);
- de gemeente zich realiseert dat andere partijen die betrokken zijn bij de verbonden partij andere belangen kunnen hebben naast het gezamenlijk belang.

Voor gemeenschappelijke regelingen is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing (uiteraard voor zover relevant in verband met de specifieke taken die zij uitvoeren). Dat betekent dat gemeenschappelijke regelingen informatie moeten opnemen in hun begrotings- en verantwoordingsstukken, die overeenkomt met de wijze waarop de gemeente dat moet doen als zij desbetreffende taak zelf zou uitvoeren.

² Hierbij is uitgegaan van de wijzigingen in het BBV, zoals die door de minister van Binnenlandse Zaken in september 2015 ter consultatie aan de gemeenten zijn aangeboden.

Het college is bevoegd om, in overeenstemming met haar eigen begroting en beleid, zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting en ontwerpkeuring van gemeenschappelijke regelingen. Als de ontwerpbegroting en ontwerpkeuring van gemeenschappelijke regelingen ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente, dient het college deze zienswijze pas in als ook de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Gemeenschappelijke regelingen leggen via het jaarverslag en eventuele periodieke evaluaties aan het gemeentebestuur verantwoording af over het doelmatig en doeltreffend functioneren. Het BBV is niet van toepassing op privaatrechterlijke rechtspersonen. Niettemin is voor de uitvoering van taken van deze partijen het noodzakelijk dat ook privaatrechterlijke rechtspersonen voldoende inzicht geven in de beleidsresultaten en de financiële risico's. Voor zover private verbonden partijen de informatie niet behoeven te verstrekken op grond van hen geldende regels, zullen daarmee afzonderlijke afspraken over de informatievoorziening moeten worden gemaakt.

4. Heroverweging en beëindiging deelname

Er kunnen zich feiten en omstandigheden voordoen die nopen tot heroverweging van de relatie met de verbonden partij. Dat kan leiden tot beëindiging van de deelname in, opheffing of vervreemding van de verbonden partij. De belangrijkste omstandigheden die hiertoe aanleiding kunnen geven, zijn:

- wijziging van de doelstelling van de verbonden partij;
- fusie of integratie;
- negatieve ontwikkelingen en daardoor verhoogd risico ten aanzien van het weerstandsvermogen;
- een verbonden partij is niet meer de beste optie voor het uitvoeren van de taken;
- een grote afwijking van de voorgenomen of gerealiseerde activiteiten en prestaties.

Bij heroverweging van de deelneming wordt het volgende in acht genomen:

- het college stelt een afwegingskader op, op basis waarvan wordt besloten wel of niet over te gaan tot beëindiging van deelname, opheffing of verkoop. In dat kader wordt tevens aandacht besteed aan het (verkoop)proces. Daarbij dienen minstens afspraken te worden gemaakt over de informatievoorziening naar alle partijen, zoals de aandeelhouder, RvC, AB en DB, raad, college en eventueel ook de Ondernemingsraad.
- het college is bevoegd te besluiten tot een eventuele beëindiging van deelname, opheffing of vervreemding. Dit besluit wordt niet genomen voordat het college de raad in de gelegenheid heeft gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken (artikel 160, lid 2 gemeentewet). Bij gemeenschappelijke regelingen dient bij een eventuele beëindiging van deelname, opheffing of vervreemding ook een besluit door de raad te worden genomen.

Hierbij past daarbij wel de kanttekening dat de kaders wellicht beperkt kunnen worden toegepast, wanneer andere partijen ook deelnemen in de verbonden partij.

Bijlage Verbonden partijen

In deze bijlage worden de verbonden partijen van de gemeente achtereenvolgens gepresenteerd, aan de hand van het format dat ook in de begroting en jaarrekening gehanteerd zal worden. De verbonden partijen worden in de volgende categorieën gepresenteerd (zie ook paragraaf 3.2):

- o vennootschappen en coöperaties
- o stichtingen en verenigingen
- o gemeenschappelijke regelingen en

De 4^e categorie, de “overige verbonden partijen” is momenteel niet voorradig.

Vennootschappen en coöperaties

BNG

Verbonden partij	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
Activiteiten	De kerntaak van de BNG is om tegen lage tarieven te voorzien in kredietverlening aan decentrale overheden en in kredietverlening onder garantie van overheden.
Inhoudelijk belang	Het is een publiek belang dat de gemeente op een zo goedkoop mogelijke manier kan lenen om de rentekosten zo laag mogelijk te houden. Ook zijn de financiële zekerheden en stabiliteit van maatschappelijk belang.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Nederlandse overheden (50% rijk, 50% gemeenten, provincies en waterschappen)
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 129.675 aandelen à € 2,50. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 0,24%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
		Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteits- ratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
Jaar	Dividend (*1.000)				
2012	149	2.752	139.476	nvt	332
2013	193	3.430	127.721		283
2014	165	3.582	149.891		126
2015	74				
2016	74				

Ontwikkelingen	De BNG Bank verwacht dat het renteresultaat over 2015 naar verwachting lager uit zal komen dan over 2014. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de te verwachten nettowinst over 2015.
Risico's	Beperkt, tot deelname aandelenkapitaal. Financiers hebben vertrouwen in de bank dat het risico van kredietverlening aan de BNG bank beperkt is, gezien het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de staat.

Enexis

Verbonden partij	Enexis Holding N.V.
Activiteiten	Enexis is verantwoordelijk voor: - Distribueren en transporteren van energie. - Het in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie. - Het ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten mits deze binnen de wettelijke grenzen vallen.
Inhoudelijk belang	Om de consument te beschermen tegen een monopolist is wettelijk bepaald dat netbeheerders in publieke handen moeten blijven.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 290.683 aandelen à € 1. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 0,19%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Dividend (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	223	3.245	2.476	46%	229
2013	232	3.370	2.554	54%	239
2014	258	3.517	2.593	55%	265
2015	258	3.616			230
2016	258	3.716			200

Ontwikkelingen	Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Autoriteit Consumenten en Markt (ACM). De ACM stelt elke drie jaar de maximale tarieven vast. In die periode gaan de gereguleerde tarieven omlaag als gevolg van lager ingeschatte kapitaalkosten. Dit is een stimulans voor Enexis om te komen tot kostenbesparing, en zo toch de aandeelhouders een redelijk rendement te kunnen bieden.
Risico's	De afgelopen jaren zijn de financiële prestaties stabiel geweest. Conclusie is dat Enexis een financieel gezond bedrijf is. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen. Gecombineerd met de achtergestelde status van de "Vordering op Enexis Vennootschap" levert dit een laag risico op voor de aandeelhouders.

Rendo Holding

Verbonden partij	N.V. Rendo Holding
Activiteiten	Rendo houdt zich als regionale netbeheerder van elektriciteit- en gasnetten primair bezig met het ontwerp, de bouw en het beheer van energienetwerken. Daarnaast houdt zij zich bezig met activiteiten gericht op onderhoud, verhuur en verkoop van energieverbruikstoestellen en adviseert of participeert o.a. in duurzaamheids- en innovatieprojecten op gebied van energie.
Inhoudelijk belang	Het is van een publiek belang dat er een betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening is op de korte en lange termijn. De wet verplicht een splitsing van gasbedrijven in een leverings- en productiedeel, waarbij het leveringsdeel in publieke handen moet blijven. Het publiek belang kan het best behartigd worden in een privaatrechtelijke deelname.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Gemeenten Hoogeveen, Meppel, Staphorst, Zwartewaterland, Steenwijkerland, Coevorden, Hardenberg, Westerveld en De Wolden.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 198 aandelen à € 453,78. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 19,98%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Dividend (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	1.718	52	93	36%	-16,7
2013	1.998	57	86	40%	13,5
2014	1.998	58	77	40%	10,4
2015	1.498	60	76		
2016	1.498	62	76		

Ontwikkelingen	<p>Het eigen vermogen is sterk gedaald in de periode voor 2012. Oorzaken hiervan zijn hoge dividenduitkeringen en afboekingen door het faillissement van biocoalproducent SGI (€ 26 mln.). De wettelijk minimaal vereiste solvabiliteit van 40% haalt Rendo inmiddels.</p> <p>In de komende periode gaan de wettelijk gemaximeerde tarieven omlaag. Dit is een stimulans voor de Rendo om kosten te besparen. De komende jaren houdt Rendo rekening met een dividenduitkering van € 7,5 miljoen.</p>
Risico's	<p>N.V. Rendo Holding bestaat uit Rendo Netwerken en Rendo Duurzaam. Rendo Netwerken beheert en onderhoudt het gas- en elektriciteitsnetwerk.. Rendo Duurzaam is actief in het ontwerpen, financieren, bouwen en exploiteren van duurzame energieprojecten. Daarnaast vindt er verhuur, verkoop en onderhoud plaats van energietoestellen.</p> <p>Gezien de aard van de activiteiten is Rendo Netwerken een vrij stabiele vennootschap en Rendo Duurzaam een vrij risicovolle onderneming.</p> <p>Bij een eventuele overname in verband met sectorordering vervalt het dividend. De opbrengst is naar verwachting (aanzienlijk) lager dan de huidige dividendopbrengst.</p>

Vitens

Verbonden partij	Vitens N.V.
Activiteiten	Het doel van Vitens is een betrouwbare en onafhankelijke watervoorziening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.
Inhoudelijk belang	Het is wettelijk vastgelegd dat de aandelen van waterbedrijven alleen in publieke handen mogen zijn, omdat de drinkwatervoorziening een publiek belang is. Het belang wordt het beste verwezenlijkt door middel van een privaatrechtelijke deelname.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Provincies Overijssel, Utrecht, Flevoland, Gelderland, Drenthe en Friesland en gemeenten in deze provincies.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 60.227 aandelen á € 56,50. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 1,042%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Dividend (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteits-ratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	155	386	1.045	23%	30
2013	164	438	1.028	26%	39
2014	175	421	1.043	25%	42
2015	155	464	1.266		32
2016	169	488	1.259		32

Ontwikkelingen	Vitens werkt aan een verbeterde dienstverlening aan klanten, een grotere waardering voor het product en een goede bescherming van de drinkwaterbronnen. Verder werkt het bedrijf onder meer aan de implementatie van de nieuwe Omgevingswet.
Risico's	De deelneming brengt voor de gemeente een gering risico met zich mee. Vitens opereert maar zeer beperkt in een concurrerende omgeving, de marktrisico's zijn daarom beperkt. De operationele risico's zijn niet klein omdat het product moet voldoen aan hoge kwaliteitseisen.

Rova

Verbonden partij	N.V. Rova Holding
Activiteiten	Het op financieel, milieutechnisch en maatschappelijk verantwoorde wijze exploreren en exploiteren van afvalzorgplicht van gemeenten.
Inhoudelijk belang	Het is van een publiek belang dat de gemeente de afvalverwerking tegen de zo laag mogelijke maatschappelijke kosten uitvoert. Het publiek belang kan behartigd worden door middel van een publieksrechtelijk deelname op basis van de Wgr.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Afvalverwijdering Utrecht, gemeenten in West Overijssel, Amersfoort, Meppel, Apeldoorn, Oost-Gelre, Twenterand, Urk, Aalten, Olst-Wijhe, Winterswijk en Westerveld.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 579 aandelen (A) á € 113,45. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 6,69%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Dividend (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	276	26	27	30%	5,2
2013	406(*)	26	32	28%	5,4
2014	281	24	30	30%	5,7
2015	270	29	29		4,3
2016	270	30	28		4,3

(*) interim dividend á € 134.000 ontvangen door verkoopopbrengst Rova-bedrijven

Ontwikkelingen	De behaalde resultaten in de transitie van afval naar grondstoffen (omgekeerd inzamelen) en de implementatie van de BOR-dienstverlening zijn positief te noemen. De Rova zal zich hierop blijven inzetten. Verder wordt gezocht door het uitbreiden van samenwerking met gemeenten, bijvoorbeeld op het terrein van beheer openbare ruimte en groenbeheer en is Rova actief rondom de implementatie van de participatiewet (bijvoorbeeld door het bieden van leerwerktrajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt).
Risico's	Beperkt tot deelname aandelenkapitaal.

Wadinko

Verbonden partij	Wadinko N.V.
Activiteiten	Het deelnemen in en het directie voeren over andere ondernemingen die bij voorkeur werkzaam zijn in de provincie Overijssel, waaronder bedrijven die werkzaam zijn op het gebied van kunststoffen en milieutechnieken en het bevorderen van de werkgelegenheid in de provincie, één en ander in de ruimste zin van het woord.
Inhoudelijk belang	Wadinko heeft tot doel het creëren van werkgelegenheid door middel van het stimuleren van bedrijvigheid. Dit is van maatschappelijk belang, maar strikt genomen geen publiek belang omdat het een normale economische activiteit betreft. Er zijn concurrerende particuliere initiatieven die met vergelijkbare participaties hetzelfde doel bereiken. Het is daarmee niet optimaal om als gemeente in een privaatrechtelijke partij te participeren.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Provincie Overijssel en 20 gemeenten in Overijssel plus gemeenten Meppel, Noordoostpolder, Urk en Westerveld.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 130 aandelen á € 100. Het aandeel in het totale aandelenvermogen is 5%.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Dividend (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	65	55	n.v.t.	n.v.t.	6,3
2013	65	54	n.v.t.		1,6
2014	65	60	n.v.t.		7,4
2015	65	62	n.v.t.		
2016	65	63	n.v.t.		

Ontwikkelingen	Het beleid voor de komende zal worden voortgezet met als doelstelling: <ul style="list-style-type: none"> - 5.000 arbeidsplaatsen in 2021 bij Wadinko participaties en - gemiddeld 4% rendement op eigen vermogen.
Risico's	<p>Verbonden met de taken van Wadinko zijn er ondernemingsrisico's. De participatiemaatschappij zorgt dat zij invloed uitoefent op de ondernemingen waarin zij participeert via een Raad van Commissarissen of een aandeelhoudersovereenkomst. Het is echter niet te zeggen welke risico's Wadinko precies loopt met betrekking tot de aangegeven participaties.</p> <p>De afgelopen jaren is een positief financieel resultaat gedraaid. Dit wil echter niet zeggen dat het bedrijf financieel gezond blijft, vanwege de afhankelijkheid van de financiële posities van de participerende partijen. Vooralsnog is het eigen vermogen (liquide middelen) hoog genoeg om risico's op te vangen.</p>

Noordwestgroep

Verbonden partij	Noordwestgroep N.V.
Activiteiten	Het doel van de vennootschap is op sociaal-economisch verantwoorde wijze inwoners van de gemeente Steenwijkerland met een grote afstand tot de arbeidsmarkt toe te leiden naar betaalde arbeid.
Inhoudelijk belang	Het publiek belang, mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking aan het arbeidsproces laten deelnemen, is wettelijk gezien een taak van de gemeente en wordt verwezenlijkt via de Noordwestgroep N.V.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders zijn actief
Deelnemende partijen	Gemeente Steenwijkerland
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit thans 100% van de uitgegeven aandelen, zijnde 1.200 à € 453,78 per aandeel.
Vertegenwoordiger	Algemene vergadering aandeelhouders: wethouder Dahmen

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	0	1,0	2,8		0,3
2013	0,1	1,0	2,6		-0,3
2014	0,5	1,0	2,4		0
2015	0,2				
2016	0,4				

Ontwikkelingen	<p>Voor de komende jaren wordt geen rekening gehouden met een dividenduitkering. Wel wordt rekening gehouden met een te betalen bijdrage van € 220.000,-- in 2015 oplopend tot € 745.000,-- in 2018.</p> <p>Op lange termijn zal de sociale werkvoorziening worden teruggebracht tot 30% van het huidige bestand. Voor personen die zijn aangewezen op beschut werken zal dan nog een vergoeding worden ontvangen.</p>
Risico's	Jaarlijkse verlaging van de rijkssubsidie betekent een financieel risico voor de gemeente als Noordwestgroep hier geen nieuwe inkomsten tegenover zet. In 2016 zal samen met de Noordwestgroep onderzocht worden hoe de toekomstige verliezen gereduceerd kunnen worden.

Vennootschappen na verkoop Essent

In 2009 werd het productie- en leveringsdeel van Essent verkocht aan RWE. Bij de verkoop is een aantal tijdelijke B.V.'s opgericht om de belangen van de aandeelhouders te behartigen. In 2016 zullen CBL Vennootschap B.V., Verkoop Vennootschap B.V. en Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. naar verwachting worden opgeheven.

Verbonden partij	Vordering op Enexis B.V.
Activiteiten en inhoudelijk belang	Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis. Enexis beschikte over onvoldoende contante middelen om de koopprijs te kunnen betalen. Dit bedrag is omgezet in een lening van de aandeelhouders van Essent. De B.V. is in het leven geroepen om de Aandeelhouderslening aan Enexis doelmatig en efficiënt te kunnen beheren.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 3.888 aandelen, zijnde een aandeel in het totaal aandelenvermogen van 0,1944%. De gemeente heeft nog 2 leningen uitstaan: <ul style="list-style-type: none"> - Lening C, einddatum 2016, rente 4,65% € 970.000 - Lening D, einddatum 2019, rente 7,20% € 680.000
Vertegenwoordiger	Wethouder Brus

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Rente-inkomsten (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2015	95	0,045	860		0
2016	95	0,025	355		0

Ontwikkelingen	Enexis zal de lening C in 2016 aflossen. Lening D mag niet vervroegd worden afgelost. Afhankelijk van het resultaat van een aantal financiële ratio's zou deze tranche eventueel geconverteerd kunnen worden in eigen vermogen.
Risico's	Als aandeelhouder loopt de gemeente zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet-tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000,-).

Stichtingen en verenigingen

Stichting Dataland

Verbonden partij	Stichting administratiekantoor Dataland
Activiteiten	Dataland verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland.
Inhoudelijk belang	Deelname is een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie. Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is Dataland uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknoppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders voelen zich welkom
Deelnemende partijen	Diverse Nederlandse gemeenten
Aandeel en zeggenschap	De gemeente bezit 22.640 certificaten à € 0,10 per certificaat. Participatie geschiedt door de eenmalige aankoop van certificaten naar rato van het aantal gebouwen in de gemeente. Hiermee krijgt de gemeente zeggenschap over het beleid van Dataland.
Vertegenwoordiger	De gemeente is als participant vertegenwoordigd in de certificaathoudersvergadering.

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1.000) (*)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2013	0,4	0,5	0,6		0
2014	0,4	0,8	0,6		0,3
2015	0,4				
2016	0,4				

(*) kosten voor gemeente als afnemer gegevens

Ontwikkelingen	Jaarlijks wordt een (zeer geringe) vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan de certificaathoudende gemeenten uitgekeerd.
Risico's	Dataland is een stichting zonder winstoogmerk. Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in de certificaten geïnvesteerde bedrag.

Stichting GovUnited

Verbonden partij	Stichting GovUnited
Activiteiten	Door expertise en slagkracht van afzonderlijke gemeenten te bundelen en samen te werken werkt GovUnited aan de ambities van de e-overheid.
Inhoudelijk belang	Doelstelling is door samenwerking met andere gemeenten lagere ICT-kosten te realiseren.
Bestuursprogramma	Financiën en bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Gemeenten Aa en Hunze, Berkelland, Hilversum, Middelburg, Rheden, Renkum, Steenwijkerland, Terneuzen, Teylingen, Uithoorn, Utrecht, Werkendam, Westerveld, Winterswijk en Zutphen.
Aandeel en zeggenschap	Vertegenwoordiging in de programmaraad
Vertegenwoordiger	Gemeentesecretaris S. Weistra

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1.000) (*)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2012	10	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2013	10				
2014	10				
2015	10				
2016	10				

(*) gemeente betaalt daarnaast een bedrag per inwoner afhankelijk van productafname

Ontwikkelingen	GovUnited stopt per medio oktober 2016.
Risico's	<p>De stichting gaat haar laatste fase in. Aan het einde van de rit dient de stichting onbezwaard te kunnen worden geliquideerd. Er is een risico, dat een of meerdere gemeenten, besluiten eerder afscheid te willen nemen van de stichting. Financieel bestaat voor de stichting het risico uit het niet kunnen innen van de lidmaatschapsbijdrage over het jaar 2016.</p> <p>Gemeenten zijn gehouden om tot en met oktober 2016 de Samenwerkingsovereenkomst en de daaruit voortvloeiende Leveringsovereenkomst te honoreren. De stichting loopt in deze geen risico en zal facturatie en financiële afhandeling ongewijzigd doorzetten. In 2016 kunnen gemeenten rechtstreeks, of via de stichting als rechtspersoon, betrokken raken in juridische trajecten ingezet door derden. De eventuele kosten direct daaraan verbonden zijn niet in de begroting verdisconteerd.</p>

Gemeenschappelijke regelingen

GGD IJsselland

Verbonden partij	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) IJsselland
Activiteiten	De GGD IJsselland bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de ruim 500.000 inwoners van 11 gemeenten in IJsselland
Inhoudelijk belang	De gemeente heeft de wettelijke taak om de gezondheid van de burgers te bevorderen en te beschermen tegen ziekten en calamiteiten. Daarnaast is de gemeente verplicht een gemeenschappelijke gezondheidsdienst te hebben. Het publiek belang kan het best gediend worden door middel van een publiekrechtelijke deelname op basis van de Wgr.
Bestuursprogramma	Steenwijker <i>landers</i> doen het samen
Deelnemende partijen	De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
Aandeel en zeggenschap	Gemeenten hebben zitting in het algemeen bestuur. Iedere gemeente heeft 1 stem. De (basis)bijdrage per gemeente wordt berekend aan de hand van het aantal inwoners.
Vertegenwoordiger	Algemeen bestuur: wethouder Frantzen

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1 mln.)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2013	0,7	1,4	6,5		0,2
2014	0,7	1,9	6,3		0,4
2015	0,7	1,0	6,1		
2016	0,7	0,8	5,9		

Ontwikkelingen	De vele veranderingen op het gebied van jeugdzorg, WMO, participatie en de beweging in het onderwijs vragen van de GGD IJsselland om mee te bewegen, in te spelen op vernieuwing en aan te passen.
Risico's	<p>In de begroting van de GGD worden de volgende risico's vermeld: publieke gezondheid asielzoekers, risico's voormalig regio IJssel-Vecht, forensische geneeskunde, extra inzet van medewerkers bij uitbraak infectieziekte en boventaligheid van personeel vanwege afnemende activiteiten.</p> <p>GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. Op basis van de meerjarenraming is het risico voor de gemeente Steenwijkerland klein.</p>

Veiligheidsregio IJsselland

Verbonden partij	Veiligheidsregio IJsselland
Activiteiten	Veiligheidsregio IJsselland werkt met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis in de regio IJsselland.
Inhoudelijk belang	De brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het bieden van geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen zijn alle publieke belangen. Deze belangen kunnen het beste behartigd worden door middel van een gemeenschappelijke regeling op basis van de Wgr.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders voelen zich thuis
Deelnemende partijen	De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
Aandeel en zeggenschap	Gemeenten hebben zitting in het algemeen bestuur. Iedere gemeente heeft 1 stem.
Vertegenwoordiger	Algemeen bestuur: burgemeester Van der Tas

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1 mln.)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2014	2,5	49,5	43,1		3,7
2015	2,7	48,9	46,2		
2016	2,7	35,2	31,9		

Ontwikkelingen	Er spelen diverse ontwikkelingen. Genoemd worden kunnen onder meer de samenvoeging van de meldkamers, landelijke bezuinigingen, de consequenties van de RUD's op de regio en diverse te verwachten financiële effecten (zoals herijking Brede doeluitkering, besluiten Veiligheidsberaad).
Risico's	<p>Het grootste risico is wanneer de Veiligheidsregio wordt getroffen door een ramp of crisis, waarbij hoge niet-verhaalbare kosten moeten worden gemaakt. Deze kosten kunnen langdurige financiële gevolgen hebben. De gemeente kan –op basis van historische kosten- worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Dit voor een percentage van ca. 8%. In 2016 wordt een systematische risicoanalyse uitgevoerd en op basis van de uitkomsten zullen voorstellen worden ontwikkeld voor de omvang van de algemene reserve. Deze reserve vormt een belangrijk deel van het weerstandsvermogen.</p> <p>Daarnaast zal voor de begroting 2017 een nieuwe verdeelmethodiek van de bijdragen die de gemeenten aan de veiligheidsregio betalen worden vastgesteld. Het is mogelijk dat een dergelijke exercitie (aanzienlijke) financiële effecten met zich mee kan brengen.</p>

IGSD Steenwijkerland/Westerveld

Verbonden partij	Intergemeentelijke Sociale Dienst (IGSD) Steenwijkerland en Westerveld
Activiteiten	Uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB), de bijzondere bijstand, het minimabeleid en de participatiewet.
Inhoudelijk belang	Het samenwerkingsverband is ingesteld om door middel van vergaande samenwerking op het gebied van de uitvoering van Wet Werk en Bijstand en aanverwante wetten de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de kwetsbaarheid te verminderen en de efficiëncy te verhogen. Een gemeenschappelijke regeling op basis van de Wgr leent zich hier het best voor.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders zijn actief
Deelnemende partijen	Gemeenten Steenwijkerland en Westerveld
Aandeel en zeggenschap	Steenwijkerland 75% en Westerveld 25%.
Vertegenwoordiger	Wethouder Frantzen lid Algemeen Bestuur (AB), Wethouder Dahmen lid Dagelijks Bestuur (DB)

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1 mln)	Eigen vermogen (31/12; * 1.000)	Vreemd vermogen (31/12; * 1.000)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1.000)
2012	15	9,5	2.245		3,3
2013	17	3,8	1.953		-9,0
2014	19	9,3	2.395		5,5
2015	19				
2016	15				

Ontwikkelingen	In 2016 zal een plan van aanpak uitgevoerd worden om 200 personen extra uit te laten stromen naar betaald werk. In 2016 zal tevens een toekomstvisie gemaakt worden over de organisatievorm van de IGSD. Tevens zal de bestuursstructuur begin 2016 aangepast worden aan de huidige wetgeving van de Wgr.
Risico's	De gemeenten zijn risicodragers voor de uitvoering van de taken van de IGSD. De belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee de IGSD te maken heeft vloeien voort uit de Wet Werk en Bijstand, de bijzondere bijstand, het minimabeleid en de Participatiewet. Het is daarom van belang een dussdanige organisatie neer te zetten, die voldoende weerstand heeft om tegenvallers op te vangen. Het gaat dan om substantiële tegenvallers. Die weerstand kan bestaan uit bijvoorbeeld reserves en/of een structuur die de flexibiliteit heeft te reageren op veranderende omstandigheden.

Regionale Uitvoeringsdienst

Verbonden partij	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) IJsselland
Activiteiten	De RUD is een netwerkorganisatie op het gebied van de milieuwetgeving, -regelgeving en – handhaving.
Inhoudelijk belang	Het is een publiek belang dat de gemeente de wettelijke milieutaken uitvoert op een regionale schaal om zo minder kwetsbaar en meer efficiënt te zijn.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders zijn actief
Deelnemende partijen	Provincie Overijssel en de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
Aandeel en zeggenschap	De gemeente heeft een zetel in het bestuur. Het bestuur bestaat uit de vertegenwoordigers van de colleges en gedeputeerde staten.
Vertegenwoordiger	Wethouder Wagteveld

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1.000)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2013	50	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2014	50				
2015	54				
2016	50				

Ontwikkelingen	Wettelijke wijzigingen in september 2015 hebben een aantal consequenties voor RUD IJsselland. Een ervan betreft de organisatievorm. Het is de vraag of de huidige netwerkorganisatie op deze wijze kan blijven voortbestaan.
Risico's	<p>De netwerk RUD kan alleen goed functioneren als er voldoende (gelijkgestemde) ambitie en actieve deelname is, voldoende mandaat voor regionale aansturing en coördinatie, niet alleen gericht op de eigen opgaven maar op de regionale opgaven.</p> <p>Zoals hierboven gesteld dient mogelijk de organisatievorm van de RUD aangepast te worden. De omzetting naar een openbaar lichaam vergt een vergelijkbaar traject als dat van de brandweer naar de veiligheidsregio, met aanverwante financiële consequenties.</p>

BVO Jeugd IJsselland

Verbonden partij	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) Jeugdzorg IJsselland
Activiteiten	De uitvoeringsorganisatie fungeert als aankoopcentrale voor gemeenten. Verder beheert de uitvoeringsorganisatie namens de gemeenten de in het kader van de inkoop gesloten overeenkomsten.
Inhoudelijk belang	Het is een publiek belang dat de gemeente de wettelijke jeugdzorgtaken uitvoert en daarbij regionaal samenwerkt om zo efficiënt mogelijk te zijn. Gekozen is voor een lichte vorm van samenwerking via een bedrijfsvoeringsorganisatie, ofwel de uitvoerende taken en niet de beleidsvormende taken.
Bestuursprogramma	Steenwijkerlanders doen het samen
Deelnemende partijen	De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
Aandeel en zeggenschap	Gemeenten hebben zitting in het algemeen bestuur. Iedere gemeente heeft 1 stem.
Vertegenwoordiger	Wethouder Frantzen

Financieel	Steenwijkerland	Vermogenspositie en bedrijfsresultaat			
Jaar	Bijdrage (*1 mln.)	Eigen vermogen (31/12; * 1 mln.)	Vreemd vermogen (31/12; * 1 mln.)	Solvabiliteitsratio	Bedrijfsresultaat (* 1 mln.)
2015	8,0				
2016	8,0				

Ontwikkelingen	De gemeenschappelijke regeling geldt voorhands tot en met 31 december 2016. De samenwerking is nieuw en moet op een goede manier ingevuld worden. Met het vaststellen van de gemeenschappelijke regeling is het technische voertuig geregeld, maar de verhoudingen onderling krijgen in de praktijk vorm. Het gaat daarbij continu om de vraag voor welke onderwerpen afstemming nodig is op regionaal niveau en welke onderwerpen de reikwijdte niet verder gaat dan de gemeentegrenzen. Iedere gemeente geeft zelf invulling aan de decentralisatie. De samenwerking wordt eind 2015 geëvalueerd, zodat begin 2016 gestart kan worden met de uitwerking van de uitkomsten.
Risico's	De BVO handelt namens deze gemeenten de facturen van de jeugdzorgaanbieders af, regelt de inkoop en het contractmanagement en levert managementinformatie. Om efficiënt en effectief binnen de jeugdzorg te kunnen opereren is een goed functionerende BVO essentieel.

Einde bijlage: 5.1. Vaststelling Kadernota Verbonden partijen - Kadernota

[Terug naar het agendapunt](#)

6.0. Wijziging legesverordening 2016 - 2e wijziging - raadsvoorstel (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 15 december 2015
Nummer voorstel: 2016/10

Voor raadsvergadering d.d.: 09-02-2016
Agendapunt:

Onderwerp:
Wijziging Legesverordening Steenwijkerland 2016

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:
de Wijziging Legesverordening 2016 (2^e wijziging) vast te stellen.

Samenvatting:
Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft besloten dat het tarief voor een verklaring omtrent het gedrag (VOG) met ingang van 1 maart 2016 verhoogd wordt naar € 41,35. Dit omdat het tarief sinds 2006 ongewijzigd is gebleven en niet kostendekkend is. Het bedrag dat een gemeente aan een VOG-aanvraag overhoudt blijft gelijk, namelijk € 7,50. De rest wordt afgedragen aan het rijk.

In de legesverordening staat met betrekking tot het gemeentearchief een aantal achterhaalde tarieven. Zo bedraagt het tarief voor het verkrijgen van een scan € 5,75, terwijl scannen en kopiëren vrijwel dezelfde handelingen zijn. Voorgesteld wordt daarom het tarief voor een scan op € 0,60 te bepalen. Dit is ook het tarief voor een kopie. Daarnaast wordt in praktijk geen gebruik meer gemaakt van diskettes en fotopapier. De tarieven hiervoor kunnen dus komen te vervallen.

Bijlagen bij het voorstel

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

OS

adviseur

R. Timmer, tel.: 351, email: rogier.timmer@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

ja, nl. 19-1-2016

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 9 februari 2016
Nummer: 2016/10

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 december 2015, nummer 2016/10;

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende verordening:

WIJZIGING LEGESVERORDENING 2016 (2^e wijziging)

Artikel I

- A. Het in onderdeel 1.9.1 van de tarieventabel opgenomen tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag, wordt gewijzigd in € 41,35.
- B. Het in onderdeel 1.10.3.2 van de tarieventabel opgenomen tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een scan van een document, tot formaat A4, wordt gewijzigd in € 0,60.
- C. De onderdelen 1.10.4.2, 1.10.5.1 en 1.10.5.3 van de tarieventabel komen te vervallen.

Artikel II

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 maart 2016.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff M.A.J. van der Tas

[Terug naar het agendapunt](#)

7.0. Vaststelling Subsidiëverordening Jeugdhulp regio IJsselland - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 19-1-2016
Nummer voorstel: 2016/11

Voor raadsvergadering d.d.: 09-02-2016
Agendapunt:

Onderwerp: Subsidieverordening jeugdhulp

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

De subsidieverordening jeugdhulp vast te stellen

Samenvatting:

De Bedrijfsvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland subsidieert voor de samenwerkende 11 gemeenten een aantal aanbieders van jeugdhulp. Aangezien de bedrijfsvoeringsorganisatie jeugdzorg geen verordenende bevoegdheid heeft, dient door elke gemeenteraad afzonderlijk deze subsidieverordening te worden vastgesteld. De uitvoering van de subsidieverordening wordt vervolgens door de colleges van de betrokken gemeenten gemandateerd aan het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie.

Toelichting

Inleiding

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van nieuwe taken vanuit de Jeugdwet (o.a. preventie, jeugdhulp en de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen) binnen het daarvoor beschikbare budget.

De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle hebben besloten tot een gezamenlijke aanpak bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid op dit gebied en hebben daartoe de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland getroffen.

In november 2014 heeft de uitvoeringsorganisatie bij een groot aantal aanbieders verschillende vormen van jeugdhulp gecontracteerd in de vorm van een overeenkomst. Met een aantal partijen zijn subsidieafspraken gemaakt. De basis voor deze subsidiëring dient in een subsidieverordening te liggen. Aangezien de uitvoeringsorganisatie jeugdzorg geen verordenende bevoegdheid heeft, dient door elke gemeenteraad afzonderlijk deze subsidieverordening te worden vastgesteld. De uitvoering van de subsidieverordening wordt vervolgens door de colleges van de betrokken gemeenten gemandateerd aan het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie. Een subsidieverordening bevat doorgaans de (meer technische) eisen die in het kader van subsidiëring worden gesteld. Hierin is bijvoorbeeld opgenomen waar een aanvraag aan moet voldoen, welke kosten subsidiabel zijn, welke termijnen van toepassing zijn, en dergelijke.

Binnen de gemeenten vormt de Subsidieverordening Jeugdhulp de wettelijke grondslag voor subsidiëring van de regionaal gecontracteerde jeugdhulp. De uitvoering van de verordening ligt formeel in handen van de elf colleges. Vanaf de start van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg is het de bedoeling geweest dat het bestuur van deze Uitvoeringsorganisatie namens de colleges de subsidieverlening op het gebied van de Jeugdhulp zou gaan uitvoeren. Hiertoe zijn in 2014 door alle colleges al besluiten tot mandatering van deze subsidiebevoegdheid genomen.

Beoogd resultaat

De Subsidieverordening Jeugdhulp biedt de wettelijke grondslag voor subsidiëring van de regionaal gecontracteerde jeugdhulp in de regio IJsselland.

Kader

- Algemene wet bestuursrecht
- Jeugdwet
- Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland

Argumenten

Voor 2015 en 2016 zijn en worden subsidiebeschikkingen afgegeven aan de volgende jeugdhulpaanbieders:

- Jeugdbescherming Overijssel
- Trias Jeugdhulp
- Pactum

Alleen overgangsccliënten 2014-2015

- William Schrikker Pleegzorg
- Stichting Christelijke Jeugdzorg
- Jarabee
- De Hoenderloogroep
- Lindenhout

De basis voor deze subsidieverlening ligt in de subsidieverordening, die ter vaststelling voorligt. De verordening treedt na besluitvorming door de gemeenteraad met terugwerkende kracht in op 1 januari 2016.

Risico's

Aan het vaststellen van deze subsidieverordening zijn geen nieuwe risico's verbonden.

Draagvlak

Bij de voorbereiding van deze subsidieverordening zijn alle elf gemeenten uit de regio IJsselland betrokken.

Aanpak/Uitvoering

Met deze verordening krijgt het college alle bevoegdheden omtrent de subsidieverlening op het terrein van jeugdhulp. In het najaar van 2014 heeft het college deze bevoegdheden gemandateerd aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland. Het is niet nodig om dit mandaatbesluit aan te passen, aangezien het mandaatbesluit zodanig ruim is geformuleerd dat gesteld kan worden dat de bevoegdheden die nu in de subsidieverordening zijn opgenomen al onder het toepassingsbereik van dat mandaatbesluit vallen.

Communicatie

Na vaststelling van de subsidieverordening Jeugdhulp, zal dit besluit gepubliceerd worden, waarmee de subsidieverordening in werking treedt per 1 januari 2016.

Financiële consequenties

De gelden voor de subsidiëring worden opgenomen in de jaarlijks door de gemeenteraden vast te stellen begrotingen. Hierin staat dan hoeveel geld voor welke (hoofd)activiteiten beschikbaar is. Dit houdt overigens niet in dat genoemde bedragen per aanvrager beschikbaar zijn. Het totaal van de bedragen die in de gemeentelijke begrotingen zijn vastgesteld voor inkoop en subsidiëring van jeugdhulp-aanbieders is het budget waaruit de Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland de daadwerkelijke inkoop en subsidiëring van jeugdhulpaanbieders kan bekostigen.

Bijlagen bij het voorstel

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Marieke Dawson, tel.: 403, email:

behandeld in raadscommissie

marieke.dawson@steenwijkerland.nl

ja, nl. 19-1-2016

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 9-2-2016
Nummer: 2016/11

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1-12-2015, nummer 2016/11;
gelet op artikel 149 Gemeentewet en titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht;
gelet op de Jeugdwet;

b e s l u i t :
vast te stellen de:

SUBSIDIEVERORDENING JEUGDHULP

Artikel 1 Begripsbepalingen

De begripsbepalingen zoals vastgelegd in artikel 1.1 van de Jeugdwet zijn onverkort van toepassing op deze verordening. Aanvullend op het eerste lid van de Jeugdwet wordt onder de volgende met een hoofdletter geschreven begrippen het volgende verstaan:

a. Activiteitenplan	Een overzicht van de activiteiten overeenkomstig artikel 4:62 Awb
b. Rechtspersoon	Een rechtspersoon als bedoeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek die zich de

behartiging van de belangen van ideële en/of materiële aard van (een deel van) de

bevolking van de gemeente (c.q. de regio) ten doel stelt |

Artikel 2 Subsidiedoelen

Het verstrekken van subsidie op basis van deze verordening heeft als doel alle jeugdigen uit de gemeente de noodzakelijke jeugdhulp te verlenen en daarmee en een bijdrage te leveren aan het bereiken van de einddoelen van het hulpverleningsplan of het uitvoeren van de door de rechter opgelegde jeugdbeschermingsmaatregel.

Artikel 3 Subsidieaanvrager

1. De aanvrager biedt in het jaar waarvoor subsidie wordt aangevraagd jeugd- en opvoedhulp of jeugdbescherming aan jeugdigen uit de gemeente.
2. De aanvrager van subsidie voor het bieden van jeugdbescherming is een door het Keurmerkinstituut gecertificeerde instelling.
3. De aanvrager moet een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid.

Artikel 4 Subsidievoorwaarden

1. Er kan subsidie worden verstrekt voor activiteiten die naar het oordeel van het college:
 - a. passen binnen het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en
 - b. gebaseerd zijn op de door de gemeenteraad vastgestelde begroting en de daarbij behorende bijlagen.
2. Teneinde in aanmerking te komen voor subsidie dient de aanvrager waar mogelijk zijn activiteiten af te stemmen op die van soortgelijke instellingen en met dergelijke instellingen samen te werken. Het college kan ter zake verplichtingen aan de beschikking tot verlening van de subsidie verbinden.
3. Subsidie wordt geheel of gedeeltelijk geweigerd indien de subsidieaanvrager zelf in de kosten van de voor subsidie in aanmerking komende activiteiten kan voorzien. Het college kan ter zake nadere regels stellen.

Artikel 5 Beslissingsbevoegdheid subsidieverstrekking

Het college is bevoegd tot het nemen van alle besluiten ter uitvoering van deze verordening.

Artikel 6 Het subsidieplafond

1. Het subsidieplafond wordt jaarlijks vastgesteld door het college.
2. Indien het totaal van de subsidieaanvragen het subsidieplafond overschrijdt, wordt het beschikbare subsidiebudget evenredig onder de aanvragers verdeeld.

Artikel 7 Subsidiemethodiek

1. De subsidie wordt jaarlijks bepaald op basis van de, door het college, vastgestelde trajecttarieven en de door het college vastgestelde tarieven voor diverse jeugdhulpprestaties.
2. Subsidiëring op basis van trajectfinanciering: de hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van de som van het aantal ingestroomde en het aantal succesvol afgesloten trajecten in het kalenderjaar waarvoor de subsidie wordt gevraagd en deze som te vermenigvuldigen met 50% van het vastgestelde trajecttarief.
3. Subsidiëring op basis van overige jeugdhulpprestaties: de hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van het aantal gerealiseerde zorgprestaties in het kalenderjaar waarvoor de subsidie wordt gevraagd, vermenigvuldigd met de vastgestelde tarieven die bij deze zorgprestaties horen.

Artikel 8 De aanvraag tot subsidieverlening

1. Aanvragen om subsidieverlening moeten voor 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft, zijn ingediend. De aanvrager maakt daarbij gebruik van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.
2. Bij de indiening van de aanvraag tot subsidieverlening wordt in ieder geval een activiteitenplan met bijbehorende begroting overgelegd. Voor de trajectfinanciering wordt een prognose ingediend van het te verwachten aantal in te stromen cliënten en het te verwachten aantal succesvol uit te stromen cliënten. Voor de overige zorgprestaties wordt een prognose ingediend van het aantal te verwachten cliënten.
3. Bij een eerste aanvraag tot subsidieverlening legt de aanvrager, tevens over:
 - a. een afschrift van de oprichtingsakte van de rechtspersoon dan wel de statuten zoals deze laatstelijk zijn gewijzigd;
 - b. een afschrift van het huishoudelijk reglement;
 - c. een opgave van de samenstelling van het bestuur;
 - d. een gewaarmerkt verslag van de financiële positie over het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de aanvraag plaatsvindt.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de in dit artikel genoemde verplichtingen.

Artikel 9 Beslistermijn

1. Het college beslist uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op de aanvraag tot subsidieverlening.
2. Het college kan de in het eerste lid genoemde termijn met ten hoogste zes weken verlengen.

Artikel 10 Onderzoek

1. Het college kan bij de beschikking tot subsidieverlening bepalen dat het jaarlijkse accountantsonderzoek in het kader van het financiële verslag tevens een onderzoek naar de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen inhoudt.
2. Het college geeft, indien wordt besloten tot een onderzoek als bedoeld in lid 1, bij de beschikking tot subsidieverlening een aanwijzing over de reikwijdte en de intensiteit van de accountantscontrole.

Artikel 11 Toestemming voor bepaalde handelingen

1. De subsidieontvanger heeft voorafgaande schriftelijke toestemming nodig van het college voor:
 - a. het oprichten van, dan wel deelnemen in, een rechtspersoon;
 - b. het wijzigen van de statuten;
 - c. het aangaan van overeenkomsten waarbij de subsidieontvanger zich verbindt tot zekerheidsstelling, met inbegrip van zekerheidsstelling voor schulden van derden of waarbij hij zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt of zich voor een derde sterk maakt;
 - d. het ontbinden van de rechtspersoon;
 - e. het doen van aangifte tot faillissement of aanvragen van zijn surseance van betaling.
2. Het college kan voorschriften aan de toestemming verbinden.
3. Het college beslist binnen vier weken over de te verlenen toestemming.
4. De beslissingstermijn kan eenmaal voor ten hoogste vier weken worden verlengd.
5. Indien omtrent de toestemming niet tijdig is beslist, wordt de toestemming geacht te zijn verleend.

Artikel 12 Informatieplicht

1. Een subsidieontvanger bericht het college onmiddellijk schriftelijk over feiten en ontwikkelingen die ertoe leiden of kunnen leiden dat de activiteiten niet kunnen worden verwezenlijkt
2. Een subsidieontvanger brengt het beëindigen en/ of gedeeltelijk beëindigen en/ of het wijzigen van de aard en omvang van zijn activiteiten onmiddellijk schriftelijk ter kennis van het college.
3. Een subsidieontvanger bericht het college zo spoedig mogelijk schriftelijk over wijziging in de bestuurssamenstelling.

4. De subsidieontvanger is verplicht het college schriftelijk te informeren over besluiten tot het vaststellen en/of wijzigen van de tarieven voor door de subsidieontvanger in de gewone uitoefening van zijn gesubsidieerde activiteiten te verrichten prestaties.
5. De subsidieontvanger dient het college schriftelijk te informeren bij het aangaan en beëindigen van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen of tot huur, verhuur of pacht daarvan, indien deze goederen geheel of gedeeltelijk zijn verworven door middel van de subsidie, dan wel de uitgaven daarvoor mede zijn bekostigd uit de subsidie.
6. De subsidieontvanger dient het college schriftelijk te informeren bij het aangaan van kredietovereenkomsten en overeenkomsten van geldlening.

Artikel 13 De subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient voor 1 juni na afloop van het jaar, waarvoor de subsidie is verleend, een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in en maakt hierbij gebruik van het door het college vastgestelde aanvraagformulier subsidievaststelling.
2. Bij de aanvraag legt de subsidieontvanger het jaardocument over het betreffende subsidiejaar over. Dit jaardocument dient in ieder geval te bestaan uit een activiteitenverslag en een jaarrekening. De jaarrekening dient vergezeld te zijn van bijlagen met daarin de gerealiseerde prestaties voor de gemeenten in het subsidiejaar, uitgesplitst naar hoofd- en onderaannemer(s).
3. De jaarrekening en bijlagen dienen vergezeld te gaan van een controleverklaring van een accountant.
4. Het college beslist na ontvangst binnen 6 maanden op een volledige aanvraag om subsidievaststelling.

Artikel 14 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen het bepaalde in deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken, indien strikte toepassing ervan leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 15 Niet voorziene gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt na bekendmaking met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2016 en wordt aangehaald als subsidieverordening Jeugdhulp.
2. Op aanvragen tot subsidieverstrekking die zijn ingediend voor inwerkingtreding van deze verordening is deze verordening van toepassing.

TOELICHTING SUBSIDIEVERORDENING JEUGDHULP

Algemene Toelichting

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van nieuwe taken vanuit de Jeugdwet (o.a. preventie, jeugdhulp en de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen) binnen het daarvoor beschikbare budget.

De gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle hebben besloten tot een gezamenlijke aanpak bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid op dit gebied en hebben daartoe de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland getroffen.

In november 2014 heeft de uitvoeringsorganisatie bij een groot aantal aanbieders verschillende vormen van jeugdhulp gecontracteerd in de vorm van een overeenkomst. Met een aantal partijen zijn subsidieafspraken gemaakt. De basis voor deze subsidiëring dient in een subsidieverordening te liggen. Aangezien de uitvoeringsorganisatie jeugdzorg geen verordenende bevoegdheid heeft, dient door elke gemeenteraad afzonderlijk deze subsidieverordening te worden vastgesteld. De uitvoering van de subsidieverordening wordt vervolgens door de colleges van de betrokken gemeenten gemandateerd aan het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie. Een subsidieverordening bevat doorgaans de (meer technische) eisen die in het kader van subsidiëring worden gesteld. Hierin is bijvoorbeeld opgenomen waar een aanvraag aan moet voldoen, welke kosten subsidiabel zijn, welke termijnen van toepassing zijn, en dergelijke.

De gelden voor de subsidiëring worden opgenomen in de jaarlijks door de gemeenteraden vast te stellen begrotingen. Hierin staat dan hoeveel geld voor welke (hoofd)activiteiten beschikbaar is. Dit houdt overigens niet in dat genoemde bedragen per aanvrager beschikbaar zijn. Het totaal van de bedragen die in de gemeentelijke begrotingen zijn vastgesteld voor inkoop en subsidiëring van jeugdhulp-aanbieders is het budget waaruit de Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland de daadwerkelijke inkoop en subsidiëring van jeugdhulpaanbieders kan bekostigen.

JURIDISCH KADER

De landelijke wettelijke regels voor het verstrekken van subsidies zijn opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Op basis van verschillende ontwikkelingen, waaronder jurisprudentie en het toezicht vanuit accountants op de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de inzet van subsidies, wordt steeds scherper toegezien op de manier waarop de subsidieverstrekking wordt uitgevoerd.

Binnen de gemeenten vormt de Subsidieverordening Jeugdhulp de wettelijke grondslag voor subsidiëring van de regionaal gecontracteerde jeugdhulp. De uitvoering van de verordening ligt

formeel in handen van de elf colleges. Vanaf de start van de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg is het de bedoeling geweest dat het bestuur van deze Uitvoeringsorganisatie namens de colleges de subsidieverlening op het gebied van de Jeugdhulp zou gaan uitvoeren. Hiertoe zijn in 2014 door alle colleges al besluiten tot mandatering van deze subsidiebevoegdheid genomen.

Toelichting per artikel

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel wordt een aantal, veelvuldig in deze verordening gebruikte, begrippen gedefinieerd. In de verordening wordt voor de belanghebbende bij subsidies het begrip ‘aanvrager’ of ‘subsidieontvanger’ gebruikt. De belanghebbende wordt tot het moment van subsidieverlening als aanvrager aangeduid en daarna als subsidieontvanger.

Ten aanzien van het begrip ‘subsidie’ wordt verwezen naar hoofdstuk 4, afdeling 2 van de Algemene wet bestuursrecht.

In artikel 4:21 Awb staat de definitie van subsidie vermeld, namelijk de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Aangezien dit begrip is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht, en van dwingend recht is verklaard, geldt dit begrip voor iedereen en hoeft het niet overgenomen te worden in deze verordening.

Artikel 2 Subsidiedoelen

In dit artikel staat omschreven wat het doel is van de subsidieverlening. De subsidie is bedoeld om alle jeugdigen in de gemeente de noodzakelijke jeugdhulp te verlenen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het hulpverleningsplan dat de verwijzer samen met de cliënt en de ouders/gezinsleden heeft opgesteld. Voor de jeugdbescherming geldt dat de subsidieontvanger uitvoering geeft aan de maatregel die een rechter heeft opgelegd.

Artikel 3 Subsidieaanvrager

De subsidieaanvrager is de organisatie die de door gemeente gefinancierde jeugdhulp aan jeugdigen biedt. In lid 2 is bepaald dat de aanvrager voor het uitvoeren van beschermingsmaatregelen opgelegd door de rechter een gecertificeerde instelling moet zijn. Deze certificering kan alleen verkregen worden via het Keurmerkinstituut.

Verder is in lid 3 als uitgangspunt opgenomen dat alleen subsidie kan worden verstrekt aan rechtspersonen. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat een vermenging plaatsvindt van subsidiemiddelen met privémiddelen van natuurlijke personen. Hierdoor kunnen namelijk problemen ontstaan bij de verantwoording.

Artikel 4 Subsidievoorwaarden

In dit artikel worden criteria genoemd waaraan de activiteiten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie.

In lid 1 zijn enkele algemene uitgangspunten gegeven voor de subsidieverlening binnen de gemeente. In het algemeen moet het bij subsidieverlening gaan om activiteiten die passen binnen gemeentelijke doelstellingen die zijn vastgesteld door de raad. Het begrip 'naar inzicht van het college' geeft het college beleidsvrijheid. Indien een aanvraag niet past binnen de eisen kan de aanvraag worden geweigerd.

Lid 2 is opgenomen teneinde een optimale samenwerking tussen aanvrager en soortgelijke instellingen te bewerkstelligen.

Lid 3 is opgenomen als uitvloeisel van de Algemene wet bestuursrecht, teneinde duidelijk te maken dat, in het geval aanvrager over voldoende financiële middelen beschikt om de activiteit zelf te financieren, de subsidie geheel of gedeeltelijk geweigerd kan worden.

Artikel 5 Beslissingsbevoegdheid subsidieverstreking

In het kader van deze verordening worden diverse besluiten genomen gedurende de procedure van subsidieverlening tot subsidievaststelling. In de Algemene wet bestuursrecht wordt gesproken van de verlening van subsidie door een bestuursorgaan.

Als uitvloeisel van het feit dat aan het college de bevoegdheid is toegekend tot het nemen van besluiten, is het college ook de mogelijkheid geboden nadere regels te stellen ten aanzien van het verstrekken van subsidies.

Artikel 6 Het subsidieplafond

Op grond van artikel 4:25 Awb kan de (decentrale) wetgever besluiten tot het instellen van een subsidieplafond. Onder het subsidieplafond wordt verstaan (artikel 4:22 Awb) het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift.

Lid 1

In deze verordening is ervoor gekozen om die bevoegdheid, in het kader van de deregulering, bij het college neer te leggen. De periode waarvoor een subsidieplafond wordt vastgesteld is een jaar. Door het instellen van een subsidieplafond, kunnen aanspraken op subsidie worden beperkt. Dit ziet vooral op het geval dat de begroting geen ruimte biedt voor subsidiëring, terwijl de wet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, weigering of intrekking van de subsidie niet zonder meer toelaten.

Het vaststellen van een subsidieplafond is een besluit (een besluit van algemene strekking) en moet als zodanig bekend worden gemaakt voor de ingangsdatum van de periode waarvoor het plafond geldt. Als er geen subsidieplafond is ingesteld, kan dit er toe leiden dat, indien een aanspraak op subsidie bestaat, die subsidie niet vanwege financiële redenen kan worden geweigerd. Mensen of instellingen die aanspraak willen maken op subsidie moeten tijdig weten hoeveel geld er beschikbaar is. Een subsidieplafond leidt automatisch tot weigering van een subsidie voor wat betreft het gedeelte dat boven het subsidieplafond uitstijgt.

Het subsidieplafond wordt bepaald door de optelsom van alle door de elf gemeenten in de regio IJsselland beschikbaar gestelde budgetten voor dit doel.

Lid 2

Samen met het subsidieplafond worden de criteria voor het verkrijgen van subsidie aangegeven, alsook de wijze van verdeling. Indien het totaal van de subsidieaanvragen hoger is dan het beschikbare budget en daarmee het subsidieplafond overschrijdt, wordt het beschikbare subsidiebudget evenredig onder de aanvragers verdeeld. Deze evenredige verdeling wordt in onderstaand voorbeeld uitgewerkt.

Voorbeeld

Het subsidieplafond is vastgesteld op € 10.000.000,-.

De (voor toekenning in aanmerking komende, dus aan alle eisen voldoende) aanvragen zouden leiden tot subsidieverleningen tot een totaalbedrag van € 12.000.000,-.

Uitgaande van vier subsidie-aanvragers (A t/m D) die voor toekenning van respectievelijk:

- aanvrager A: € 1.200.000,- (10% van het totaalbedrag);
- aanvrager B: € 3.600.000,- (30% van het totaalbedrag);
- aanvrager C: € 4.800.000,- (40% van het totaalbedrag);
- aanvrager D: € 2.400.000,- (20% van het totaalbedrag)

in aanmerking zouden komen, als er geen subsidieplafond zou zijn vastgesteld.

Nu er wel een subsidieplafond is vastgesteld, en het verdeelcriterium 'evenredige verdeling' is, ziet de verdeling er als volgt uit:

- aanvrager A krijgt: € 1.000.000,- (10% van het beschikbare bedrag);
- aanvrager B krijgt: € 3.000.000,- (30% van het beschikbare bedrag);
- aanvrager C krijgt: € 4.000.000,- (40% van het beschikbare bedrag);
- aanvrager D krijgt: € 2.000.000,- (20% van het beschikbare bedrag).

Overschrijding van een subsidieplafond levert een verplichte weigeringsgrond op. Dit betekent dat in de weigeringsbeschikking niet meer hoeft te worden gemotiveerd waarom het belang van de begrotingsdiscipline zwaarder moet wegen dan de belangen van de aanvrager. Het rechtsgevolg ontstaat als het subsidieplafond is vastgesteld en bekendgemaakt. De weigeringsgrond is een aanvulling op de – facultatieve – weigeringsgronden van artikel 4:35 Awb.

Artikel 7 Subsidiemethodiek

De bekostiging vindt plaats op basis van het aantal ingestroomde cliënten en het aantal succesvol afgeronde trajecten per jaar. Voor een ingestroomde cliënt wordt er 50% van het trajecttarief vergoed en bij elk succesvol afgesloten traject wordt er 50% van het trajecttarief vergoed. Op deze

manier wordt voor een cliënt die instroomt en succesvol het traject afsluit 100% van het trajecttarief vergoed.

Artikel 8 De aanvraag tot subsidieverlening

Lid 1

Er is, tenzij anders is bepaald, gekozen voor een systeem dat voorafgaand aan de activiteit waarvoor subsidie wordt gevraagd, een aanvraag tot subsidieverlening moet worden ingediend.

De termijn voor het indienen van een aanvraag tot subsidieverlening is bepaald op 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft. Aangezien de verantwoording van het daaraan voorafgaande jaar dan al is ontvangen, kan de beoordeling plaatsvinden op basis van de meest actuele informatie.

Lid 2

Op grond van dit lid dient de aanvraag in ieder geval vergezeld te gaan van een activiteitenplan (art. 4:62 Awb) en een begroting (art. 4:63 Awb).

Aangezien de beschikking tot verlening van de subsidie een omschrijving moet bevatten van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verleend, is het van belang dat het college, voordat het een beslissing neemt tot het al dan niet verlenen van subsidie, duidelijkheid heeft over de te verrichte activiteiten. Het begrip activiteiten moet ruim worden opgevat en omvat in beginsel iedere vorm van menselijk handelen, voor zover de overheid die wil stimuleren. Ook nalaten kan een activiteit zijn.

De begroting behelst een overzicht van de voor het boekjaar geraamde inkomsten en uitgaven van de aanvrager en een specificatie met betrekking tot de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd.

Lid 3

In het geval er sprake is van een eerste subsidieaanvraag, dient de aanvrager een aantal extra stukken over te leggen, zodat het college inzicht krijgt in de activiteiten van de subsidieaanvrager.

Lid 5

Het college behoudt zich het recht voor te beslissen dat afgeweken kan worden van de in dit artikel genoemde verplichtingen.

Artikel 9 Beslistermijn

Lid 1

Dit artikel sluit aan bij artikel 4:13 Awb, waarin staat dat een beschikking dient te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn.

Lid 2

Onder opgave van redenen, dit sluit aan bij het motiveringsbeginsel, kan het college de beslistermijn verlengen.

Artikel 10 Onderzoek

In dit artikel is de mogelijkheid opgenomen dat de controle van de accountant in een incidenteel geval verder gaat dan de financiële kant van de zaak, door bijvoorbeeld ook onderzoek te doen naar de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen.

Artikel 11 Toestemming voor bepaalde handelingen

Ondanks het feit dat de bedrijfsvoering de verantwoordelijkheid is van de subsidieontvanger en de gemeente op hoofdlijnen de regie wil voeren, is het voor sommige handelingen en/of besluiten noodzakelijk om door de subsidieontvanger voorafgaand schriftelijk toestemming te laten vragen. De handelingen en/of besluiten kunnen namelijk een dermate groot effect hebben dat dit valt onder de regievoering door de gemeente

Artikel 12 Informatieplicht

De gemeente kan alleen regie voeren als zij op de hoogte is van alle relevante ontwikkelingen en gebeurtenissen. De subsidieontvanger draagt zorg voor het leveren van alle relevante informatie.

Artikel 13 De subsidievaststelling

In het eerste lid staan de algemene (formele) eisen vermeld die een aanvrager moet verstrekken om voor subsidie in aanmerking te komen. Deze eisen zijn afkomstig uit artikel 4:2 Awb (vereisten aanvraag), waarin de algemene verplichting is neergelegd tot het verstrekken van gegevens en bescheiden die nodig zijn voor het nemen van een beslissing op een aanvraag en waarover de aanvrager redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

Bij de aanvraag tot subsidievaststelling dient in ieder geval een activiteitenverslag en een jaarrekening te worden overgelegd. Basis kan zijn het in de Jeugdzorg gebruikelijke Jaardocument waarvan het activiteitenverslag en de jaarrekening dan onderdeel uit maken. Het is belangrijk dat in deze stukken de activiteiten en kosten voor de gemeente inzichtelijk zijn gemaakt.

Artikel 14 Hardheidsclausule

In dit artikel is de hardheidsclausule opgenomen die het college de mogelijkheid biedt om af te wijken van deze verordening en in uitzonderlijke gevallen buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken. De toepassing van een hardheidsclausule beperkt zich daarmee tot (eventuele) onbillijkheden van overwegende aard en kan daardoor niet gebruikt worden in normale voorziene gevallen. De op basis van de hardheidsclausule te treffen voorziening dient wel binnen de doelstelling van deze verordening en de daarop gebaseerde regelgeving te passen.

Artikel 15 Niet voorziene gevallen

Ook in gevallen waarin de verordening niet voorziet, heeft het college beslissingsbevoegdheid.

Terug naar het agendapunt

8.0. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 19-1-2016
Nummer voorstel: 2016/12

Voor raadsvergadering d.d.: 09-02-2016
Agendapunt:

Onderwerp:

Krediet voor renovatie en nieuwbouw van de sportaccommodatie VV OranjeZwart Wanneperveen

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 280.000 voor de renovatie en nieuwbouw van de sportaccommodatie VV OranjeZwart te Wanneperveen;
2. Hiervoor de stelpost Sportaccommodaties 2015-2018 uit de programmabegroting 2015-2018 vrij te geven.

Samenvatting:

In de programmabegroting 2015-2018 is opgenomen dat wij nog een vijftal sportaccommodaties op NOC*NSF norm brengen. Het betreft hier dan de sportgerelateerde delen van de accommodaties. Deze accommodaties kennen vaak achterstallig onderhoud en zijn zeer gedateerd. Goed uitgeruste en toegankelijke sportaccommodaties bevorderen het sportklimaat.

Inmiddels zijn de werkzaamheden voor de sportaccommodatie van SVBS Belt-Schutsloot gestart. Hiervoor heeft u in de raad van 29 september 2015 financiële middelen beschikbaar gesteld. Dit voorstel behelst de accommodatie van Voetbalvereniging Oranje Zwart in Wanneperveen. De werkzaamheden hiervoor zullen in 2016 aanvangen. Daarnaast staan in de programmabegroting de accommodaties van Kuinre (uitvoering 2016) en VHK St Jans klooster en VV Scheerwolde (beide uitvoering 2017) opgenomen. Hiervoor volgt te zijner tijd een separaat voorstel.

VV OranjeZwart

De accommodatie van VV OranjeZwart dateert uit 1984. Met name de kleed- en wasruimten zijn zeer gedateerd en kennen een minimaal niveau van comfort. Deze kleed- en wasruimten, scheidsrechtterruimte, werkkast en berging voor klein materieel worden gerenoveerd om op NOC*NSF-norm te worden gebracht.

Daarnaast wordt een EHBO-ruimte en een buitenberging voor groot materieel nieuw gebouwd. De voetbalvereniging kent 7 teams. Voor de jeugd is er een samenwerkingsverband met SVBS uit Belt-Schutsloot.

Activiteiten op basis van NOC*NSF:

<i>Omschrijving</i>	<i>Benodigd</i>	<i>Renovatie</i>	<i>Nieuw</i>	<i>Norm NOC*NSF verplichte m2</i>
Kleed- en wasruimte	4	4		Kleedruimte min. 15m2, wasruimte 10m2
Scheidsrechterraimte	1	1		8m2
EHBO-ruimte	1		1	15m2
Installatieruimte	1		1	6m2
Werkkast	1	1		4m2
Berging klein mat.	1	1		10m2
Berging groot mat.	1		1	25m2

Zelfwerkzaamheid

De vereniging dient zelf 20% bij te dragen in de kosten van de nieuwbouw. Zij gaan dit bijdragen in de vorm van zelfwerkzaamheid. In samenspraak met de gemeentelijke projectleider wordt vastgesteld welke werkzaamheden de vrijwilligers zelf kunnen doen. Door deze zelfwerkzaamheid gaan de bouwkosten omlaag. Voor de gerenoveerde kleed- en wasruimten zal huur bij de voetbalvereniging in rekening worden gebracht.

Duurzaamheid

Tijdens de uitbreiding en renovatie van het project worden zoveel mogelijk duurzame en onderhoudsarme materialen toegepast alsmede de volgende energie besparende maatregelen meegenomen:

- De bestaande daken worden opnieuw geïsoleerd
- De nieuw aan te brengen buitenwandopeningen worden voorzien van HR++ beglazing
- De c.v. installatie zal worden voorzien van een HR ketel
- De warmwatervoorziening voor de douches zal worden voorzien van een zonneboilersysteem
- De T5 verlichting armaturen worden geschakeld doormiddel van sensoren

De vereniging heeft tot dusver besloten om, vanwege het beperkte elektra verbruik in de accommodatie, geen aanvullende energiebesparende maatregelen te treffen en hiervoor dus ook geen gebruik te maken van bestaande en bekende subsidiemaatregelen.

Planning

Indien de raad instemt met dit voorstel kan zo spoedig mogelijk de aanbesteding worden georganiseerd. Volgens de planning dienen de werkzaamheden voor aanvang van het sportseizoen 2016/2017 gereed te zijn.

Financiën

Het totaal beschikbaar te stellen budget bedraagt € 280.000.

De kosten van de renovatie bedragen € 197.757. Deze komen voor 100% ten laste van de gemeente.

De kosten voor de uitbreiding bedragen € 97.365 en komen voor 80% ten laste van de gemeente. De bijdrage van de vereniging bedraagt 20% over de kosten van de nieuwbouw, exclusief de bijkomende kosten*.

Totale kosten renovatie/nieuwbouw OranjeZwart	€ 295.122	
Renovatie incl. bijkomende kosten*		€ 197.757
Nieuwbouw incl. bijkomende kosten*		€ 97.365
Eigen bijdrage voetbalvereniging		€ 15.122 -/-
Beschikbaar te stellen krediet		€ 280.000
		=====

Dit krediet komt ten laste van de stelpost sportaccommodaties 2015-2018.

*bijkomende kosten: leges omgevingsvergunning, omleggen kabels nutsbedrijven, asbestinventarisatie, grondonderzoek, sonderingen, verzekering, advies, begeleiding en toezicht.

Het verloop van de stelpost is als volgt:

	Investering	2016	2017	2018	2019
Stelpost 2015-2018		€ 554.947	€ 397.500	€ 52.500	
Kap.lasten 2015-2018		€ 7.002	€ 17.325	€ 27.390	€ 27.636
Totaal beschikbaar		€ 561.949	€ 414.825	€ 79.890	€ 27.636
Renovatie		€ 197.757 -			
Uitbreiding	€ 82.243	€ 4.729 -	€ 4.662 -	€ 4.595 -	€ 4.528 -
Per saldo beschikbaar		€ 359.463	€ 410.163	€ 75.295	€ 23.108

Bijlagen bij het voorstel Verbeelding accommodatie

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Kor van der Velde, tel.: 0521-538664, email:

behandeld in raadscommissie

kor.van.der.velde@steenwijkerland.nl

X ja, nl. 19 januari 2016

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 9-2-2016
Nummer: 2016/12

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15-12-2015, nummer 2016/12;

b e s l u i t :

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 280.000 voor de renovatie en nieuwbouw van de sportaccommodatie VV OranjeZwart te Wanneperveen;
2. Hiervoor de stelpost Sportaccommodaties 2015-2018 uit de programmabegroting 2015-2018 vrij te geven.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

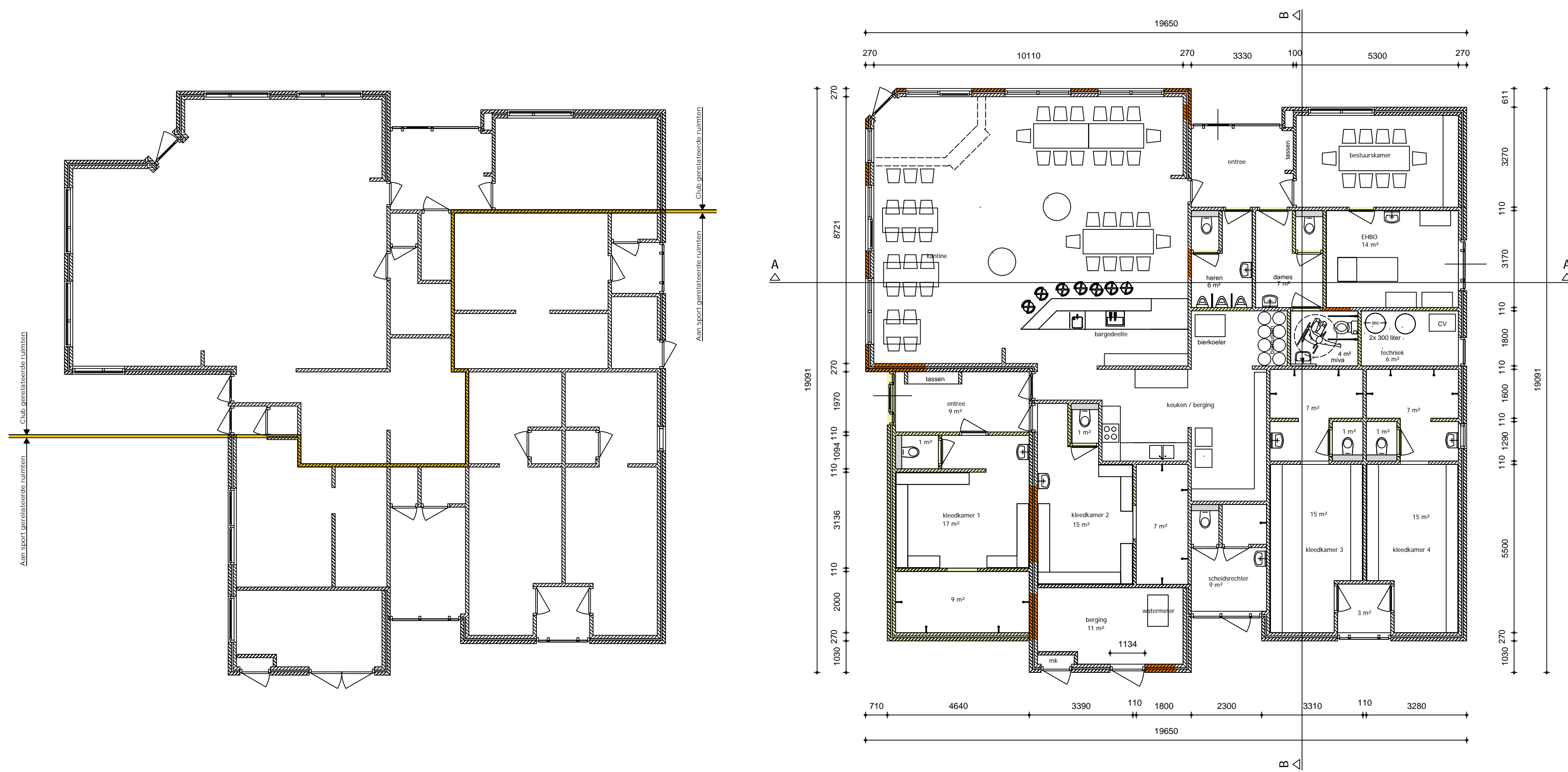
A. ten Hoff M.A.J. van der Tas

Einde bijlage: 8.0. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - raadsvoorstel

[Terug naar het agendapunt](#)

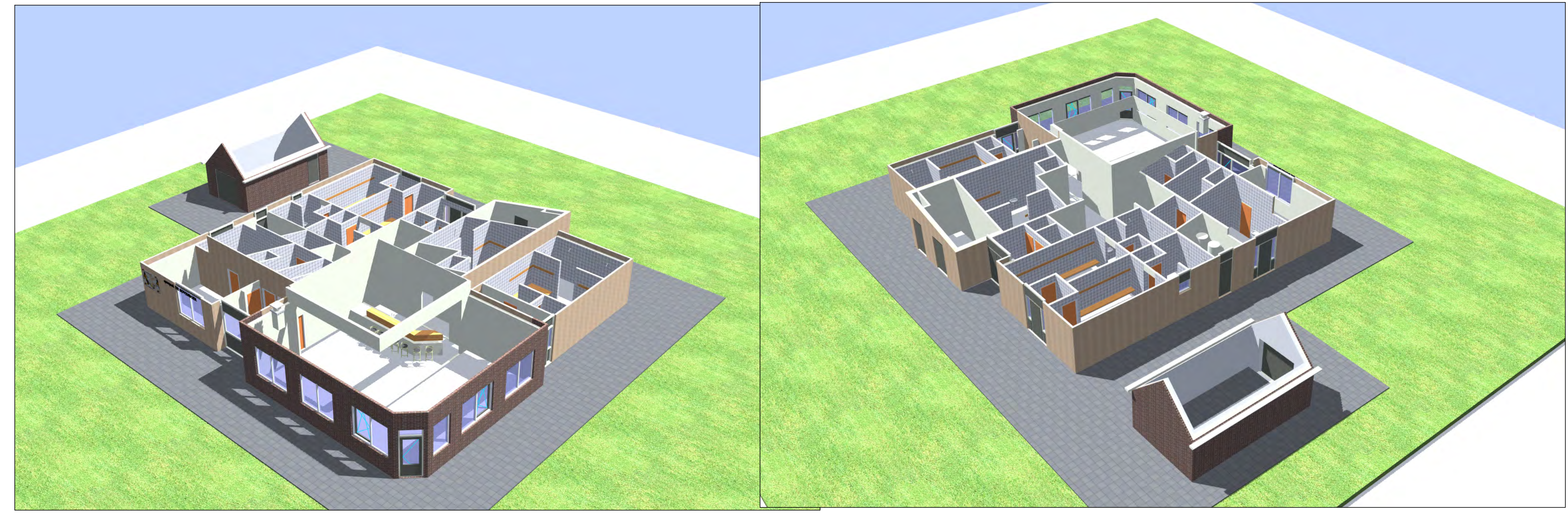
8.1. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage verbeelding ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

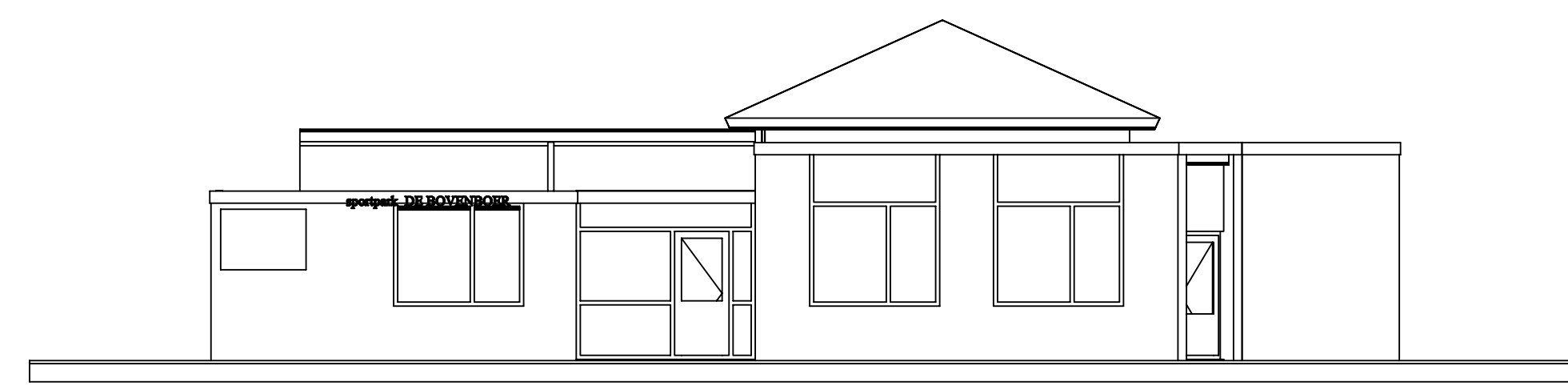

PLATTE GROND BESTAAND

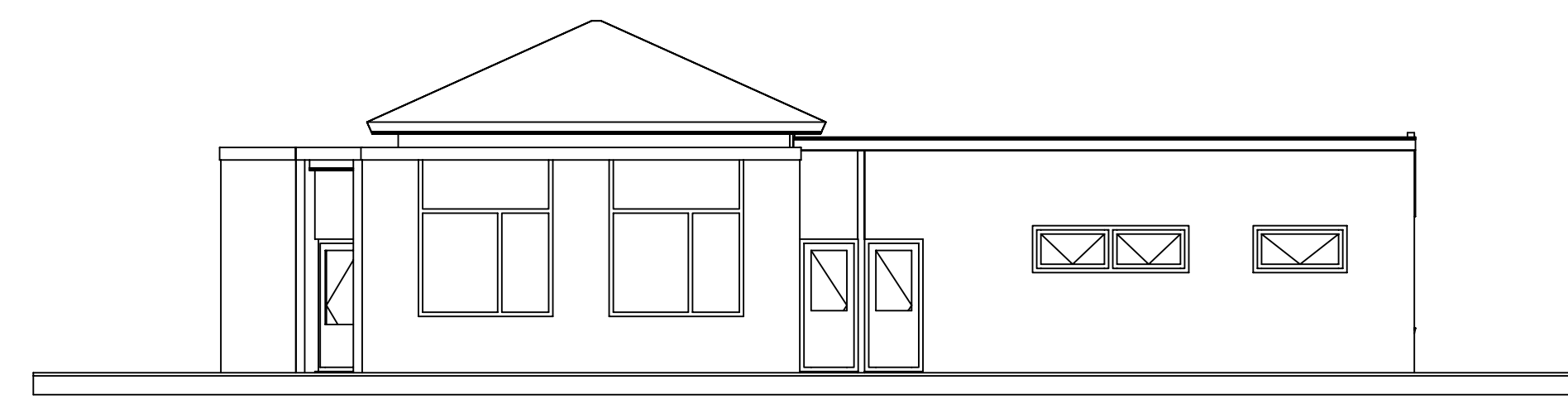
PLATTE GROND NIEUW

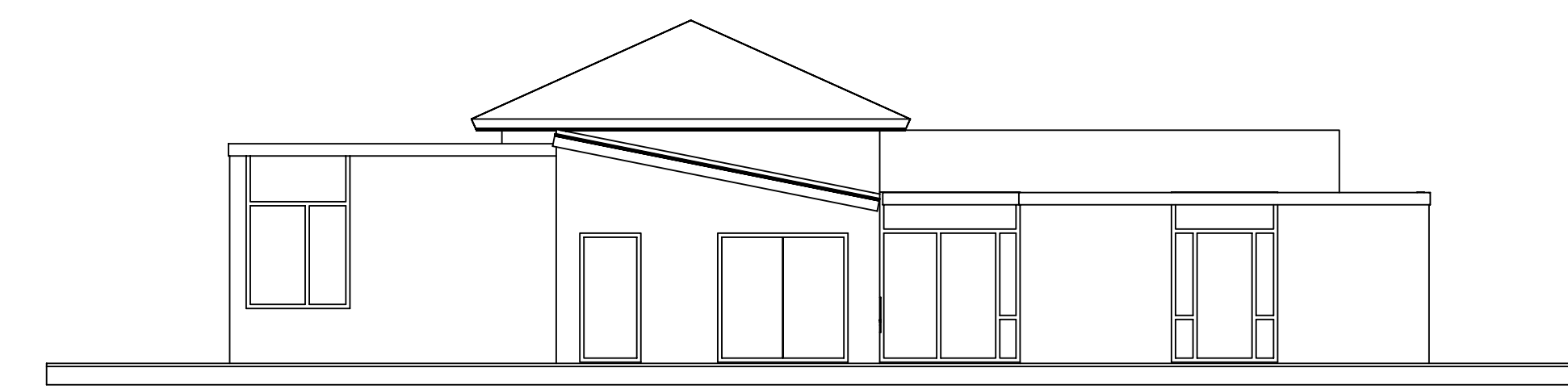
PERSPEKTIEF

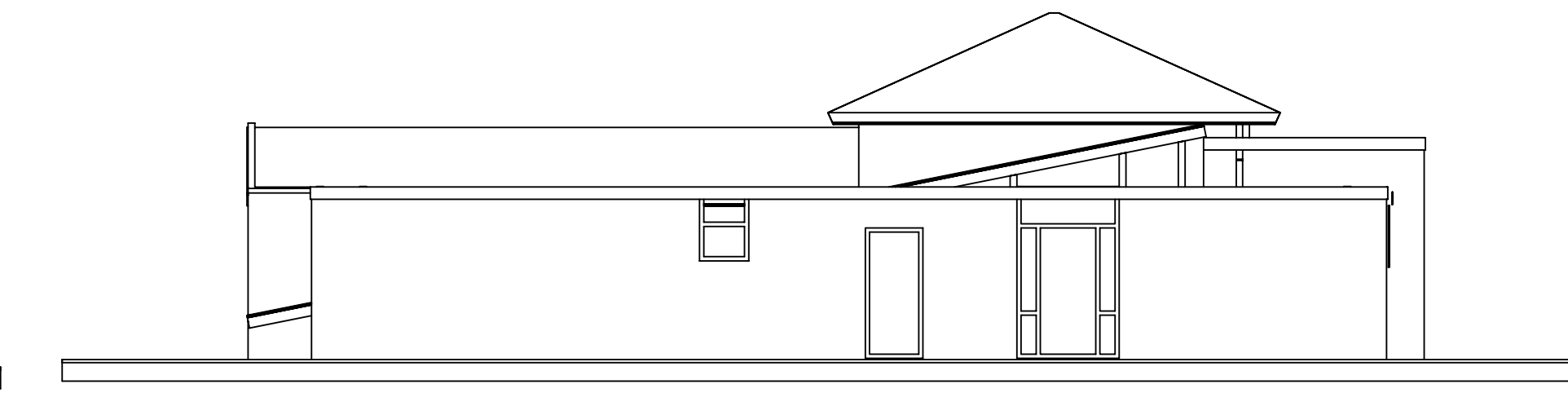
VOORGEVEL BESTAAND

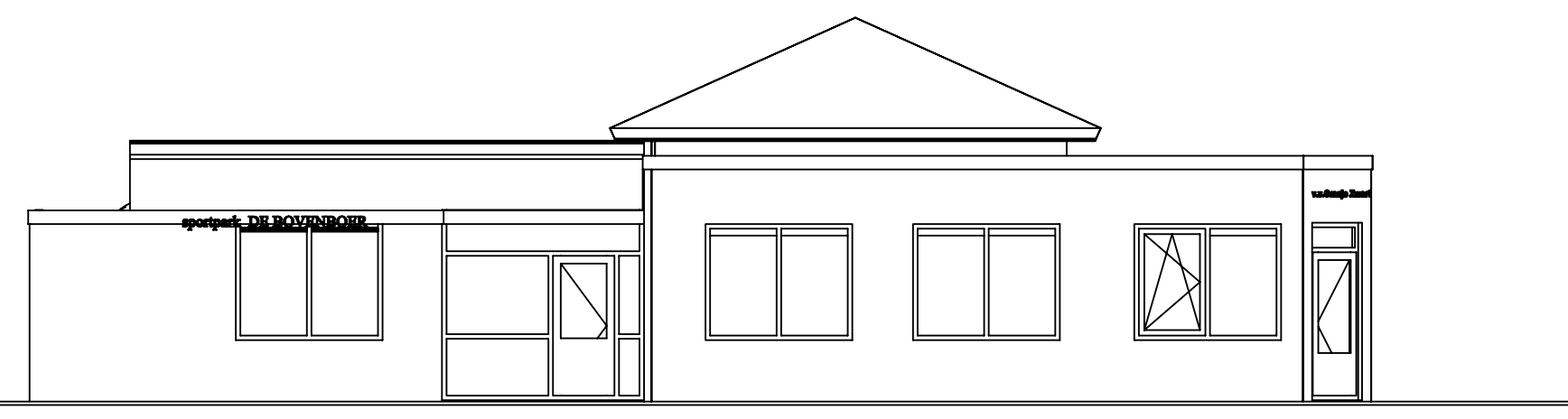
RECHTERZIJGEVEL BESTAAND

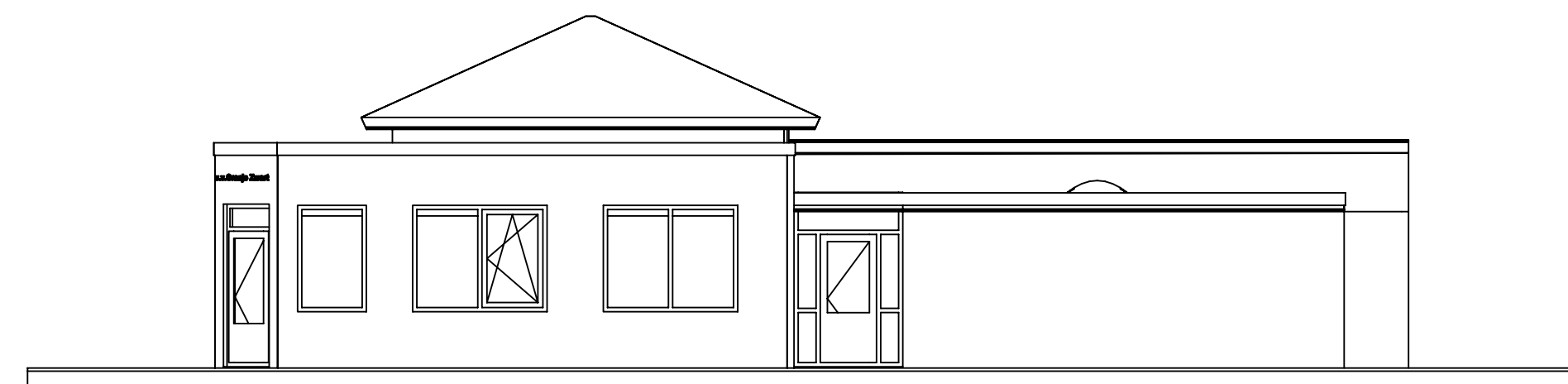
ACHTERGEVEL BESTAAND

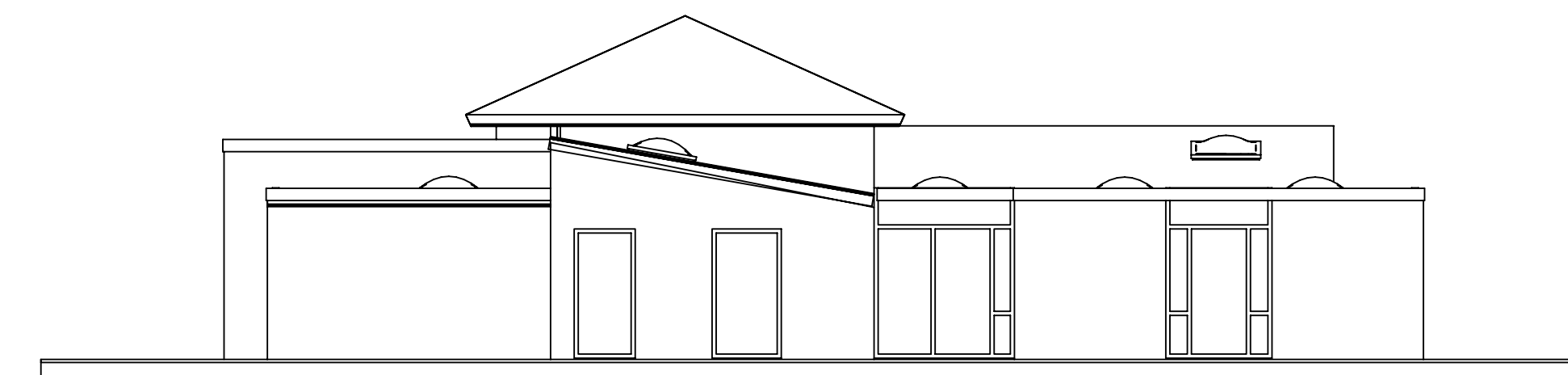
LINKERZIJGEVEL BESTAAND

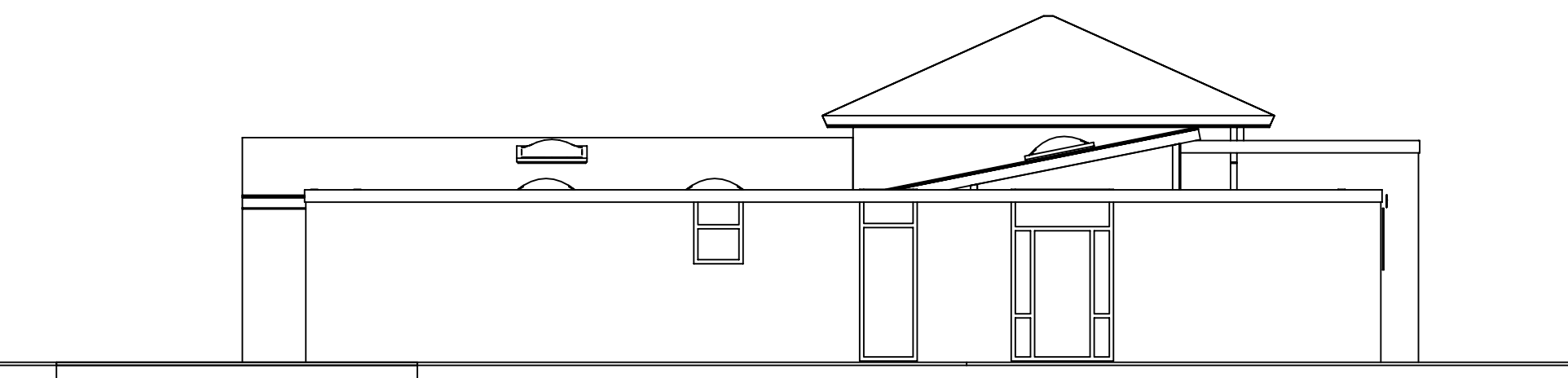
VOORGEVEL NIEUW

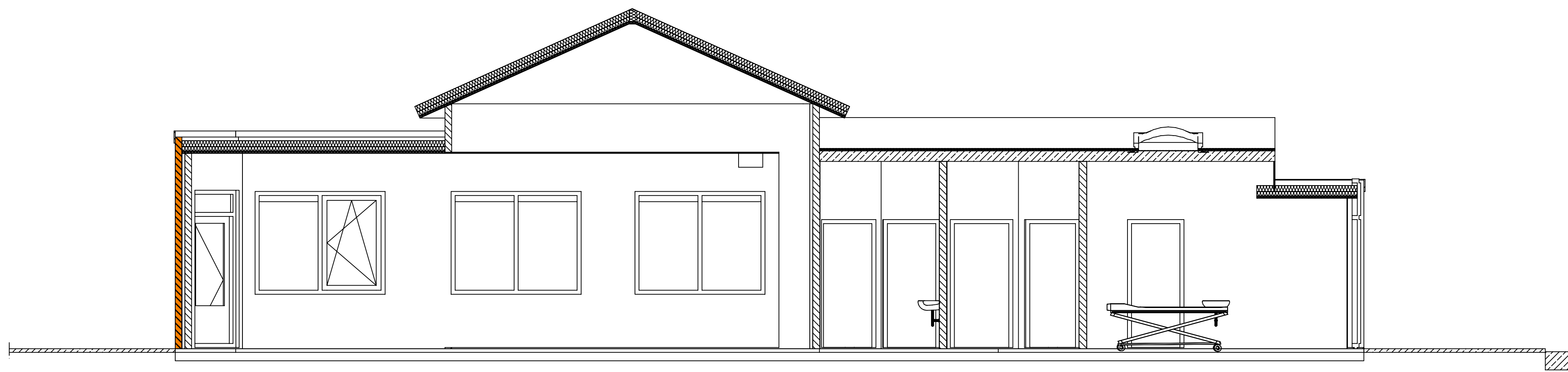
RECHTERZIJGEVEL NIEUW

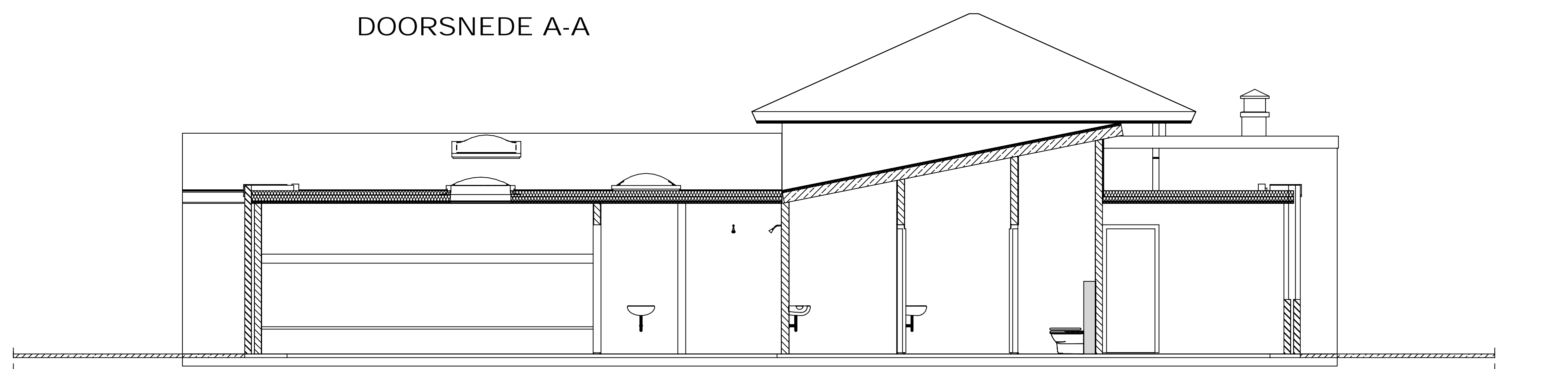
ACHTERGEVEL NIEUW

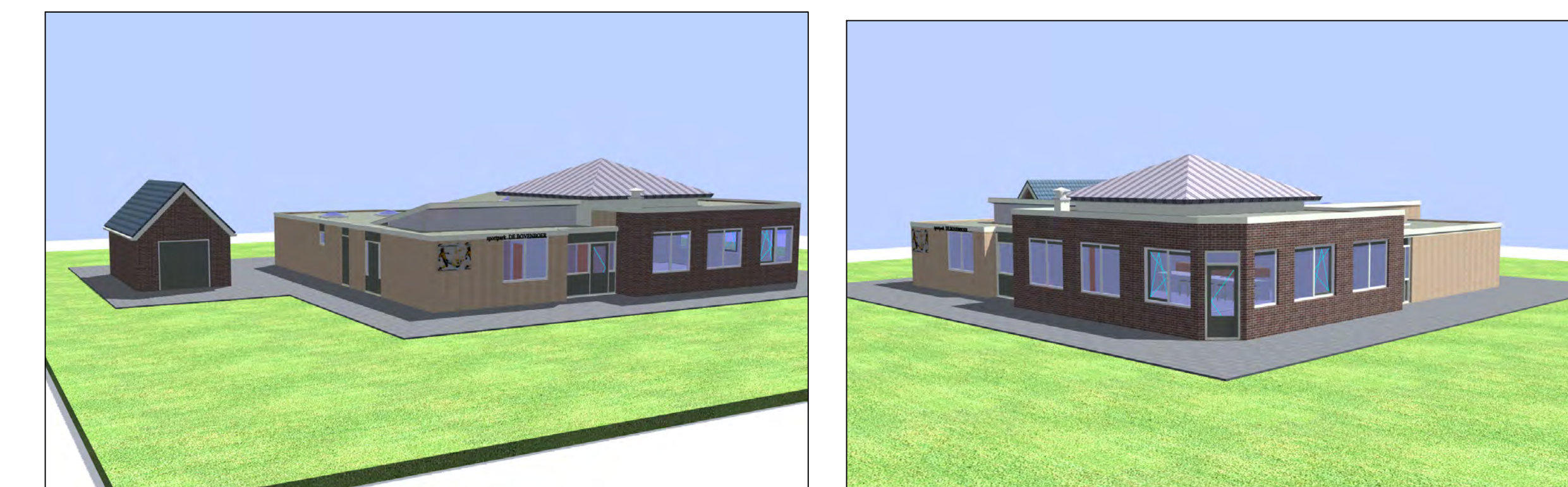
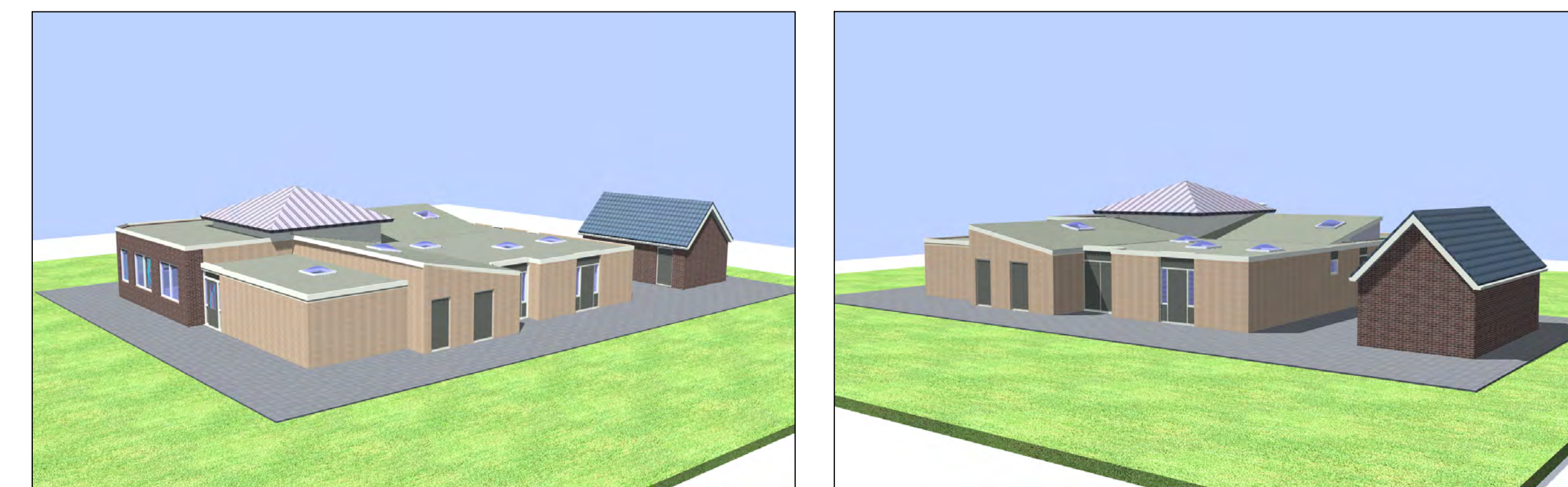
LINKERZIJGEVEL NIEUW

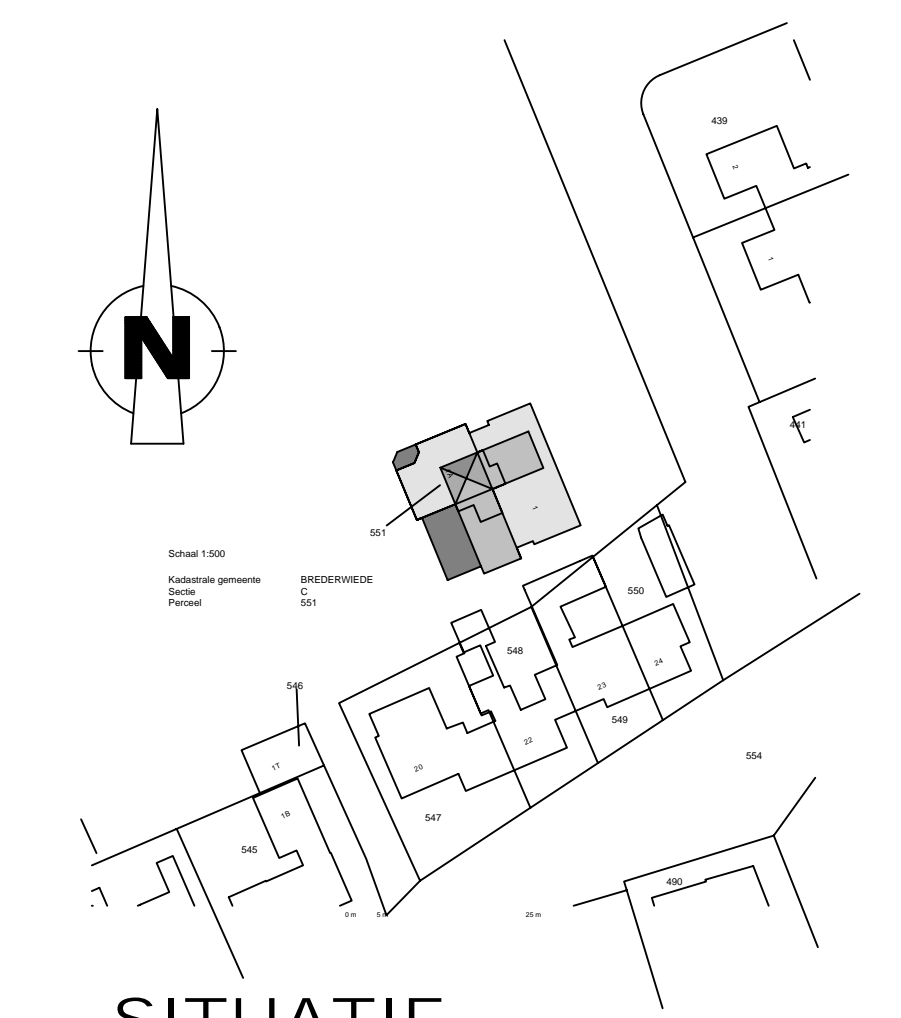
DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

PERSPEKTIEF

SITUATIE

Alle maten in het werk controleren.

Opdrachtgever	Gemeente Steenwijkerland	B-01
Project	wv Oranje Zwart	
Adres	Ds Van Raalteweg 1a 7946AJ Wanneperveen	
Onderwerp	schetsplan	

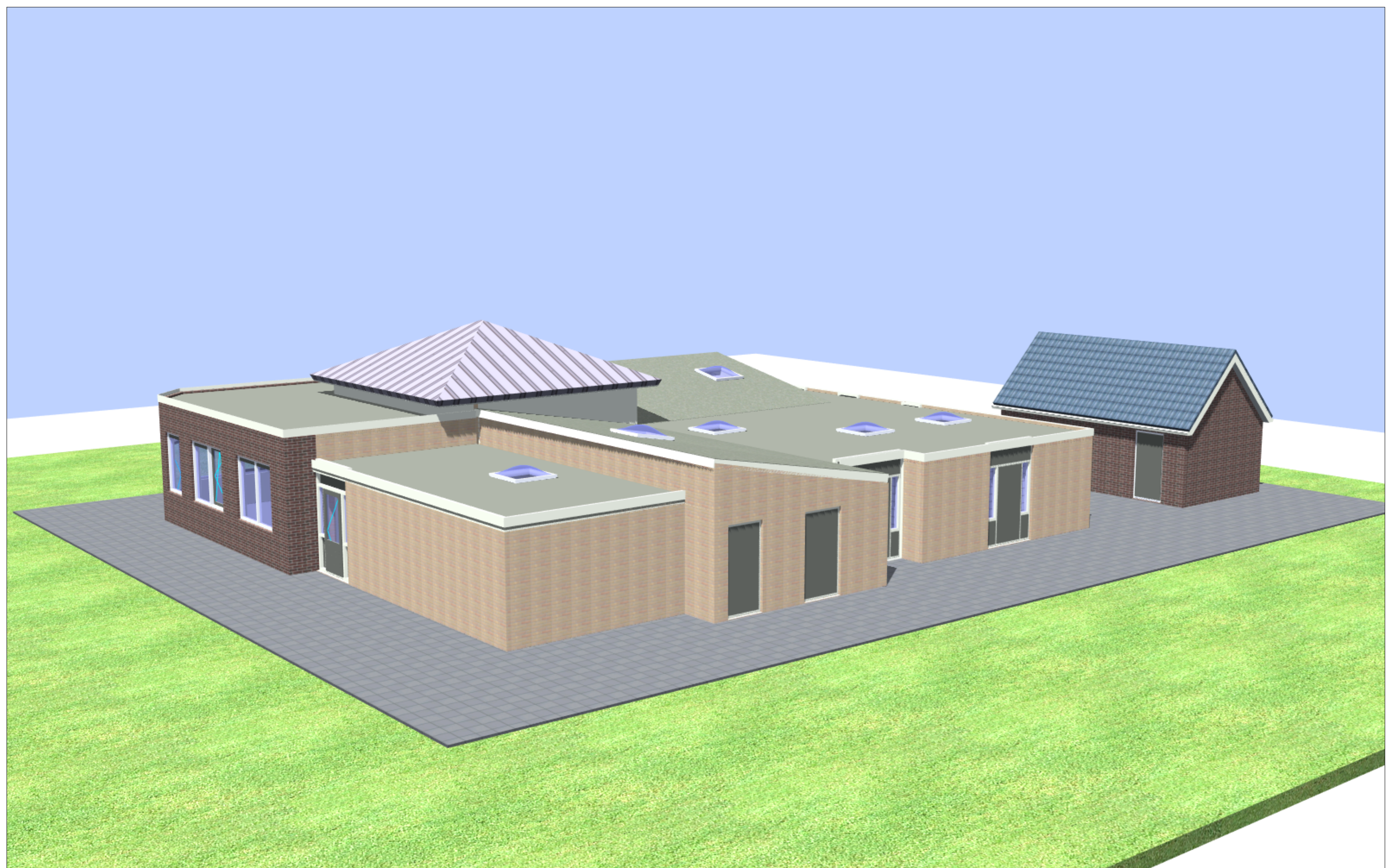
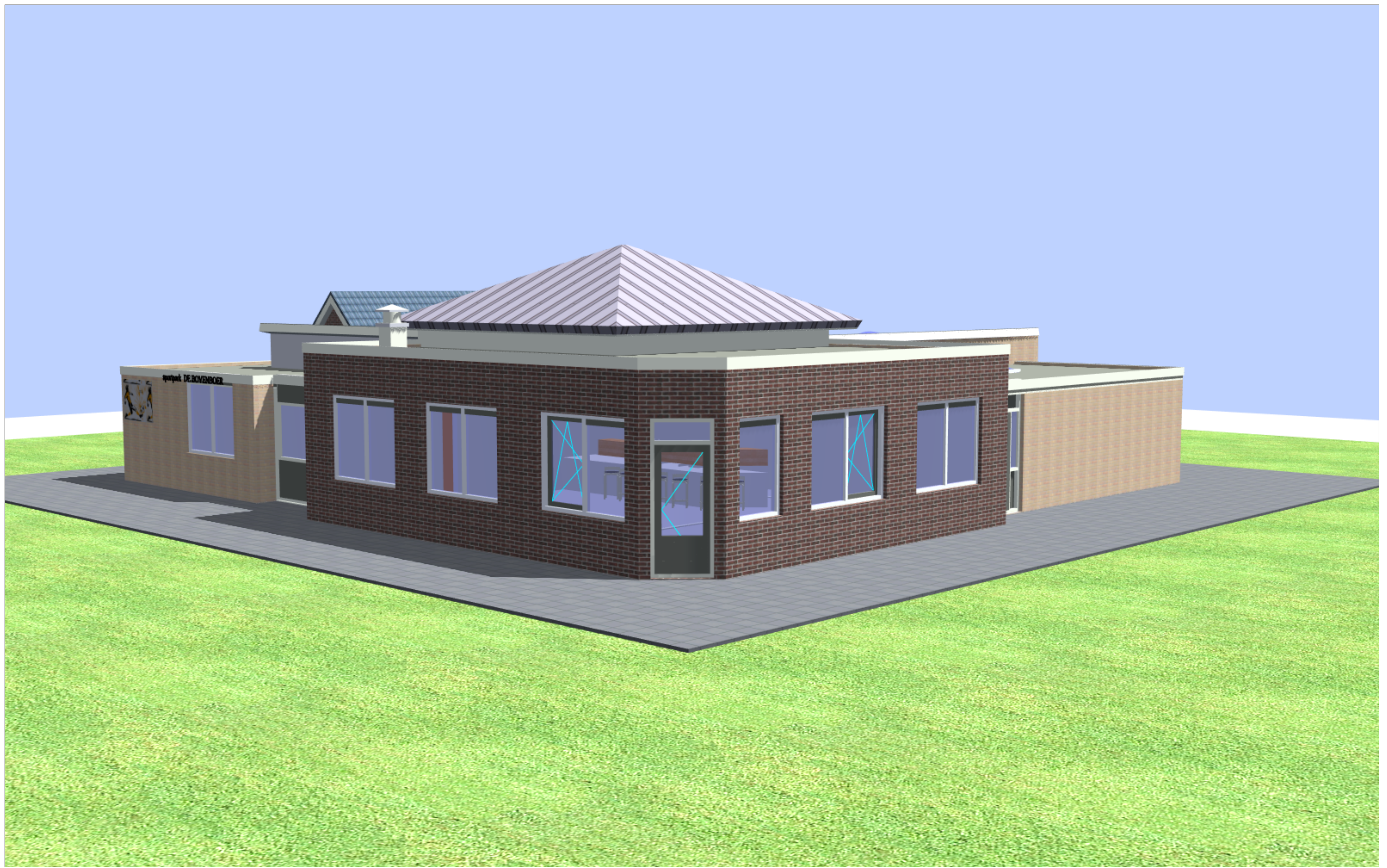
Schaal	1-100	Getekend	C. Hoorn							
Datum	28-10-2015									
a	14-12-2015	b	16-12-2015		c	...	d	...	e	...
<small>Hoom Bouwadvies - Venweg 103 7946LH Wanneperveen T: 0522 282 630 - F: 0522 282 702 - E: info@hoom-bouwadvies.nl - W: www.hoom-bouwadvies.nl</small>										

Einde bijlage: 8.1. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage verbeelding

[Terug naar het agendapunt](#)

8.2. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage gevelaanzichten (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Einde bijlage: 8.2. Budget voor renovatie nieuwbouw vv oranjezwart Wanneperveen - bijlage gevelaanzichten

[Terug naar het agendapunt](#)

10.0 Besluitenlijst van 15122015 (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Besluitenlijst van de openbare Politieke markt

Datum: 15 december 2015
Plaats: raadszaal gemeentehuis, Vendelweg 1 te Steenwijk
Tijd: 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter: de heer T.C.M. Versteeg

Leden:

PvdA: mevrouw T. Jongman-Smit en de heren J.C. Cordes , L.F. Greven en F. Hoekstra

D66: de heren J.W. van Dalen en N. van Felius

CDA: de dames V. Weemstra - van Dorsten en F.B. Kersjes – Holweg en de heren J.P. Vredenburg,
E.G.B. Hilbink en S. Boersma

VVD: de heren A.W. Stapel en A.M. Harmsma

Christelijke Partij Burgerbelangen: de heren R. Lassche, L. Lassche , M.J. Ensing en T. Gernaat,

BuitenGewoon Leefbaar: de dames A. Doorenspleet en T. Bijl-Oord en de heren E.Dedden , A.G.
Bus, O. Akkerman en T. Holterman

Christen Unie: mevrouw J.G. Drijfhout-Alkema en de heren M. Scheringa en S.P. Hemmen

Griffier: mevrouw A. ten Hoff

Verslaglegging: J.M. van Ek

Portefeuillehouders: de dames M.A.J. van der Tas en H.J. Frantzen-Boeve en
de heren J.M.P. Wagteveld en W. Brus

Vaste punten

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter opent de vergadering. Hij verzoekt de commissieleden om de enquête over de in 2015 uitgevoerde experimenten vergaderstructuur van de gemeenteraad in te vullen en via de griffie in te dienen

2. Vaststelling van de agenda

Omdat wethouder Frantzen later op de avond aanwezig kan zijn wordt agendapunt 6 verschoven naar het laatste punt op de agenda.

Voor het overige wordt de agenda conform goedgekeurd en vastgesteld.

3. Spreekrecht voor niet-geagendeerde onderwerpen

Geen

Beeldvorming

College vraagt advies

4. Startnotitie beleid- en bestemmingsplan recreatiecomplexen; advies A; portefeuille Dahmen;

De volgende insprekers maken gebruik van het spreekrecht:

- De heer H. de Willigen namens de vereniging van eigenaren van het "K.C. van der Wolfpark" te Wanneperveen
- De heer R. Kreulen namens de bewoners van de Bultweg 33-53 De Bult
- De heer H. van Beest namens eigenaren van de Sail -in woningen aan de Veneweg 290-1 t/m 22 te Wanneperveen.

De fracties geven hun zienswijze en advies op de startnotitie.

5. Uitgangspunten maatschappelijke accommodaties; advies A; portefeuille Dahmen

De fracties geven hun zienswijze en advies op de startnotitie

6. Veerkracht en vitaliteit – Visiedocument versterking positie kwetsbare inwoners; advies A; portefeuille Frantzen.

Besloten wordt het agendapunt tijdens de raadsvergadering te bespreken.

Oordeelvorming

Kredieten

7. Beschikbaarstelling kredieten voor overdracht recht van erfpacht c.a. De Meenthe (voorstelnummer 2016/7); advies B; portefeuille Brus

Advies commissie: bespreekstuk voor de raad.

8. Krediet € 45.500,00 voor aanpassing verlichtingabri's en fietspad Onnase Doodweg (voorstelnummer 2016/3); advies B; portefeuille Wagteveld

Vanwege de technische aard van de gestelde vragen zullen deze ambtelijk worden beantwoord.

Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

9. Krediet € 20.000,00 voor de bouw van een berging voor IJclub Dwarsgracht (voorstelnummer 2016/2); advies B; portefeuille Wagteveld

De heer J. Petter spreekt namens de IJclub Dwarsgracht in.

Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

Omgevingsvergunningen

10. Afgeven verklaring van geen bedenkingen; omgevingsvergunning voor het bouwen van havenloods Veneweg 161 in Wanneperveen (voorstelnummer 2016/8); advies B; portefeuille Wagteveld

De heer J. Jansen maakt als mediator gebruik van het spreekrecht.

Advies commissie: bespreekstuk voor de raad

Bestemmingsplannen

11. Vaststelling bestemmingsplan Van Karnebeeklaan 7 in Eesveen (voorstelnummer 2016/4); advies B; portefeuille Brus

Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

Overige onderwerpen

12. Herbenoeming leden Welstands- en monumentencommissie 2016 (voorstelnummer 2016/5); advies B; portefeuille Dahmen

Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

De fracties van BuitenGewoon Leefbaar en CDA geven aan tijdens de raadsvergadering een stemverklaring te willen afleggen.

Vaste punten

13. Gelegenheid om vragen te stellen

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt

14. Vaststelling besluitenlijst van 24/25 november 2015

De besluitenlijst wordt conform goedgekeurd en vastgesteld.

15. Sluiting

De voorzitter sluit om 23.00 uur de vergadering

Aldus vastgesteld in de openbare Politieke markt van 19 januari 2016

De griffier,

de voorzitter,

A.ten Hoff

M.A.J. van der Tas

Einde bijlage: 10.0 Besluitenlijst van 15122015

Terug naar het agendapunt